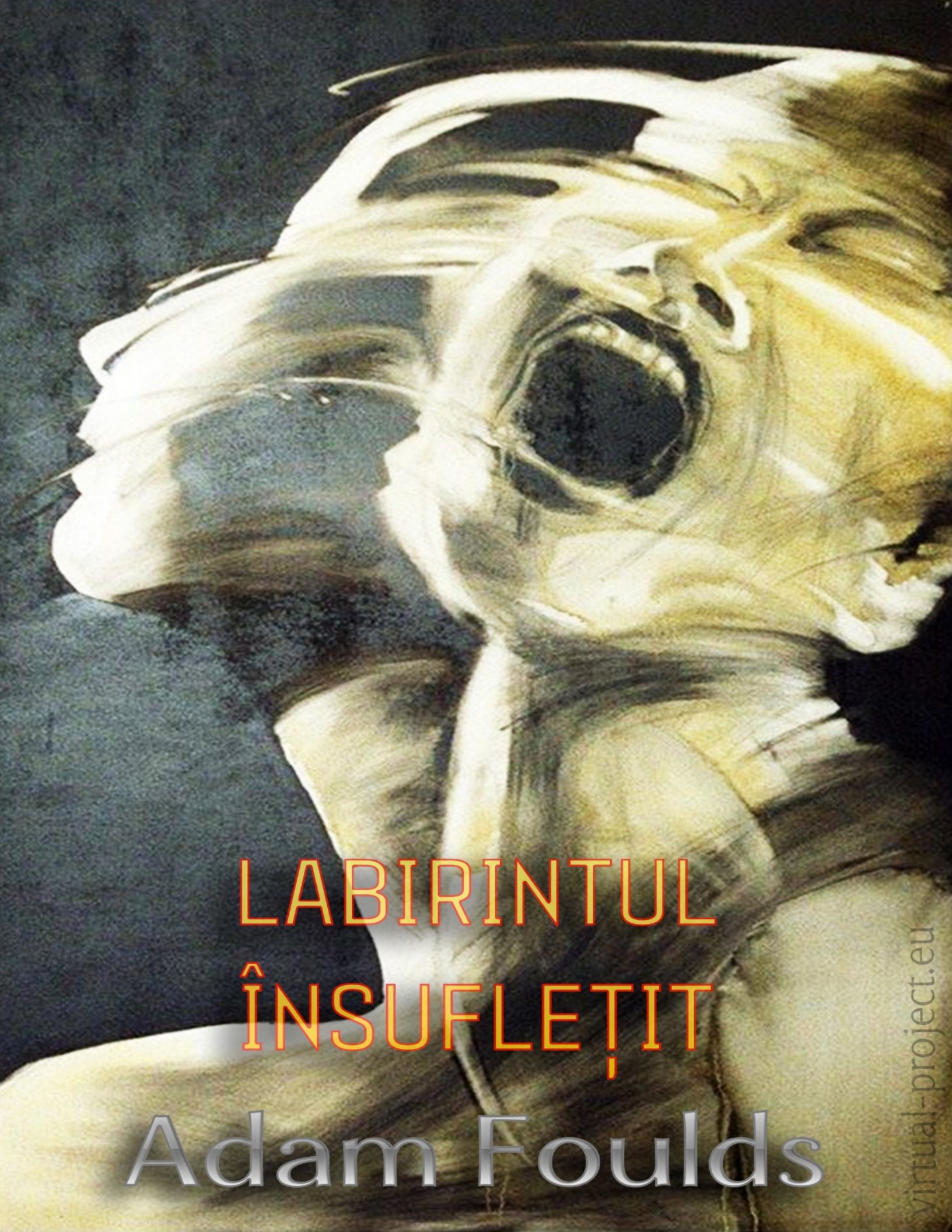

virtual-project.eu

ADAM FOULDS

LABIRINTUL ÎNSUFLEȚIT

Original: *The Quickening Maze* (2009)

Traducere din limba engleză de:
GRAAL SOFT

virtual-project.eu

2018

Prolog

CAPĂTUL LUMII

Fusese trimis să culeagă din pădure lemne de foc, bețe și ramuri smulse de furtună. Ieși din casă, iar lumina zilei îl întâmpină cu toate detaliile lumii de afară, cu o mierlă certăreață cuibărită în mărul de lângă casă.

Mergând înspre pădure, ogorul se întrevedea în depărtare. Unduiri ale ierbii galbene conturau briza. Se întindea prin singurătăți necunoscute.

Era un băiat de la sat, care știa câteva lucruri sigure. El credea că marginea lumii era la o zi distanță de mers pe jos, unde cerul care naște nori atingea pământul la orizont. Credea că atunci când urma să ajungă acolo ar fi găsit o groapă adâncă în care ar fi putut să vadă secretele lumii. Știa și că putea vedea văzduhul în apă, un băiat în genunchi holbându-se la suprafața mișcătoare și grea a bălților nisipoase sau la un izvor de suprafață curgând peste pietre.

Porni la drum, înspre mireasma galbenă întinsă. Putea aduna lemnele la întoarcere.

În puțin timp ajunse mai departe de sat decât fusese vreodată, cel mai departe de coliba lui rezistentă și familiară. Merse mai departe decât putea să își amintească, într-o lume în care nicio pasăre și nicio floare nu știau de el, pe unde umbra lui nu mai fusese vreodată.

Deveni confuz. Începu să creadă că soarele strălucea într-o altă parte a cerului. Nu i se făcu încă frică: soarele lumina minuni într-o nouă zonă care îl fascina. Se întrebă însă oare de ce lumea veche nu se sfârșise, de ce orizontul nu venise mai aproape.

Merse și merse, și înainte să conștientizeze că dimineața trecuse, lumina începu să se îngroașe. Moliile zburau între tufișuri. Broaștele se agitau de-a lungul urmelor de iepuri și șoarecii chițăiau pe înțelesul lor. Deasupra tremurau primele stele palide.

Era ora spiritelor treze. Acum îi era frică.

Se grăbi cu o inimă panicată și găsi în spatele lui mai multe poteci. Din fericire, reuși să aleagă la întâmplare poteca bună. Pe măsură ce întunericul

se adâncea, adunându-se mai întâi în tufișuri și copaci, apoi scurgându-se din ele, băiatul descoperi că se apropia de satul lui. Cel puțin semăna cu satul lui, dar cumva distanța îl făcu nesigur pe el. Arăta la fel. Sigur era același sat, dar cumva nu părea să stea unde trebuia. Chiar și biserica, ridicându-se peste pădure, biserica pe care el o văzuse în fiecare zi de când se născuse, și aceea părea falsă. Speriat, fugi ca o pasăre pierdută și își propulsă trupul ușor înainte, spre ceea ce spera că era casa lui.

Numele lui. Își auzi numele lui. John! John! Jo-ohn! Voci din sat. Putea să vadă numele lor, al tuturor. Alergă, fără să răspundă, către propria lui colibă, simțind un tumult de ușurare pe măsură ce se apropia. În momentul când trecu pragul casei, mama lui țipă și se aruncă înspre el. Brațele ei puternice îl cuprinseră la siguranța sânului ei.

— Am crezut că ai murit. În pădure. Te caută. Credeam că te-o fi trăsnit un… Ah, dar ești acasă.

Toamnă

Abigail porni cu dreptul la o plimbare, imediat după ce mama ei o aranjă, trăgând și netezind faldurile rochiei. Mama îi șterse nasul cu vârful degetului în timp ce se aplecă foindu-și propria rochie și îi repetă mesajul de transmis. Dar cum ieși pe ușă, cu soarele cald printre copaci și cu poteca clară înainte, Abigail nu se putu abține și o luă la fugă.

Ea fugi prin grădină și peste terenurile Casei Fairmead, apoi pe de-a lungul lacului pe unde Simon idiotul azvârlea cu pietre; chiar dacă ea știa că i se spusese să nu facă asta. El se uită atent după sunetul pașilor ei imediat după ce aruncă o piatră. Nu era nicio cale de scăpare: ochii lor se întâlniră în momentul în care piatra lovi apa, lăsând în urma sa doar undele lente de pe suprafața apei verzi. El zâmbi răutăcios către ea, știind că nu urma să fie pârât. Ea fugi după colț, pe lângă domnul Stockdale, îngrijitorul, pe care nu îl plăcea. Era mare și strict, și când încerca să se joace cu ea, nu reușea, nu reușea să se joace cum trebuie, iar mâinile lui erau grele. Dar iat-o pe Margaret pe un scăunel, cosând. Îi plăcea de Margaret, de fața ei ascuțită ca a unei jucării de lemn, cu ochi mari, limpezi și binevoitori. Era o doamnă liniștită de obicei. Abigail merse către ea și se sprijini de genunchii lui Margaret ca să fie înconjurată de atmosfera caldă pentru un moment. Margaret nu spuse nimic, doar o mângâie o dată pe cap în timp ce copilul se uita la trusa ei de cusut. Avea ață în trei culori: verde pentru dealuri, maro pentru cruce și negru pentru liniile care ieșeau din cruce. Abigail pipăi cu degetul cusăturile negre.

— Iubirea lui Dumnezeu, șopti Margaret. Raze. Înconjură ușor degetul lui Abigail de câteva ori cu ață neagră. Învelește-te în ele.

Abigail zâmbi.

— Ziua bună, spuse ea, și o luă din nou la fugă, pe lângă alții care se plimbau acolo. Când îl văzu pe tatăl ei, se grăbi și mai tare.

Matthew Allen lovi cu toporul bușteanul așezat pe butuc. Tăișul intră în lemn, dar bușteanul nu se clinti, așa că ridică din nou toporul, cu tot cu buștean, și dădu puternic cu el de pământ. Bușteanul se despică în două bucăți care căzură pe iarbă.

— O nimica toată, remarcă el. Se opri și încărcă cele două bucăți în roabă, așezând apoi alt buștean pe butuc.

Când o văzu pe Abigail sărind înspre el, dădu toporul pacientului de la azilul de nebuni și o prinse pe fiica lui în brațe.

— Continuă, te rog, tot așa până când umpli roaba.

Abigail simți căldura corpului lui prin toate straturile de haine. Strâmbă din nas când mustățile lui se apropiară umede de obrazul ei.

— Mama spune să vii acum pentru că vor fi aici urlând.

Allen zâmbi.

— A spus „urlând" sau „curând"?

Abigail se încruntă.

— Curând.

— Atunci ar fi bine să pornim spre casă.

Abigail își sprijini capul de gâtul lui, învăluită în mirosul cravatei lui, simțind cum picioarele ei se legănau în aer la fiecare pas pe care îl făcea el, de parcă ar fi suită pe un ponei.

Pacienții îl salutară pe tatăl ei înclinându-și capetele sau modificându-și altcumva statura pe măsură ce treceau pe lângă ei. Simon idiotul, care sigur nu arunca niciodată cu pietre în iaz, salută cu toată mâna.

La ieșirea din casă stătea Hannah, așteptând, ținându-și coatele ascuțite în mâini și trasând cu vârful ghetei o linie pe poteca din fața ei. Își ridică privirea tocmai când ei se iviră și vorbi de parcă ar fi vrut să se scuze:

— Credeam că trebuie să stau să îi întâmpin, de vreme ce nimeni altcineva nu era aici.

Allen râse.

— Sunt sigur că până și un poet este în stare să sune la ușă. Fiica lui ignoră replica, ținându-și ochii în pământ. Abigail se foia în brațele lui acum că poneiul se oprise și Allen o așeză cu grijă jos. Fugi imediat la numai câțiva metri ca să ia un băț interesant. Ușa din față se deschise, iar doamna Allen li se alătură.

— Frumoasă vreme, observă ea.

— Nu suntem prea mulți acum? întrebă Hannah. Fratele lui ar putea fi copleșit.

— Amândoi ar putea fi, adăugă tatăl ei. Dar o primire călduroasă din partea familiei nu o să le facă rău.

— Aștept cu voi doar un pic, spuse Eliza Allen. Am treabă, doar că v-am

văzut pe toți aici afară, la soare. Oh, uite, ne-a văzut și Dora.

Hannah își întoarse privirea și văzu fața surorii ei în fereastră. Hannah știa că nu avea să vină afară. Nu îi plăceau oamenii extraordinari. Îi plăceau oamenii simpli și se pregătea de nuntă, după care urma să trăiască mereu înconjurată de ei. Dora se retrase de la fereastră ca un pește care dispare înapoi în iaz, lăsând geamul opac în urmă.

— Abi, pune jos bățul ăla, o certă mama ei. Și nu îți mai șterge mâinile de șorțuleț. Vino aici. Abigail li se alătură puțin rușinată și îi permise mamei să îi curețe palmele cu o batistă. Unde este Fulton? îl întrebă Eliza pe soțul ei.

— Este prins cu treabă, sunt sigur. Nu trebuie să stăm toți aliniați aici. Nu ne face nimeni portretul.

Nu așa își imaginase Hannah întâlnirea. Nu cu toată familia în jurul ei, nu la început, și oricum ea ar fi apărut doar la momentul potrivit, sau cel puțin ar fi putut să își disimuleze vigilența inițială. Ar fi putut fi o fată drăguță la 17 ani, o zână a pădurii chiar, solitară și atrăgătoare, descoperită în cutreierările sale. Ea se uita pierdută în zare: poteca se răsucea puternic la dreapta în locul unde pădurea ascundea privirii partea de jos a dealului. Printre copaci, ea îi simți apropiindu-se, ceva se apropia. Cine putea să evalueze importanța acelui ceva? Trebuia să încerce să își liniștească așteptările; cu siguranță nu se puteau realiza. Dar poate. Cu siguranță urma ceva. Ei se apropiau.

Și apoi chiar se întâmplă. Trăsura din Woodford apăru, cu valize legate de acoperiș, cu cai care înaintau alene pe deal, cu birjarul lovindu-le spinările late cu un bici. Repede, sperând că nimeni nu o vedea, Hannah își ciupi obrajii, să prindă culoare. Doamna Allen o ridică pe Abigail pe șoldul ei. Matthew Allen își netezi mustățile cu ambele mâini, își trase vesta în jos și își înfoie cravata.

Pe măsură ce trăsura încetini lângă ei, birjarul îi salută atingându-și borul pălăriei. Matthew Allen făcu un pas în față și deschise ușa.

— Domnilor Tennyson, spuse el în vocea lui joasă, profesională. Bine ați venit la High Beach.

Se auzi o tuse și un „mulțumesc” din interiorul umbrit în care se foiau picioare lungi.

Hannah se apropie de mama ei atunci când cei doi frați ieșiră din trăsură. Ce doi Tennyson erau înalți, cu barba rasă și bizar de asemănători. Le

salutară pe cele trei femei cu plecăciuni politicoase. Hannah voi să spună ceva, dar se opri. O auzi pe mama ei zicând:

— Domnilor, bine ați venit.

Unul dintre frații Tennyson murmură un răspuns în timp ce amândoi stătură pe loc, clipind, legănându-se de pe un picior pe altul după înghesuiala din trăsură. Amândoi începură să își aprindă pipele.

Valizele lor fură dezlegate și coborâte de doctorul Allen și de unul dintre frații Tennyson. Ambii erau chipeși, unul cu un fizic poate mai sensibil decât celălalt – oare poet sau melancolic? Hannah aștepta ca unul din ei să vorbească mai mult. Voia cu disperare să știe de care din ei să se atașeze mai mult.

•

John se trezi complet amorțit pe o parte. Își atinse fața cu una din mâini și simți crusta aspră a gerului și a zăpezii înghețate, dar nu avea ce să dea la o parte. Ori nu era afară, ori vremea era călduroasă. Simțea că aerul nu se mișca deasupra lui, nu era nicio adiere. Era înăuntru, într-o cameră închisă.

Își ținu ochii închiși, plutind în propriul lui întuneric interior, așteptând să amâne revelația camerei în care se afla, deși deja știa. Dar poate că nu era chiar acolo, poate era camera bună, unde Patty deja era trează, ocupându-se de copii.

Își deschise ochii încet și văzu o cameră gri și întunecată. Bruma imaginată din cerul lui era o rămășiță de acum câțiva ani când dormise afară, nu o atingere reală a lumii, nu era acasă. Văzu o fereastră, luminând încet în soarele umed de toamnă. Dădea înspre doi copaci cocoșați de sticla văluroasă.

Dedesubt, putea auzi alți pacienți și vocea pițigăiată a doamnei Allen. Avea să vină să îl trezească în curând ca să meargă cu ea prin grădină până la casa doctorului pentru micul dejun, ca recompensă pentru că fusese liniștit.

El dădu pătura la o parte și atinse cu picioarele goale podeaua curată. Se ridică în picioare și imediat vru să se culce la loc și să nu se culce la loc, să meargă înainte și să nu meargă niciunde și să nu fie acolo și să fie acasă.

John întinse untul gros pe pâinea lui și luă o mușcătură. Cei care erau considerați apți primeau tacâmuri ca să își taie și să mănânce singuri carnea, inclusiv Charles Seymour, aristocratul care nu era deloc nebun. Binevoise să li se alăture dimineața aceea. Doctorul îl prezentă nou-

venitului de parcă s-ar fi lăudat cu un câine de rasă valoros. Se discutară nimicuri politicoase, mai ales despre Cambridge, acea lume norocoasă și neștiută în timp ce John nu zise nimic. Masa deveni tăcută. George Laidlaw vorbea cu el însuși, aproape în surdină, iar buzele lui fluturau cu calculele lui fanteziste privind datoriile de stat. Fulton Allen mânca avid cu apetitul unui tânăr, adunând sosul pe o bucată de pâine înfiptă în furculiță. Margaret mânca bucăți mici, în liniște. Hannah Allen se tot uita la nou-venit, Septimus Tennyson, al cărui cap tremura și ai cărui ochi păreau prea sensibili ca să stăruie prea mult cu privirea pe ceva, retrăgându-se imediat asemenea ochilor căutători ai unui melc. Era înalt și palid. De ce nu se uita, în schimb, Hannah la John? El își linse untul fin dintre dinți și mai degrabă ar fi mâncat-o pe ea, creatură drăguță și palidă. Se întrebă oare ce gust avea ea în cuibul dintre picioarele ei. I-ar fi plăcut să îi vadă obrajii aprinși și să îi audă respirația speriată. Doctorul le zâmbi tuturor între îmbucături.

— Avem cu toții destule lucruri de făcut azi? George, tu vei lucra la grădina de verdețuri, nu-i așa?

John se lăfăia în căldura căzii de baie, mângâindu-și abdomenul alb. Își apăsă burta cu degetele, formând cute de aluat moale. Dedesubt, penisul lui se ivi din apă, cu capul gâdilat de aerul rece. Se lăsă pe spate, cu apa strecurându-i-se pe lângă urechi și își lăsă brațele să plutească. Rămase atât de nemișcat încât își putu auzi bătăile inimii împingând o mică forță în tot corpul său.

Se auziră bătăi în ușă.

— Cinci minte, domnule Clare.

Peter Wilkins era un îngrijitor bătrân. Fața lui grea era împrăștiată și trasă în jos. Pleoapele inferioare ale ochilor lui apoși atârnau atât de mult încât dezvăluiau aproape cinci centimetri de roșeață, asemenea unei haine vechi căreia i se desfăceau cusăturile. Își făcuse norma de legări, îmbăieri, certuri și acum își asumase datoria de pază la poartă. Nu spusese niciodată că așa își înțelegea el treaba în ultima vreme în caz că cineva se întâmpla să îl contrazică, impunându-i sarcinile lui obișnuite. De fapt, în fiecare dimineață mergea hotărât, dar nici prea repede, nici prea încet, spre poarta de sub copaci și stătea acolo.

Fața lui era atât de detaliată, atât de plină de personalitate, că John descoperi că orice întâlnire cu el era ca un mic eveniment, cum ar fi o cină. John îi mulțumi lui Wilkins cu o ridicare de pălărie și fu lăsat să plece la

munca lui.

El păși în ritmul unui muncitor, la deal, către grădina amiralului, încălzindu-și mușchii și punându-i în mișcare. Începu să fluiere o melodie, *Leagă o batistă galbenă*, una dintre cântecele acelea pe care le transcrisese cu ani în urmă de la țigani și bărbați întâlniți pe drumuri, pentru un volum pe care nimeni nu l-ar fi publicat, care murise pe un birou îngrămădit din Londra. Așa sfârșea viața reală a oamenilor, insultată și ignorată. Cântă cu voce tare *Anturajul bun de aici m-a ruinat*, *m-a ruinat de-a dreptul* apoi se opri: resimți cuvintele prea puternic și simplificarea sinelui în cuvintele altora i se păru constrângătoare, mai ales când avea atâtea cuvinte proprii. În același timp, el văzu doi brichetatori de cărbune pe drumul din față, cu umerii rotunjiți și murdari, cu fețele înnegrite și lipsite de trăsături. Își înclină pălăria și se ascunse sub borul ei în timp ce trecură pe lângă el, apoi se întrebă dacă acest gest îi convinsese mai mult sau mai puțin că el era unul dintre nebunii de pe acolo.

După ce trecură, se uită din nou înspre pădure. Nu foarte multă agitație. Zgomot de aripi. Ceață între copacii strâmbi.

În timp ce lucra la grădina amiralului, i se alătură un prihor. Săgetă înainte ca să afâneze pământul pe care îl întoarse, privindu-l, așteptând, sigur pe piciorușele lui subțiri. John văzu un vierme pe lângă cuțitul lui de grădină, și îl aruncă înspre pasăre. Prihorul zbură, se întoarse și apoi se avântă spre vierme.

Privind, aflându-se acolo, în timp, lumea i se dezvăluia din nou în tăcere, venind spre el. Respira încet în jurul lui atmosfera sa: vulnerabilă, benignă, plină de secrete, secretele lui. Un lucru pierdut se întorcea. Cum îl așteptase în eternitate și aproape că îl cunoștea. Știuse și cântase asta toată viața lui. Această conștientizare, în miezul suferinței și absenței lui nemotivate, îi umplu ochii cu lacrimi calde.

Prea sensibil – știa asta. Emotiv și ușor de impresionat. Își șterse lacrimile cu mâneca și se întoarse la treabă, în ritmul ușor și cu greutatea care îi străbătea brațele. O prescripție fără durere. Și era muncă ușoară, nici nu se compara cu arderea varului sau treieratul. Săpă într-un bulgăre de argilă de Essex și își aminti fluierul mic pe care tatăl lui îl cioplise pentru el când era copil. Încercase din răsputeri atunci să țină ritmul bătrânului în trilurile redate fără efort, cu mâna arzând, cu cămașa transpirată toată, cu pielea umedă acoperită de praf iritant de grâne. Slab, dar cu voință, așa îl

descrisese tatăl lui.

— Bună ziua, John, sau bună dimineața.

Amiralul îl salută, cu o postură țeapănă și demnă. John suspectase dintotdeauna că el se arăta mai drept și cu mai multă demnitate de când ieșise la pensie decât atunci când fusese pe mare. Arăta foarte bine pus la punct, dichisit cu conștiinciozitate, cu rămășițele părului grizonant pornind din coroana capului, cu paltonul lung și albastru fără nicio pată, asemenea unui cal înainte de spectacol. Un bărbat care îl cunoscuse pe Nelson.

— Și cum mai suntem noi astăzi?

John se ridică, iar înălțimea sa pământeană de un metru șaizeci se resimțea insuficientă și ponosită față de statura amiralului.

— Foarte bine, să trăiți. O zi frumoasă.

— Într-adevăr. Amiralul eliberă o mână de la spate și arătă spre pădure. Precum un câine, John se uită la mână, nu la direcția indicată. Uitase cât de răsucite și de umflate erau mâinile amiralului, cu degete ca rădăcinile de ghimbir. John se întrebă dacă nu purta mănuși, poate nu le putea pune pe mâini.

— Da, spuse amiralul. Este o vreme bună de toamnă. Sunt invitat în oraș, anunță el. John se înclină la auzul veștii. Așa că plec la Woodford pentru a mă preda trenului, săracul de mine. Amiralul zâmbi.

John zâmbi și el.

— Vă doresc drum bun și sigur, spuse el.

— Da, spuse amiralul încet. Nu părea impresionat de sinceritatea îngrijorată a răspunsului. Gândul vătămării sale corporale la o viteză nenaturală nu trebuia luat în calcul. Da, într-adevăr. Îmi iau la revedere. Te rog, trimite salutările mele doctorului și doamnei Allen. Oh, da, cineva va prelua moșia Beech Hill, un prieten de-al doctorului, cred. Știi cumva despre cine este vorba?

— Mă tem că nu, domnule.

— Ei bine. Anonim, atunci.

Amiralul lăsă poarta să se trântească ușor în spatele lui și porni în vale, cu mâinile lui groase ținute la spatele lui.

John fluieră cu invidie după el *Anturajul meu bun m-a ruinat, m-a ruinat de-a binelea.* O seară cu prietenii lui vechi, din Londra – de asta avea el nevoie. Simți cum carnea i se încorda la gândul unei beri, dorindu-și berția, dorindu-și o lume mai ușoară și mai fluidă în jurul lui. Să fie înapoi în

jacheta lui verde, clovnul grupului pentru prietenii lui de la *Gazeta din Londra* cu vorba lor aspră literară, cu epigramele lor ascuțite și exersate, împrăștiate ca pietre colțuroase prin desișul vorbelor. Iar mai târziu, cucerind orașul, cu scene din jurul lor schimbându-se asemenea cortinelor unui teatru mic, zburând într-o parte și în alta până când se nimerea cu o tânără zdravănă, cu cuibul ei gâdilându-i nasul în timp ce își întindea tot mai mult limba în ea, gustând-o, apoi sfârșindu-se în ea. Acea minunată eliberare, îmbrățișând-o în același timp, ștergându-i machiajul de pe obrazul ei transpirat cu obrazul lui.

Ar fi putut să caute o adresă sau două și să găsească grupul vechi, mai chel, mai voinic, mai bine angajat acum că ziarul se închisese. Dar nu avea sens: totul se dusese și oricum nu ar fi putut să plece, își aduse el aminte. Era un prizonier, un deținut. Trebuia să ajungă înapoi la familia Allen. Pentru moment, era îndeajuns că reușise să treacă peste zi. Dar gândurile acestea îl făcură să vrea să lovească ceva. Și natura se retrăsese din furia lui limitată și murdară și îl părăsi acolo.

Munci până la asfințit și merse înapoi. Peter Wilkins deschise poarta pentru el.

— Mai bine te grăbești, sau vei întârzia la rugăciunile de seară.

Charles Seymour stătea la biroul lui și scria. Valetul lui, neavând încotro decât să stea în acel loc blestemat, stărui în spatele lui, ca o santinelă la perete.

> „… Mă sfătuiești să mă consolez cu gândul libertății mele. Văd cum te lupți, draga mea, să zâmbești încurajator la mine printre lacrimi, dar să nu te gândești că eu cred că faci asta cu toată inima. Oricum, permite-mi să răspund. În primul rând, să fiu blocat într-un asemenea loc…”

Își înmuie penița, se holbă la perete.

> „… pare o definiție bizară a libertății. Sunt prizonier într-o casă de nebuni, cu mintea mea intactă și ținut aici împotriva dorinței mele”.

Se opri și reciti extravaganța aceasta, dar nu o șterse.

„Am fost adus aici în această gaură de iad de tatăl meu pentru a nu ne putea căsători și încă sunt aici. Știu că te referi la libertatea mea din obligație, libertatea mea față de tine. Nu ar trebui să îți spun că aceasta nu este niciun de fel de libertate. Ce înseamnă aceasta, dacă nu pot avea ce îmi doresc? Este o povară inutilă, dacă se poate spune că există…”

Era El dincolo de copaci?

Desigur că este în ei, prin ei, de vreme ce copacii erau creația Lui, dar Margaret nu simțea asta. Pentru că Îl cunoscuse în Spirit, nu urma strict Ortodoxia și știa ce cunoștea. Îl simțea infinit în spatele copacilor, în spatele materiei, iar copacii erau ca niște gardieni, ca o frână. Crengile lor se atingeau, oprind-o, creând întuneric în inima pădurii. Nu, nu întuneric – trebuia să fie cumpănită, să aibă mintea clară pentru a-L primi –, ci penumbră. Frunzele lor triviale cădeau colorând aerul.

Era un biet om cu putoarea păcatului și trebuia să stea și să aștepte la celălalt capăt al unei distanțe de nesuportat. Acea distanță era mai mare decât oricare în lume. Era absolută. Dar era, de asemenea, și o alinare: distanța era semnul puterii și priceperii Lui. Zidul care îi separa îi și lega unul de altul, îi aducea împreună prin separație. În cea mai mare apropiere, distanța o atingea și o durea și era în sine o revelare a Lui. Era ceva de care se putea ataș̦a.

Margaret întinse o bucată de pană uș̦oară peste ramă și o fixă acolo. Mai multe broderii erau deja strânse pe măsuța din camera ei. Curând, avea să le dea. Erau semnale slabe ale Adevărului, dar se simțea bine când le făcea, era alinată de imaginea crucii formându-se uimitor sub ochii săi și torsul firului de ață tras prin pânză. Era un lucru care îi lega spiritul în contemplare până când nu mai putea auzi zbieretele nebunilor sau vremea, ramurile copacilor plesnind și măcinând în vânt.

Dar cât ar fi trebuit ea să aș̦tepte? Ar fi putut muri și să nu mai știe și să fie uitată în întuneric.

Margaret se întrebă dacă ar fi trebuit să înceapă să țină post din nou.

•

Alfred Tennyson își înș̦urubă monoclul, se aplecă și se uită atent la bustul frenologic de pe masa de scris a lui Matthew Allen. Citi câteva dintre

etichetele de pe suprafața lucioasă a capului care detaliau organele mentale corespunzătoare zonei respective. Amabilitate. Agregabilitate. Idealism. Tot capul monoton, stereotipic uman era notat cu aceste facultăți.

— Ah, acel obiect, spuse Matthew Allen, observându-și oaspetele examinând ornamentul său medical. Sunt din ce în ce mai convins că aceste categorii sunt în mare parte simbolice. Ar putea exista corespondențe generale, dar nu pot să spun că am găsit dovezi puternice în munca mea clinică. Harta este însă utilă, pentru a avea mereu în față mulțimea de lucruri care trebuie luate în considerare.

— M-am dus odată să îmi citească creștetul, zise Tennyson. Și nu am fost impresionat de eminența analizei. Băiatul care a făcut asta mi-a supraestimat mai degrabă cantitatea de spirite animale, poate pentru că sunt mai solid și pentru că eram cu prietenii după un prânz unde putem spune că am consumat ceva vin.

— Desigur. Desigur, există practicieni vulgari, cu sutele acum, dar cu siguranță nu sunt de luat în calcul. Țin mai mult de lucruri în stilul grădinilor Vauxhall.

Matthew Allen se uită în jur, întrebându-se cu ce să îi mai atragă atenția invitatului său. Era entuziasmat de prezența acestui tânăr literat în biroul lui și era nerăbdător să îl impresioneze cu domeniile cercetărilor sale. Îl privi pe Tennyson aprinzându-și din nou pipa, trăgându-și înapoi obrajii proaspăt rași în timp ce stinse flacăra invers în bolul de tabac consumat. Capul era imens și cu siguranță chipeș, cu o piele cu un luciu întunecos. În spatele cupolei frunții, sugerând forță intelectuală, se formau poeme foarte promițătoare. Era foarte diferit fizic de micuțul, săracul Clare, dar fruntea era reminiscentă. Poetul avusese dreptate în privința lui – părea deficient în spirite animale. Cazul nu era nici pe departe atât de morbid ca al fratelui său, Septimus, dar Alfred Tennyson se mișca și lent, de parcă ar fi traversat un mediu vâscos al gândurilor, al îndoielii. Fiind atât de miop, poate această afecțiune contribuise la acea lume atât de vagă și de neîncredere din jurul lui.

În timp ce Matthew Allen își analiza invitatul, Tennyson întinse mâna și luă o mostră de mineral. O aduse aproape de monoclul lui, îi văzu numeroasele fațete metalice. Era o îngrămădeală de unghiuri drepte, pereți și acoperișuri mici ieșind unele din altele, precum un oraș distrus de cutremur.

— Pirite, explică Allen. Am multe alte mostre pe care le vei vedea așezate prin cameră. Intenția mea era, și este încă, să colectez mostre din fiecare mineral existent în Insulele Britanice, dar mai am până acolo. Chimia a fost pentru un timp un domeniu de-al meu. Aici, Allen păși repede peste covor până la un raft, își lăsă degetul să atingă cotoarele cărților până când găsi două volume identice și subțiri. Scoase pe unul dintre ele din raft. Seminarele mele de chimie. Le-am susținut în Scoția acum niște ani. Carlyle – îl știi pe Carlyle? – Thomas Carlyle participase, îmi amintesc. Îl știam din zilele noastre din Edinburgh. Poate te-aș putea duce la Chelsea să te prezint.

— Am avut plăcerea să îl cunosc, și pe Jane, de fapt.

— Oh, foarte bine. Ei bine atunci, poate ar trebui să îi vizităm împreună. Este chiar foarte ușor acum cu trenul de la Woodford.

Tennyson deschise volumul pe care Allen i-l înmână. Citi un rând sau două despre transferul caloric de la obiectele încălzite. Știa ceva despre teorii din propriile sale lecturi de la biblioteca din Somersby, ferit de zgomotul familiei și al animalelor de acasă, cu nimic altceva de făcut decât continuarea educației sale cu cât mai multă disciplină de sine. Dar nu ar fi îndrăznit să se pronunțe pe subiect. În mod evident, doctorul era un om motivat și capabil. Și aveau prieteni comuni.

— Transferul caloric, murmură el ridicându-și privirea din carte.

— Desigur, desigur, se entuziasmă doctorul. Argumentul meu pentru acest subiect, ca și în cazul altora, este că există o cauză principală în spatele fenomenului caloric, în spatele tuturor fenomenelor, pe care o numesc Marele Factor.

— Marele Factor.

— Da, o cauză comună, o forță unitară. Există o uniune a tuturor lucrurilor. Căldura și lumina sunt manifestări, așa cum sunt și organismele vii, și spiritele lor animale.

— Energie. Gânduri.

— Da, și gânduri. Energia lor – fluxul lor.

— Înțeleg. Un fel de Spinozism. Iar Tennyson chiar înțelegea: o pânză albă, luminoasă, pură, care curgea în ea însăși, clocotind, încărcată, nelimitată. Iar în lume era o înflorire a formelor, convulsiile lor: pe tulpinile copacilor în sus, în valurile mării, jucăriile matematice ale scoicilor, zborul libelulelor. Totul se schimba constant. Toate metamorfozele ființelor vii,

spuse Tennyson, arătând înspre fereastră cu pipa lui.

— Exact, spuse Allen entuziasmat. Pădurea este un exemplu perfect.

Pădurea murea în ea însăși, crescând, cu forme care treceau, mâncate, alungindu-se iar. Da, da. Iar gândul, valul de nestăvilit, se schimba continuu – culori, forme vărsându-se languros către lume, pulsând cu limbaj.

— Iar lucrurile neînsuflețite, materia anorganică, are și ea energia ei.

— Speculațiile mele filosofice tind spre aceeași perspectivă, continuă Tennyson.

— Oh, este interesant. Ca poet, tu simți…

— Ca băiat, începu Tennyson, preluând entuziasmul, simțindu-se eliberat acum de discuțiile politicoase frivole și aruncat în elementul adânc, lipsit de fricțiuni, al gândirii reale. Când eram băiat, puteam să intru într-o transă repetându-mi numele din nou și din nou până când simțul sinelui se dizolva. Ce eram atunci era o ființă care se unea cumva, sau care se hrănea dintr-o forță mai mare, cu adevărat vastă. Era abstractă, caldă, fără detalii și înfiorătoare.

— Marele Factor?

— Poate, poate. Ei bine, de fapt, cu siguranță. Vreau să spun, dacă avem dreptate despre toate aceste lucruri, atunci ce altceva ar putea fi?

Doctorul Allen nu spuse „un fenomen mental”. Pentru un moment, pur și simplu zâmbiră unul la altul. Cât de remarcabil și de minunat era să își găsească cele mai profunde speculații reflectate în celălalt, despre univers, despre existență.

— Ar fi drăguț, spuse Allen, dacă am putea să vorbim mai mult. Intenționezi acum să stai?

— Oh, da. Am decis să iau casa ieri.

— Oh, minunat. Splendid. Bine, nu există nicio îndoială că vei deveni un membru valoros al societății Epping, așa cum este ea. Și desigur că vei fi lângă Septimus și asta îi va face foarte bine.

Tennyson își înclină capul la menționarea fratelui său suferind. Îi trecu valul de entuziasm, trecând în mod dureros la o căldură mocnită de rușine. Aceasta urma mereu după o dezvăluire prea intensă a sinelui cu cineva; căldura era mult mai intensă cu gândul la Septimus. Buzele entuziasmate se strânseră acum într-o linie. Allen văzu asta și căută să îl aline.

— Nu am nicio îndoială într-o recuperare foarte bună pentru Septimus. Melancolia, știi, maladia britanică, sau cum vrei să îi spui, este chiar

tratabilă, am descoperit. Compania celorlalți, exercițiul, o atmosferă familială, destăinuirea anxietăților…

— Destăinuirea?

— Da, mărturisirea fricilor personale și a tristeților. Adeseori, pacienții se încurajează prin conversații, cum să spun, amintirea este foarte utilă.

Tennyson dădu afară pe gură o cantitate mare de fum neinhalat.

— Deci vei auzi totul despre familia mea.

— Probabil. Dar nu fac niciun fel de inferență din spusele indivizilor nefericiți. Chiar nu acesta este scopul. Oricum, familiile, ei bine…, zâmbi. Niciunde nu sunt mai productive ca în cazul dificultăților mentale. Nu mi se pare nicio rușine să provii dintr-una. Nu prea avem de ales.

— Vei vedea. Te vei înnămoli în sângele negru al familiei Tennyson.

— Există, așadar, o predispoziție – la melancolie, sau alte probleme. Foarte des…

— Există și locuri mai liniștite. Cumva, noi nu tolerăm viața foarte ușor.

— Ah! Matthew Allen își înclină capul și se opri, lăsându-l pe Tennyson să continue cu ce avea de spus.

— Vezi, mi-am însoțit fratele pentru că m-am gândit că și eu aș putea să intru în instituția ta. Și acum că m-am decis să stau în zona aceasta, în această atmosferă diferită.

— Oh, da?

— Da. Departe. Deși aceste păduri sunt destul de întunecate.

— Ah, anotimpul. Înfloresc, știi, fac frunze verzi.

Tennyson, care aproape umpluse camera cu fum gros plutitor, își aprinse pipa din nou.

— Nu este nicio rușine să dai de asemenea probleme. Ele dovedesc o putere mentală mare, care tinde să se extenueze, în creație, în cazul tău, mi-aș imagina. Știi și tu, îmi imaginez, de alte cazuri printre poeți.

— Desigur. Așadar. Prețul care trebuie plătit.

— Dar nu trebuie să fie exorbitant, zâmbi Allen. Sunt foarte mulțumit că ai venit să mă vizitezi aici și că ai întrevăzut câteva dintre interesele mele. Ar trebui să petrec mai mult timp cu ele. Cred că am făcut descoperirile pe care le voi pune în practică pentru terapiile mentale. După aceea urmează anevoioasa muncă de practică, destul de obositoare după un timp.

— Chiar așa?

— Ah, sunt dedicat, desigur. Dar simt nevoia de ceva nou, ceva ce să

cercetez și să creez din nou. Desigur, banii nu sunt niciodată câți trebuie, cu o familie, proprietate.

— Ah, da? Nu am nicio îndoială că ai intelectul ca să găsești o soluție.

— Și ca să mă întorc la discuția noastră precedentă, cred că nu este de ajutor să te specializezi prea mult. Trebuie să ai mai multe activități intelectuale ca să găsești idei unificatoare. Bacon știe.

— Chiar așa? Am un prieten de la Cambridge care îi editează munca. Poate aș putea să vă fac cunoștință.

— Ei bine, ar fi chiar minunat. Mulțumesc, spuse Allen și dădu mâna destul de energic cu tânărul poet. De fapt, poate vrei să faci o plimbare cu mine. Am un pacient pe care trebuie să îl văd.

•

Așezate lângă fereastră cu cărțile lor pregătite într-un teanc, Annabella desena un bust al lui Hannah ca să mai treacă timpul. O așteptau pe domnișoara Leclair, tutorele lor de franceză, care cu greu mai putea trece drept domnișoară. Ea era o fată mare, plinuță, de undeva din Picardy, cu o față lată, palidă, care se ducea în mare parte la vale, pornind de la un nas mare, alb. Fetele erau prea în vârstă pentru această meditație, dar continuau pentru îmbunătățire, cu gândul la măritiș. Domnișoara Leclair știa că lecțiile sunt o diversiune binevoitoare și modul ei de a fi era amabil și încurajator, întotdeauna răbdătoare cu mofturile fetelor. Hannah se simțea adeseori rușinată când observa umerii ei groși sau căldura acră a respirației sale când citea.

Nu că Hannah Allen ar fi fost cu totul mulțumită de propria-i înfățișare. Cu totul, ea era de trecere: era subțire, cu părul deschis la culoare; bustul ei era decent. Mai mic decât al surorii ei, Dora, dar și mai ușor, mai puțin matern. Paloarea ei însă era foarte departe de a fi atrăgătoare. Desigur, provenea din descendența ei scoțiană și asta atenua lucrurile, ba chiar aducea în discuție și asocieri de invidiat cu Byron și Scott, dar albul feței ei îi făcea buzele să arate puțin însângerate. De asemenea și dinții ei, de o culoare perfect normală, arătau galbeni în contrast. Genele ei erau blonde. Sprâncenele ei arătau ca grâul de vară.

Hannah simți furnicături la scrutinul Annabellei, sclipirea privirii sale către ea în timp ce desena. Îi privi ochii negri ai Annabellei ridicându-se din pagină către ea, ca să realizeze apoi că privirile lor nu se întâlniseră: Annabella privea fix și impersonal o porțiune a feței lui Hannah. Annabella

însăși era indiscutabil frumoasă, chiar ceva fără seamăn, astfel că Hannah se întreba oare ce anume îi conferea această calitate, ce trăsături intrau în definiția frumuseții. Aceasta era atât de tranzitorie și variabilă în atât de mulți oameni și printre pacienții tatălui ei dintre care văzuse multe exemple de frumusețe pierdută, distorsionată sau inversată. În Annabella era însă mereu prezentă și stătea toată ziua. Era întotdeauna frumoasă. Tenul ei era minunat, cu o tentă potrivită spre îmbujorare. Ochii ei erau mari și întunecați. Buzele ei erau pline, mai ales cea de jos, și erau întotdeauna așa, fără niciun fel de schimbare sau de bosumflare. Dacă Hannah ar fi fost bărbat, era sigură că ar fi vrut să o sărute. Gâtul ei era cel care cu siguranță îi conferea acel aer de frumusețe dincolo de normalitate. Era lung și zvelt, curbat grațios din umerii ei. Bucle fine din părul ei negru scăpau din agrafele din păr și se odihneau pe ceafă. O făceau pe Hannah să simtă tandrețe față de Annabella, de parcă ar fi fost un copil, dar și senzualitate. Dacă ar fi fost conștientă de frumusețea ei, ar fi fost de neîndurat. Așa însă, puterea frumuseții ei era observabilă doar în efectul ei asupra altora, niciodată asupra ei înșăși. Era prietena cea mai bună și sinceră a lui Hannah și fusese așa de când erau mici, de când familia Allen se mutase în Epping. Annabella trăia într-o casă mică și liniștită în pădure, nu foarte departe de casa lui Hannah. Tatăl ei era un magistrat, un om respectabil, pe care Matthew Allen îl vizitase la sosire. Descoperind copilul frumos și sfios de vârsta lui Hannah, el le încurajase să se împrietenească și de atunci crescuseră împreună. Hannah deja i se confesase Annabellei despre venirea domnului Alfred Tennyson.

— L-ai mai văzut?

— A fost acasă, să îl întâlnească pe tatăl meu, dar nu l-am prins.

— Păcat, zâmbi Annabella. Spune-mi din nou cum arată.

Hannah râse.

— Ca un poet, cred.

— Cum, mic și îndesat, ca acel domn Clare?

— Nu, răspunse vehement Hannah. Nu. Oricum, domnul Clare era un poet țăran, și Alfred Tennyson nu este așa. Lui Hannah îi plăcea cum se rostogolea numele lui lung pe limba ei. Vreau să spun că este gânditor, de parcă macină ceva în el. Înalt.

— Cât de înalt este?

— Înalt. Un metru optzeci și…

— Și chipeș?

— Annabella.

— Ei bine, este?

— Da, este. Întunecat. Umeri puternici. Ras. Poartă o capă și o pălărie cu borul lat. Arată ca un spaniol.

— Nu ai văzut niciodată un spaniol.

— Am citit. Toată lumea este familiară cu coloratura unui spaniol tipic.

— Toată lumea este familiarizată cu coloratura unui spaniol tipic, repetă Annabella. Fetele erau la vârsta imitației haotice, mimând frazele și expresiile celeilalte, adesea ironic, uneori cu intenția de a le prelua. Când nu era nimeni în jur, se oglindeau una pe alta.

— Acum este căsătorit sau logodit?

Hannah își ridică vocea.

— Annabella!

— Te rog, nu încerca să pari scandalizată. Avem 17 ani. Trebuie să ne gândim la așa ceva. Ceea ce trebuie să facem este să ne gândim cum să îi atragem atenția către tine.

— Poate să fie destul de dificil să acaparezi atenția atunci când ești înconjurată de nebuni.

— Ah, nu, ba chiar este perfect. Înconjurat de toți acei oameni, ce siluetă palidă, nemișcată răsare atât de plină de demnitate în mijlocul lor? Este chiar fiica minunată a doctorului.

— Nu face asta, roși Hannah. Trebuie să fac ceva însă. Cred că este miop. Nu pare să observe foarte multe lucruri și se uită foarte de aproape la unele lucruri.

— Poate pentru că este poet: are acel aer distras.

— Poate. Nu cred însă. Uneori poartă monoclu.

— Ceea ce trebuie să facem, spuse Annabella înviorată, este să facem așa fel încât să pot să îl văd, sau să îl întâlnesc. Cred că asta îmi va ajuta analiza.

Hannah se uită la prietena ei care zâmbea entuziasmată și se gândi mai bine la ideea alarmantă. Dar înainte ca ea să poată răspunde, domnișoara Leclair intră pe ușă. Desenul pe care Annabella i-l arătă pentru un moment părea dezamăgitor de exact și fu pus deoparte.

— *Bonjour, les filles,* le salută domnișoara Leclair.

— *Bonjour, Mademoiselle*, răspunseră amândouă și își deschiseră

manualele.

•

William Stockdale, îngrijitorul, era mai înalt ca doctorul, dar trebuia să meargă mai repede pentru a ține pasul cu el pe drum spre cabana de pe Leopard's Hill, unde țineau cazurile severe. Fulton Allen, fiul doctorului, trebuia să alerge din când în când ca să țină pasul. Aceasta era condiția generală pentru Fulton, la numai 16 ani. Triumful său, necunoscut lui încă, avea să vină peste câteva luni. Curând, avea să străbată în fugă toată proprietatea. Însă la acel moment se chinuia, ca de obicei, să țină cu puseul de energie al tatălui său. Voia să țină pasul, să capete experiența tatălui său, să știe ce știa și el, deși, din păcate pentru Fulton, aria de cunoștințe se extindea perpetuu. Această hotărâre de a ține ritmul și de a imita încrederea de sine a tatălui său era urgentată și mai mult de vizita la cabană, pentru că îl speria. Casa Fairmead era plină de un haos blând, de o nebunie prostească și de convalescență, chiar și pentru acei câțiva care nu erau bolnavi deloc, cum era Charles Seymour. Cabana de pe Leopard's Hill era plină de nebunie reală, de agonie, de oameni pierduți. Erau fioroși și imprevizibili. Puteau. Erau obsceni. Făceau zgomote bruște. Suferința lor era infinită. Era un abis de umanitate contorsionată, un iad. Toate coșmarurile lui Fulton erau acolo, precum și fanteziile sale sexuale, pe care le clasifica tot ca vise nefaste, în pofida dovezilor de pe cearceafurile lui. Chiar și clădirea era maladivă: simplă, dreptunghiulară și înghesuită, cu ferestre mici și obișnuite cu gratii din care se auzeau țipete.

Merseră înainte, pădurea părea un coridor de lumină intermitentă și umbră.

Stockdale îi expuse cazul.

— Nu și-a golit măruntaiele de trei săptămâni.

— Suprimarea nevoilor de excreție îi va exacerba mania. Este o cauză. Și încă are confabulații?

— Ce este confabulația? întrebă Fulton.

Stockdale râse.

— Crede că dacă își golește intestinul, va otrăvi apa, va distruge pădurea și că totul va fi intoxicat, că toată lumea din Londra va muri.

— Să sperăm că se înșală, glumi Fulton.

— Fulton, îl mustră Allen. Nu poți fi ironic, mai ales cu pacientul. Nebunia nu are simțul umorului. Câte persoane sunt acum acolo? Vom avea

nevoie de cel puțin patru pentru a-l ține în timp ce îi fac clisma.

— Pot să ajut și eu, se oferi Fulton posac, furios de mustrarea lipsită de umor a tatălui său.

— Poți să-l ții de cap, poate de braț. Dacă încerci să îl prinzi de picior, te va azvârli cât colo. Din păcate, este un bărbat puternic și solid.

Mirosul era acolo când intrară pe ușă, exact așa cum și-l amintea Fulton, dar întotdeauna mai puternic, mai înțepător decât putea el să anticipeze. Se auzeau zgomote, dar doar doi pacienți umblau liberi în spațiul mare central, încadrat de balcon și de alte camere. Ceilalți erau închiși în camere. Unul dintre cei lăsați liberi stătea nemișcat și își scărpina o porțiune din scalp deja cheală. O altă persoană, o femeie, alergă înspre ei, holbându-se la Stockdale și începu să își ridice rochia murdărită. Fulton se holbă, terifiat, dar incapabil să se uite în altă parte, înainte să dezvăluie mai mult dincolo de genunchii ei apropiați, Stockdale o luă în brațe, forțând-o să își lase rochia în jos.

— Nu ar trebui să fie lăsată liberă printre bărbați dacă are aceste tendințe, spuse Allen.

Saunders, îngrijitorul care le deschisese ușa, se scuză.

— Nu s-a comportat atât de urât înainte. Cred că este vorba de dumneavoastră, doctore, sau de tine, William. Poate se așteaptă să fie examinată.

Femeia se zbătu, liniștindu-se în strânsoarea lui Stockdale.

— Nu vreau asta, mârâi ea. Nu vreau asta.

— Este în regulă, îi spuse Allen. Nu trebuie.

— Doar lăsați-o în pace, spuse Saunders. Va fi liniștită de acum, după această mică ieșire.

Saunders era scund și puternic și vesel, cu mâini capabile, bontite. Degetele lui erau largi, cu unghii groase și galbene; degetele lui mari erau unite în unghiuri drepte, paralele cu palmele. Ochii lui sclipeau prin straturi de piele îmbătrânită. Sub o sprânceană atârnau două excrescențe mici, mai mici decât murele. Părea să fie obișnuit cu munca lui. Zâmbea și îngâna o melodie în timp ce își vedea de sarcinile lui, încărcate de frică și durere.

— La 11:30, spuse Saunders, vom lăsa mai mulți afară pentru mișcare. Aceștia doi au trecut prin nopți grele și de aceea sunt lăsați afară, să facă o pauză. Dar ne vom ocupa de domnul Francombe primul. Am adus doi flăcăi la ușa lui, își fac curaj.

— Foarte bine. Mergem sus?

Saunders o luă în față pe scări, către celulele din spatele balconului. De acolo, Fulton se uită în jos la cei doi pacienți liberi, care se foiau, amețiți precum albinele afumate.

— ’Neața, domnilor, îi salută Allen pe îngrijitorii care așteptau la ușă.

Ei răspunseră la salut și se dădură înapoi din fața ușii. Allen se uită prin grilaj la omul solid care se sprijinea de un perete, cu fața cenușie, ținându-și burta grea.

— Bună dimineața, domnule Francombe, strigă Allen prin ușă.

O pereche de ochi adormiți se uitară înapoi la el, apoi rătăciră spre alt loc.

Matthew Allen se întoarse către oamenii lui.

— Foarte bine. Voi patru, vreau să intrați, să îl prindeți și să îl scoateți de acolo. Cel mai bine ar fi să fie într-o cadă, sau pe una dintre mese, unde pot să-i evacuez intestinele. Fulton, tu stai aici. Stockdale, Saunders, voi luați picioarele. Voi, ceilalți doi, îi prindeți brațele. Știm cu toții ce avem de făcut?

— Da, doctore, răspunse Saunders.

Ceilalți încuviințară.

— Foarte bine. Intrați.

Saunders descuie ușa, ridică lacătul și întrebă:

— Gata?

Cei patru se năpustiră înăuntru.

Fulton rămase în spatele tatălui său și privi lupta. Domnul Francombe, după mai multe proteste, începu să ragă și să behăie în timp ce se lupta. Efortul său de violență era extraordinar. Saunders și Stockdale erau aruncați când înainte, când înapoi, în timp ce el dădea cu picioarele. Ceilalți doi se răsuciră și se luptară cu brațele lui. El se ridică de pe jos între ei, apoi se lăsă în jos trăgându-și membrele împreună astfel încât îngrijitorii se loviră unul în altul. De pe chipul lui se desprindeau stropi de salivă. Încercă să îl muște pe unul din bărbații care îi țineau brațele. Îngrijitorul a trebuit să elibereze cealaltă mână și să împingă fruntea domnului Francombe cât de mult putea.

— Fulton, dacă vrei să participi, spuse Allen cu o voce surprinzător de obosită, ai fi util acum. Vino prin spatele lui și prinde-i capul. Prinde-l de urechi.

— Serios?

— Bine. Ține asta. Allen îi dădu fiului său geanta și merse chiar el. Fulton, rușinat, îl urmă.

Allen făcu ceea ce îi explicase și lui Fulton. Merse repede în spatele celor cinci bărbați care gâfâiau, se lăsă pe vine și încercă să prindă bine capul lui Francombe. Lovi însă atât de tare, iar părul uleios îi acoperea urechile. Allen încercă să împingă capul spre podea pentru un moment și văzu gâtul încordându-se cu furie, cu umflătura mărului lui Adam înroșită și vânoasă. Își puse genunchiul pe fruntea lui Francombe, apăsă cu toată greutatea corpului, dădu părul la o parte și-l prinse de cartilajul slinos al urechilor.

Francombe începu încet să renunțe, pulsând, dar în timp ce îl ridicară să îl scoată afară, începu iar să lovească, iar cei cinci se împiedicară de parcă ar fi fost pe un vas în furtună.

Când, în final, îl legară de o masă, Francombe schelălăia cu furie și umilire. Pantalonii lui și indispensabilii fură scoși. Matthew Allen, cu mâinile tremurânde, îi șterse transpirația de pe față.

— Acum, domnule Francombe. Știi că frica ta nu este rațională, nu este adevărată. Fiecare dintre noi trebuie să ne debarasăm de deșeurile din noi. Cu toții ne golim intestinele și pădurile nu mor. Orașele nu sunt otrăvite.

— Oh, nu asta se întâmplă? răspunse Francombe cu furie. Nu mor?

— Dejecțiile tale nu sunt mai nocive decât ale noastre. Nu este un păcat, știi? Nu este. Nu ai făcut nimic rău. Este un rezultat al alimentației. Înțelegi? Este mâncare procesată.

Francombe rămase tăcut, apoi se forță iar brusc în legături. Acestea scârțâiră când el trase de ele, expirând încet printre dinții rari. Fulton se întrebă dacă legăturile aveau să reziste.

— Oh, hai să terminăm cu asta, mormăi Allen. El pregăti clisma, într-o mână furtunul, în cealaltă o pungă plină de apă caldă cu sare. Fulton, nu trebuie să te uiți, să știi. Nu va fi plăcut.

Fulton se codi doar o clipă.

— Nu mă așteptam la ceva plăcut, spuse el. Și într-o zi va trebui să fac aceleași proceduri.

— Foarte bine. Dacă rămâi, poate ai putea să-i masezi abdomenul.

Allen se aplecă apoi și introduse furtunul în deschiderea întunecată și înghesuită a rectului domnului Francombe. Împinse furtunul înăuntru mai

mulți centimetri, aparent insensibil la bărbăția care se zbătea dintr-o parte în alta la 30 de centimetri de fața lui în timp ce făcea asta.

Allen începu să introducă lichidul.

— Acum, presiune de sus în jos pe abdomen, te rog. Și cu forță.

Fulton făcu așa cum i se spuse, împingând ceea ce trebuia să fie fecale comprimate înăuntrul domnului Francombe. Îngrijitorii se dădură în spate, cu brațele strânse, vorbind.

Lichid clar și cald se scurse din domnul Francombe.

— Mai tare, te rog! strigă Allen peste gemetele bărbatului. Și dumneavoastră, domnule Francombe. Puteți să împingeți.

Domnul Francombe se luptă să reziste, dar apa caldă, presiunea de pe burta lui făcură imposibilă orice fel de rezistență. În scurt timp, doctorul Allen fu răsplătit cu numeroase vânturi bâlbâite, urmate de urgența unui scaun mic și tare, împachetat ca o scoică.

— Foarte bine. Strecură mai multă apă înăuntru.

— Târfă, spuse domnul Francombe. Nenorocitule! Nenorocit murdar. Mâncător de rahat.

Un alt scaun mic apăru, apoi o bășină puternică, apoi alta. Începură să apară din ce în ce mai mari, aproape ca fecalele unei oi.

— Bine, Fulton.

— Nenorocitule! Au!

Francombe plângea acum de dezamăgire în timp ce o cantitate impresionantă de fecale înflori din el pe masă. Allen stătu acolo, strângând încă de clismă, în ciuda faptului că pantofii săi se umpluseră de bucățile care cădeau de pe masă.

— Oho! Și nouă ne zici nenorociți murdari! Saunders își făcu vânt cu mâna, alungând aerul din fața lui.

— Mulțumesc, domnule Saunders, spuse Allen ironic. Mă aștept ca domnul Francombe să resimtă foarte puternic această experiență. Domnule Stockdale, vă sugerez să îl scoateți în luminișul din pădure, să îl lăsați acolo să își verse nervii. Poate, domnule Saunders, puteți merge cu el.

— Desigur, doctore.

— Îi voi pune lipitori pe picioare mai târziu și apoi putem cu toții să sperăm la o stare mai puțin sangvină, un domn Francombe refăcut.

— Foarte bine, doctore.

Își șterse pantofii și își scoase mizeria de sub unghii cu lama unui cuțit

de buzunar. Matthew Allen ieși apoi din cabana de pe Leopard's Hill. Fulton îi cără geanta pentru el. Se întoarseră la problemele liniștite și la confuziile Casei Fairmead. Allen era fericit să se întoarcă, dar numai într-o anumită măsură. Era obosit, foarte obosit de cei bolnavi și de cearta lor, de rezistența încăpățânată la orice fel de remediu al majorității. Își scormonea mintea pentru o idee de altceva de făcut, o expansiune de vreun fel.

John Clare se apropia și el, traversând peluza unde George Laidlaw stătea într-o febră de aritmetică mentală, unde un idiot îl urmărea pe un altul, oprindu-se însă la vederea doctorului, unde pacienții cu un topor umpleau roaba cu lemne.

— John, John, cum te simți azi?

— Perfect, doctore, perfect. Și tocmai asta este.

— Tocmai asta?

— Mă întrebam, vedeți, dat fiind că am fost de încredere și așa mai departe, dacă aș putea să intru în grupul celor care au permis de plimbare.

— Ca să bați câmpii în rime? Sigur, John Clare. Se gândi un moment.

John tresări la întrebarea lui și apoi scutură din cap.

— Ca să mă plimb. Să fac botanică și așa mai departe.

— Încă scrii poezii, nu? Acelea pe care le-am citit acum ceva vreme mi s-au părut efuziuni de o mare frumusețe. Și reputația ta sigur nu s-a scufundat în uitare. Când ai căutat ultima oară să publici?

— Asemenea efuziuni, cum le numești, efuziuni rurale, nu mai sunt pe gustul publicului.

— Poate îmi permiți să fac o probă pentru tine? Aș fi bucuros să scriu câtorva cunoștințe din lumea literară pentru publicarea în reviste.

— Nu m-aș aștepta la mare lucru, spuse Clare, îngrijorat de dureroasa căldură de speranță care s-ar fi putut aprinde înăuntrul lui.

— Îmi voi asuma asta. Nu va fi niciun deranj pentru tine.

— Presupun că merită încercat…

— Excelent. De ce nu? Creații ca ale tale nu ar trebui să fie închise într-un sertar prăfuit dintr-un spital. Îți voi aduce cheia aceea, dacă mă urmezi.

— Mulțumesc, doctore.

John plecă imediat cu cheia în mână. Peter Wilkins îi zâmbi lui John cu ochii lui umezi și căută cu mâna propria lui cheie, dar John își ridică la vedere cheia lui. Peter Wilkins se îndreptă.

— Ah, spuse el, ai o cheie. Bine, John, bine.

John se rușină la această apreciere, dar îi și plăcu oricum. Încercă să-și mascheze efectul, răspunzând la cacealma, într-un stil rural:

— Și vremea este bună.

— Plimbare plăcută să ai, spuse bătrânul după el. Mă bucur să văd asta.

John ridică mâna în semn de rămas-bun și porni spre potecă, pe lângă formele familiare ale copacilor din apropiere, către străinii care creșteau ascunși la câțiva kilometri în jur. Ferigile, veștejindu-se cu anotimpul, stăteau împrăștiate între copaci. Nu era niciun cântec, doar câteva note prelingându-se de deasupra capului în timp ce mergea și în timp ce păsările liniștite se avertizau una pe alta. O mierlă, foindu-se printre frunzele căzute, sări în sus de sub picioarele lui, poposi pe o ramură joasă și ciripi a alarmă, privindu-l amenințător.

John studie ciocul de mușețel al păsării, ascuțit ca forfecuțele, cu capul negru și frumos, absorbind privirea păsării din ochiul ei rotund și sclipitor. Auzi un țipăt uman atunci. Merse mai departe, îndepărtându-se de zgomot, dar fu, în schimb, înșelat de labirintul de ecouri și ajunse chiar la unul dintre pacienții care umbla în picioarele goale. Încălțările sale erau aruncate, iar pacientul transpira și gesticula. Când îl văzu pe John, veni repede înspre el, cu fața lui plină de furie oarbă, dar erau și doi îngrijitori cu el. Unul sări de pe un buștean de pe care se jucau cărți cu un pachet îndoit și uzat și își ridică brațele. Bolnavul se prefăcu că nu îl vedea, dar se opri pe loc.

— Vino aici, îi spuse îngrijitorul lui John. Era Stockdale. Vino aici, nu s-a întâmplat nimic. A avut o dimineață plină tipul. Nu te impacienta. Celălalt îngrijitor, pe care John nu îl recunoscu foarte bine, zâmbi prin fumul de pipă.

John se grăbi, scoțându-și pălăria, ștergând borul udat de frica bruscă și o așeză din nou bine pe cap.

După câțiva pași își ridică privirea de la frunzele aplatizate ici și acolo, de la scoicile alunelor de fag și de la rădăcinile care împânzeau poteca. Se uită în sus din nou și văzu din nou întunericul agățat și grosolan al stejarilor, tulpinile lungi și frunzele sărăcăcioase ale mărăcinilor de dedesubt. Culese o mură și o mâncă: era atât de acră, încât îi înțepă cerul gurii.

Merse mai departe. Găsi un trunchi putrezit acoperit de mucegai, cu linii livide de urechea lui Iuda săpând în lemnul înmuiat. Ascultând ce? Se uită

la ele cu atenție, la cercurile lor, la pata de culoare de pe ele care se disipa în valuri sau inele, rozalii spre margini.

Iar apoi la capătul buștеanului erau mai multe dovezi împrăștiate care arătau că fusese folosit drept nicovală pentru o mierlă. Pe cea mai plată parte a trunchiului, mierla adusese melci și, cu ei în cioc, încordându-și gâtul înainte și înapoi, le spărsese carapacea. Așchiile de carapace în spirală, unele cu rămășițe fragile de spumă de mucus încă prezente, conturau o constelație pe care John o urmări cu vârful degetului.

Dar nu o putea atinge pe Mary, își aminti – cea mai dulce din cele două soții ale lui, copilul pierdut pe care îl iubise, atât de aproape în gândurile lui că putea să o atingă.

— Mary, fredonă el ca pentru sine. Zidurile timpului erau cea mai bizară închisoare. Nu le putea atinge și nici nu își putea însângera capul în ele, dar îl înconjurau fără nicio scăpare. Îl țineau departe de iubirile lui, de casă, pierdut într-o pădure la kilometri distanță de ele. Se ridică.

— Mary, spuse el. O, Mary! O, Mary! O, Mary, cântă pentru mine.

Își scormoni buzunarele: pipa lui, o pietricică, o bucată de hârtie și o rămășiță dintr-un creion vechi. Se așeză din nou, își scoase pălăria, întinse hârtia peste ea și scrise:

> O, *Mary*; *cântă pentru mine*
> *Despre iubire și melodia frumuseții*
> *Durerea mea se scufundă în suferință*…

După un moment de inspirație, ajunse la o nouă poezie scrisă pe ambele fețe ale hârtiei și apoi peste rânduri, din lipsă de spațiu. Se simți întreg pentru un moment, cu mintea limpede și cuprinzătoare, străbătând poezia, îngânând-o. Pădurea îl înconjura, cu brațele ridicate, întâlnindu-se cu lumina. O ploaie ușoară începu să se bâlbâie pe ramuri și pe frunze.

O altă poezie, printre mii. Era confortabil să le scrie dintr-un gând, nu să le strecoare într-o febră. Anturajul bun chiar îl ruinase de-a dreptul. Își aminti cu un nod în stomac de prietenii lui din sat care îl evitau ca să nu nimerească o poezie pe care ei nu o puteau citi și care aducea străini în vizite. *Este adevărat ce am auzit*, *că voi, rusticii*, *vă consumați relațiile conjugale în cocina de porci*? Oricum, îl va bucura pe doctorul Allen, se gândi el. Un alt ornament în casa lui foarte respectabilă de nebuni.

John merse mai departe, trecând de brichetatorii de cărbune care stăteau în colibele lor, construcții antice cu prăjini zidite cu chirpici, la fel de vechi ca orice locuință probabil. Trebuiau să își petreacă zilele acolo, să se asigure că focurile nu se extindeau, ci consumau încet lemnele strânse până la cărbunele pe care îl acopereau. Fumul care se ridica era dulceag, mult mai dulce decât cel al cuptoarelor de var la care John lucrase din când în când. Îi văzu ridicându-și privirea, holbându-se din întunericul lor, și riscă un salut din pălărie, dar ei nu se mișcară.

Apoi, la opt sute de metri depărtare, într-un luminiș unde erau coviltire, caravane colorate, cai priponiți și copii și un foc fumegând. Un terrier mic îi luă urma lui John și stătea cu cele patru picioare bine înfipte în pământ, sprijinindu-se înspre el, ca un scris în italice, pregătit să latre. O femeie în vârstă se așeză lângă foc cu o pătură în jurul umerilor și își ridică privirea. John nu se mișcă, nu zise nimic.

— Bună ziua, spuse ea.

— Bună ziua, răspunse John și apoi, ca să arate că îi știe, că era un prieten, rosti: *Cushti hatchintan.*

Ea își ridică sprâncenele în uimire.

— Așa este. Un loc bun. Vorbești rromani atunci, nu?

— Cumva, da. Am fost adesea cu țiganii lângă *hatchintan*-ul meu, în Northamptonshire. Am petrecut multe nopți lungi. M-au învățat să fredonez cântecele lor. Abraham Smith și Phoebe. Îi știi?

— Suntem clanul Smith aici, dar nu îi știu pe tovarășii tăi. Nu am fost în zona aceea, sau nu au fost ei aici. Acesta este un loc bun, indică ea cu un braț ridicat. Destul pământ și nimeni nu te alungă. Și creaturile pădurii, mulți arici de mâncat iarna. Acesta este unul dintre terenurile comune care nu pare să dispară.

John scutură din cap și răspunse ea un bătrân trecut prin viață către altul:

— Este criminală legea nominală de acum. Numai furt, iau pământul liber de la oameni. Îmi amintesc când au venit în satul nostru cu telescoapele lor ca să măsoare și să îngrădească și să facă totul parcele. Țiganii au fost alungați atunci. Și săracii.

Unul dintre copii alergă înspre bătrână și îi șopti la ureche, cu privirea spre John. Ceilalți se așezară risipit, ca pisicile, privind dintre ramuri. Terrierul care avertizase venirea lui John fugea acum să se alăture conspirației copiilor.

Bătrâna îi spuse:

— Crede că ești un polițist de pădure sau un paznic de vânătoare care nu ne tolerează aici.

Vrând foarte mult să stea în acest cuib confortabil și relaxat, cu oamenii liberi, John se confesă:

— Și eu sunt fără casă, dorm prin apropiere. Și am fost arestat adesea de paznici de vânătoare. Era adevărat: fusese adesea confundat cu un braconier în timp ce stătea pitit și își scria poeziile, un bărbat cu niciun alt motiv să fie în acel loc.

— Cum te cheamă?

— John. John Clare.

— Ei bine, eu sunt Judith Smith. Cred că ești un om cumsecade John Clare, palid și oropsit, deși bine hrănit, oricine ai fi. Pot să simt răul în oameni, intenții malițioase, și nu simt asta la tine, cu fața ta prostesc de deschisă. Sunt cunoscută pentru ghicit, iar predicțiile mele sunt foarte exacte, foarte exacte.

— Știu multe balade. Pot să cânt, dacă vrei.

Judith Smith râse și luă o crenguță din foc ca să își aprindă pipa.

— Mai târziu, dacă vrei, atunci când se întorc ceilalți. Îmi fac prieteni repede, așa-i? Băieții sunt temători, dar se liniștesc.

John se uită în jurul lui la copii, patru sau cinci dintre ei stăteau la distanță, în timp ce acela care îi șoptise în ureche fugi repede la grupul lui.

— Băieților trebuie să le fie frică, spuse John. I-ar putea salva uneori.

— Posibil. Vrei să te așezi? Poți să ții focul viu până când avem ceva de gătit. De aceea își fac griji. Bărbații au plecat să capete ceva de mâncare, vezi tu, iar ei vor ca totul să curgă bine.

— Corect, spuse John.

Așa că John se așează lângă ea și ațâță focul, rotind lemnele ca să țină focul viu în timp ce băieții își pierdură din frică și veniră lângă foc aruncând frunze uscate în el. Pândeau frunzele care ardeau și care se ridicau încet, în zboruri cu piruete și care veneau uneori prea aproape de ei. Bătrâna îi oferi lui John o pipă de lemn ca să fumeze, cu coada crestată de urme de dinți galbeni, dar el îi arătă propria pipă. Inspiră aer acru și fluierător prin ea ca să verifice dacă putea trage prin ea, iar apoi o umplu cu niscaiva tabac de la Judith. Acea bucată de ziar vechi folosită pentru împachetat era probabil singura rămășiță de materie tipografică din acel

loc, iar John zâmbi când o văzu folosită bine, cu cuvintele neclare necitite, cu vocile sale ridicate absente în mintea tuturor de acolo. Își aprinse pipa cu o crenguță. Vorbiră despre vreme și despre plante. Tăcerile lungi dintre gânduri se umpleau cu zgomotul focului și neîncetatul sunet de vânt printre coroanele copacilor, printre zboruri de păsări grăbite.

Ieșiră din caravane femei mai tinere – ele se ascunseseră probabil acolo în tot acest timp – și John se prezentă. Păreau mai puțin sigure de prezența lui decât Judith Smith, oferind numai salutări modeste înainte de a-și vedea de treburi, de spălarea cratițelor, de culesul de lemne de foc, de scuturat de praf hainele băieților. Lui John îi plăcea viața voioasă, liberă și haotică din jurul lui și se uita afectuos în jur în timp ce focul începu să se înroșească în lumina din ce în ce mai palidă.

Vocile bărbaților se auziră cu câteva minute înaintea lor. Până atunci, focul fu mărit și cratițele aranjate. Pe măsură ce vocile se apropiară, copiii se opriră din îngroparea lor în frunze și își dădură chiar și părul la o parte de pe fețe. Câinele, frenetic, începu să latre și fugea în cercuri strânse ca să latre din nou. Alergă să îi întâmpine pe bărbați și se întoarse în fruntea grupului cu câțiva pungași și un număr mai mare de alți terrieri.

Atunci când John îi văzu pe bărbați și căprioara atârnată între doi dintre ei, acoperită cu o pătură, dar încă evidentă, își dădu seama de ce se feriseră atât de străini. El se ridică imediat și se prezentă:

— Sunt John Clare, un călător și întotdeauna un prieten al țiganilor. Vă aduc salutări cordiale din partea lui Abraham și a lui Phoebe Smith din Northamptonshire.

— Este băiat bun, atestă Judith. Știe plantele și leacurile la fel de bine ca noi. Probabil a petrecut mult timp cu acei Smith pentru că știe toate numele noastre.

Bărbatul din față se decise la fel de repede ca Judith. Răspunse cu formalitatea unui lider de trib.

— Atât timp cât nu ești prietenul paznicilor de vânat și nu se întâmplă să le spui ceva, atunci ești bine-venit printre noi, John Clare. Numele meu este Ezekiel.

Așa că lui John i se permise să stea și îi privea pe bărbați, care nu păreau în niciun fel împovărați de gânduri de transport și de viața sub bici de la Botany Bay, în timp ce începură să tranșeze căprioara.

John privi cu mare plăcere abilitățile bărbaților, cu cuțitele lor asemenea

peștilor. Nu vorbeau deloc, doar munca producea zgomote, pocnirea articulaților, tăierea udă a pieilor, scrâșnitul răsucit al unei părți dezmembrate.

Mai întâi săpară o groapă pentru a lua și pentru a ascunde sângele, iar deasupra ei căprioara fu spânzurată de o creangă cu capul în jos. Cu niște cuțite ascuțite, ei tăiară repede animalul prin mijloc și găsiră primul stomac. Cu multă atenție, un bărbat tăie stomacul pe lateral și înnodă tuburile alunecoase pentru a nu permite acidului din măruntaie să intre în carne. Rezultă un fel de pernă din paie, umplută cu ierburi nedigerate.

Apoi membrele din față fură tăiate cu precizie la cartilajele albe și date la o parte. După ce se eliberă pielea cu un cuțit, aceasta fu trasă de pe căprioară. Fu îndepărtată curat, cu un sunet umed și supt, descoperind carnea închisă la culoare și oasele de dedesubtul unei pielițe netede albastre. În timp ce făceau asta, bărbații trebuiau să dea cu picioarele în câinii care se adunau în jurul gropii să sară la sânge.

Gâtlejul fu separat și esofagul fu tras prin trahee. Curățară pieptul de măruntaie. Inima și plămânii fură luate și aruncate în groapă. Lucrând din spate, carnea din partea superioară, spatele și porțiunile inghinale fură scoase din torace și de pe spinare, într-o singură bucată, ambele bucăți arătând împreună ca o carte însângerată de mărimea unei Biblii. Fură apoi tăiate în bucăți, iar câteva dintre acestea fură feliate și puse imediat pe foc. Alte părți fură luate de femei. Apoi gâtul fu curățat de carne. Căprioara părea ciudată acum cu capul acoperit de blană și coarnele atârnate în jos, cu oasele de la gât în jos și legăturile de carne încă intacte. Coastele care rămăseseră împreună fură separate și puse pe foc. Căprioara era curățată, în sfârșit. Scheletul strălucea palid în asfințit, capul său îndurerat contopindu-se cu umbrele. Se săpă altă groapă și scheletul fu coborât în ea, înghemuit ca un fetus. Pământul fu înlocuit, acoperit cu frunze și crenguțe, ca să ascundă locul.

Câinii dansau în jurul celeilalte gropi într-un roi de muște. John putea auzi clămpănitul fălcilor lor goale și respirația lor întretăiată. Odată cu mirosul cărnii care se ridica în fum, foamea lui John începu și ea să devină insuportabilă, iar stomacul lui scoase un sunet lung și răgușit, ca gânguritul unui porumbel. Se turnă și bău bere, iar în curând aerul se umplu cu vorbe și voci. John nu se apropie prea mult, dar ascultă cursul conversației și modificările ei, auzind cuvinte rromani pe care aproape că uitase că le știa.

Când i se înmână prima coastă lui John, i se spuse:

— Ai sânge pe mâini, prietene. Ești complicele nostru acum. Carnea era delicioasă, cu mușchi fript de luat de pe oase și grăsime netedă, fragedă. Nu era nicio problemă să mănânce din căprioară, se gândi el: se păstrau în număr; erau multe prin pădure. Ele fugeau fără opreliște prin umbre.

După aceea urmă mai multă băutură și mai multă muzică, în timp ce liliecii, în ultimul lor zbor din an, își fluturau aripile deasupra lor. John își dovedi cunoștințele privind muzica lor atunci când acceptă o vioară de la ei. Cântă melodii din Northamptonshire și melodii țigănești. Cântă una care circulă ca o horă și îi ridică pe toți la dans, zâmbind la refren. Cântă o melodie care ajungea când foarte jos, când foarte sus, cuprinzând copacii. Cântă o melodie monotonă și singuratică precum o mlaștină, rece precum ceața în toiul iernii. Cântă una pentru Mary. După aceea, urmă un cor. John ascultă vocile puternice împreunate, adăugând propriile lui note de armonie, iar ochiul minții sale se dădu înapoi ca să îi vadă pe toți în mijlocul pădurii întunecate, în cercul de lumină de foc, cu câinii cu boturi însângerate întinși pe burțile lor pline. Oamenii construiau o fântână de cântec; izbucnea din eternitate, de sus, în acel moment, o sursă. John se întinse copleșit pe spate și văzu stele printre ramurile aproape goale. Își închise ochii și stătu acolo în mijlocul lumii, își refuză soțiile, casa, dar se simți înconjurat de lume și pașnic.

În final, se opri și cântatul și la scurt timp după aceea simți o pătură așternută peste el. Își deschise ochii către flacăra roșiatică ce încă respira în inima unor lemne albe. O bufniță se făcu auzită, cu un strigăt răgușit și uscat, iar liliecii încă mai emiteau scurte sunete mici ca niște mărgele în jurul lui. Iubea să stea în poala pădurii infinite, modul în care rădăcinile se hrăneau cu putregaiul frunzelor continuând ciclul natural. Pentru a se amuza, începu să-și decoreze calea spre somn, trecându-și prin minte un inventar al creaturilor. Văzu copacii, fag, stejar, carpen, tei, mărăcini, mure și fructe de pădure, diferite ciuperci, ferigi, mușchi, licheni. Văzu vulpile repezi, căprioarele tremurătoare, pisicile singuratice și sălbatice, bursucii duri, diferiți șoareci, lilieci, animalele de zi și de noapte. Văzu melcii, broaștele, moliile care arătau ca scoarța copacilor și moliile mari cu aripi de fantomă, fluturii: cu vârfuri portocalii, albi, fâlfâitori, cu aripi zdrențuite. Se gândi la toate păsările, la ciocănitoarele toboșare, la ciocănitoarele verzi, la sittidaele, la șoimi cu ciocul ca un cârlig, la mierle și la cojoaicele care se

cățărau săltărețe pe trunchiul copacilor. Văzu rândunelele albastre zburând printre crengi, o urmă albă a gaiței grăbite, porumbeii care stăteau separați și calmi, împreună într-un copac. Văzu fioroasa prigorie cu glas dulce. Văzu rândunelele.

Chiar înainte să adoarmă, se văzu pe el, cu capul întreg, corpul golit până la un schelet umed, coborât ușor într-o groapă în pământ, înghemuit.

John se trezi cu o parte a feței gâdilată. Își deschise ochii și își dădu seama că nu era amorțeală, ci o ploaie care îl stropea ușor; picăturile se loveau aproape inaudibil și de cenușa moale a focului stins. Dincolo de ploaie, arborii uzi luceau.

John își trase pătura peste față și în scurt timp făcu un buzunar cald și somnoros de căldură cu respirația lui sub lâna aspră a păturii.

Se trezi din nou la agitația din jur, cu câinii care se întindeau leneși. Judith, pufăind cu burduf într-un nou foc, zâmbi.

— Trebuie să plec, spuse el.

— Acolo, tocmai pe drumul acela în sus? El încuviință. Bănuise că ea ar fi ghicit. Nu văd de ce ar trebui să fii acolo, spuse ea. Sau oricine care poate să cânte la așa la vioară.

— Mulțumesc. Se ridică în picioare, se scutură și își strânse pătura, și nevrând să îi dea bătrânei ceva de făcut, o puse pe pământ, unde dormise.

— Vom fi aici la iarnă, cel mai probabil, așa că dacă vrei să te întorci…

— Mulțumesc, repetă el. Voi veni, dacă pot. Își ridică vocea ca să se adreseze oricui din apropiere. Mulțumesc, trebuie să plec acum.

— După ce mănânci, îl sfătui Judith.

— Mersi, sunt destul de plin pe moment.

John se grăbi sau încercă să facă asta. Mai întâi trebui să dea mâna cu toți copiii care alergau în jurul lui.

Soarele era încă jos și se gândi că era încă devreme, poate destul de devreme ca să se poată strecura înapoi neobservat. Brichetatorii de cărbune nu erau la colibele lor. Trecu de un bărbat care prindea păsări, cu două cuști atârnate de o prăjină, pe drumul lui spre Londra, unde era nevoie de cântec. Prada de dimineață de păsări agitate zbura grilajul mic ale cuștilor. Bărbatul își înclină pălăria. John făcu același lucru și când trecu de el își scutură capul la simbolul grosolan, refuzând poezia facilă a gestului.

Se întoarse la poartă înainte de Peter Wilkins. Deschise poarta cu propria cheie. O porni alene pe cărarea către Casa Fairmead și aproape ajunse acolo

când Matthew Allen ieși din casă.

Îl văzu pe John – nu putea să nu îl vadă la doar un metru distanță – și părea dezamăgit.

— John, nu este de bine, începu el, iar John simți cum furia se adună brusc în el, fără nicio supapă de ieșire. Greșise și știa asta și acum trebuia să se supună unei mustrări, ca un copil. Încercă să răspundă ca un copil.

— M-am rătăcit.

— Așa ai făcut?

— În întuneric. Am mers prea departe.

Matthew Allen se uită la el, răsucindu-și mustața. John se uită în urma lui, apoi în jos. Urmă un moment de impas înainte ca Allen să spună:

— Nu se mai poate întâmpla așa ceva. Îmi poți promite acest lucru?

— Nu voi mai merge atât de departe, doctore. Voi fi mai atent pe unde sunt. Compuneam și poate tocmai de aceea s-a întâmplat.

— Ah, da, John. După conversația noastră, am luat câteva poezii din camera ta. Ca să le trimit editorilor. Matthew Allen clipi de câteva ori, poate nu chiar sigur de decența acestei invazii.

John îl observă, dar nu se simți deranjat; era bine-venită ocazia de a egala avantajul.

— Ah, așa ai făcut? spuse cuvintele dezinvolt, ca să aprindă orice sentiment rușinos în doctor. Așa cum spuneam, continuă John, compuneam ieri. O poezie pentru soția mea, Mary. Cred că a ieșit bine. Pot să o redactez pentru tine ca să meargă cu celelalte pe care le-ai luat.

Matthew Allen dădu din cap dezaprobator.

— John, am vorbit despre asta. Știi că Mary nu este soția ta. Ea a fost prietena ta din copilărie. O copilă, John, o fetiță de cât – nouă sau zece ani? Patty este soția ta și știu cât de dezolantă este pentru ea ideea asta fixă a ta.

— Nu. Nu, știu foarte bine adevărul.

Știa, de asemenea, și diferența dintre lege și ce era natural și că nu erau unul și același lucru.

— Mary este soția mea. Și așa este și Patty. Doar pentru că un lucru nu s-a întâmplat înainte, nu înseamnă că nu se poate întâmpla deloc. Și oricum, s-a întâmplat în Biblie.

•

Hannah se oferise să o ia pe Abigail la plimbare. La pornire, ea o derută pe copilă deturnând-o de la ruta ei obișnuită, de data aceasta spre casa de pe

Beach Hill. Abigail prefera să se plimbe cu mama ei, care arăta mai mult interes față de ceea ce ridica ea de pe drum, pietre frumoase sau pene. Atenția lui Hannah era în altă parte, undeva departe, nu acolo cu Abigail, și mergea prea repede. Abigail o prinse de mânecă și se lăsă cu toată greutatea în spate pe călcâie ca să își încetinească sora, dar se nimeri trasă brusc în față.

— Sper că ai să te porți frumos, spuse Hannah, sau te duc înapoi de îndată.

Supărată, Hannah își țâra picioarele. Abigail se grăbi după ea, iar apoi sora ei se opri brusc.

— De ce ne-am oprit? Am luat-o pe un drum greșit?

— Șșș, Abi, mă gândesc.

— Dar la ce te gândești?

— Șșș.

Hannah stătu și se uită la casa unde locuia el, în spatele iazului și peluzei care aparțineau tot de casă. Înainte, locul nu avusese nicio însemnătate, dar în momentul acela era încărcat și palpitant, ca un stup de albine. Se ridică pe vârfuri ca să vadă mai bine. Făcu câțiva pași de balerină în față ca să vadă mai îndeaproape un colț al grădinii și îl ochi. Sigur era el. Un bărbat atât de înalt, cu spatele la ea, stând nemișcat, în norul lui dens, purtând acea pelerină. Ea stătu cât de nemișcată cu putință, bătăile inimii ei fiind destul de puternice încât să o clatine, la marginea absolută a vieții ei. Ceva trebuia să se întâmple în scurt timp. Trebuia.

Abigail, plictisită și frustrată, alergă înspre ea cu ambele brațe întinse și o împinse în partea de jos.

— Nu face asta, se întoarse Hannah supărată. Îi prinse mâna lui Abigail și smuci copilul spre ea. Abigail văzu chipul surorii sale, aprins de furie, în timp ce era trasă înspre ea. Buzele lui Hannah tremurau. Arăta foarte urâtă așa. Abigail încercă să se elibereze din strânsoarea lui Hannah, dar sora ei îi scutură brațul cu putere, se ridică și se uită în altă parte.

Adoptă o postură ciudată între intenția de a se ascunde privirilor și dorința de a vedea mai bine. Hannah încercă să își dea seama dacă Alfred Tennyson auzise agitația. Și pe măsură ce făcea asta simți căldura umedă a gurii mici a lui Abigail care se închidea pe încheietura ei și dinții ei mici de pisoi mușcând-o. Nu se putu abține și țipă, iar Tennyson cu siguranță auzi totul. Se ridică din nou pe vârfuri și văzu silueta acestuia mare întorcându-

se. Ea se piti și fugi, târând-o pe Abigail în vaiete. La întoarcere, după ce se calma, urma să mituiască copilul cu o bucată de zahăr ca să nu spună nimic.

•

Alfred Tennyson nu încerca să își aline sau să întâlnească privirea lui Septimus, stând lângă el. Când încercase să facă asta, mici lovituri de grijă familială păreau să îl rănească și se retrăgea, ridicând o mână și încercând într-un mod oribil să zâmbească. În schimb, Tennyson își întinse picioarele lungi în fața lui într-o manieră dezinvoltă pe care și-o permitea în timp ce pacienții încă se întorceau, dar pe care o corecta atunci când începeau rugăciunile de seară.

Se uită în treacăt la doamna Allen care cânta la orgă, de fapt destul de bine. Fiica ei palidă, atât de slabă și de agitată încât clipea în câmpul său vizual cețos, întorcea paginile. Își închise ochii și ascultă melodia. Creștea în ritmuri amețitoare de forță pe măsură ce pedala împingea aerul prin țevi. Tennyson văzu sunetul crestat abstract, gândul unei mări, Mablethorpe, valurile joase și grele și ondulările materializate ale nisipului la reflux. Cuvintele se iviră. Valuri. Pietre. Lovit. Sau simțit. Apele care simt pietrele care zgârie, pietrele care se scurg. Apele care simt pietrele ce se scurg în graba lor. Care simt pietrele ascuțite în grabă.

Margaret privi alte suflete sărace cum se așezau ca să se roage și din nou nu știa ce să creadă. Suspecta că nimic de acolo nu putea fi real, ca atunci când doctorul își ținea predicile sale lacrimogene. Prezența ar fi putut să plece, jignită. Ea ar fi plecat. Dar apoi ei îi lipsea compasiunea, ura slăbiciunea umană, așadar atunci când se rugau, era ea oare singura separată, îngropată în păcat, în timp ce ceilalți se rugau sincer și se făceau auziți? Lui Dumnezeu îi era milă de ei. Și de ce să îi fie milă de ea, care era fără de milă? Nu îi plăcuseră niciodată complicațiile rugăciunii de grup, toată interferența umană și bruiajele acesteia. Doar singură putea să își găsească drumul. Și în acea singurătate, o parte din ea bănuia că era pierdută, separată, naufragiată.

Cu toții începuseră să cânte drepți. John Clare se ridică în picioare și își adăugă vocea în corul de voci nebune fără prea multă pasiune. Așezat lângă foc, era distras de febra căldurii sale. Îngrijitorii cântau echilibrat, în stare de veghe. Unul dintre idioți cânta foarte tare, dar Simon de lângă el cânta fără sunet, deschizându-și și închizându-și buzele în timp ce se freca la ochiul stâng. Clara, vrăjitoarea, nu cânta niciodată. Ea se holba și încerca,

atunci când oamenii se uitau la ea, să râdă în sinea ei.

După ce toți alunecară pe treapta scurtă a celor două note pentru „Amin”, doctorul Allen îi așeză din nou cu bătăi calme din mâini și începu predica de seară.

Aceasta era cea de-a șaptea predică pe subiectul Fericirilor și își drese glasul înainte de a pronunța cuvintele:

— Binecuvântați sunt cei ce caută pacea, căci ei vor fi numiți copiii lui Dumnezeu.

Se simțea splendid de patern și sincer când își ținea predicile, privindu-și turma de pacienți, ochii lor impresionați ațintiți asupra lui. Își simțea soția așezată în spatele lui la orgă, văzu trei dintre copiii lui așezați în fața lui. Fulton avea părul pieptănat altfel, cumva, poate în direcția opusă tunsorii obișnuite și acest detaliu îl făcea să pară atent și independent, propria lui persoană, luând propriile decizii, voluntar acolo, urmând cariera în medicină a tatălui său din propria sa voință. Dora, cea mai tăcută dintre copiii lui, se potrivea bine cu logodnicul ei, părea să încerce să o potolească pe Abigail care lovea cu picioarele sub scaun. Printre toți, privirea lui George Laidlaw era distinct directă. Aștepta în fiecare zi rugăciunile de seară; îi confereau singurele ore de relaxare de la terorile datoriilor de stat pentru care mintea lui îi spunea că era singurul responsabil.

Doctorul Allen enumeră mai multe categorii de persoane care căutau pacea, printre care și aceia dintre ei care puteau pune capăt războaielor și discordiei. Dar erau și alte tipuri de pacificatori, aceia dintre ei care pun capăt luptelor și discordiei interne. Margaret știa că se referea la el însuși și îi disprețuia slăbiciunea cuvintelor. Ei îi era aproape milă de el, bolnav de vanitate. Prietenii sunt astfel de pacificatori, continuă el, care aduc armonie prin calm și prin atmosfera hrănitoare a afecțiunii. Nu este vorba doar despre cei pe care îi știm că sunt pacificatori – vindecători, ambasadori, doctori –, ci și despre noi toți, în prietenia noastră.

John știa ce urma să îi aducă lui pacea: soțiile lui, Mary și Patty. Pacea ar fi fost să șadă cu ele sub un stejar, cu fiecare la câte un braț, într-un miros greoi și dulce de iarbă, cu soarele cald deasupra lor, cu nori de vară denși mișcându-se deasupra lor. Își mută privirea de la Matthew Allen, care se balansa pe picioare cu fiecare frază comună de predică de care se bucura și se uită în schimb la foc. Gândurile lui începură să curgă inconfortabil de rapid în timp ce se uita și realiza că acei bușteni anume

erau consumați, bușteni din anume copaci arzând cu acele flăcări în special în acel loc exact la acea oră și că totul urma să se petreacă doar o dată în istoria lumii, în acel moment. Păsările se așezaseră pe ei, acele păsări, anume creaturi se târâseră pe ei, lumina se rotise în jurul lor, vântul îi legănase, nori unici trecuseră peste ei, iar dimineața urmau să fie cenușă. Timpul era atât de scurt. Avea nevoie de libertate, cu soțiile lui în fiecare zi, nu să le consume aici. Încrucișate sau netede, și flăcările erau singulare asemenea copacilor, eterne și pe cale de dispariție în câteva clipe.

Hannah ignora cuvintele tatălui ei, privind dincolo de tivurile hainei lui, cu mâinile plutind pe marginea pupitrului, deasupra hârtiilor, uitându-se spre cei doi Tennyson. Fața lui Alfred Tennyson era gânditoare, clocotind – cum altcumva? –, dar nu îl putea privi. La dreapta lui, chipul fratelui său imita o mască mortuară, cu ochii ușor închiși, dar de-a lungul obrajilor se prelingeau lacrimi. În cele din urmă, îi văzu buzele îndurerate despărțindu-se ca să inspire. Fără să își deschidă ochii, el își șterse obrajii cu o batistă. Când se ridică împreună cu ceilalți în picioare, Hannah realiză că era momentul să cânte din nou.

Tennyson se ridică în picioare și cântă în timp ce toți bolnavii își deschiseră valvele către Dumnezeu. Predica fusese decentă, estima el, mai clară și mai răspicat enunțată decât predicile răposatului său tată, mai generoasă și adresată cu mai multă compasiune către congregația lui. După aceea, pacienții înmânară caietele de cântece îngrijitorilor și începură să plece, iar Septimus șchiopătă pe ușă. Tennyson îl abordă pe doctor ca să îl complimenteze. Hannah îl văzu și se grăbi lângă tatăl ei.

Tennyson dădu mâna cu Allen.

— Mi-a plăcut predica, spuse el.

— Mă bucur, răspunse Allen.

— A fost excelentă, interveni Hannah.

Allen se întoarse surprins la această afirmație din partea fiicei lui de obicei prea puțin interesată, zâmbi indulgent și o luă de umăr. Hannah înlemni la acest contact și se uită în jos, simțindu-se puternic subminată în rolul de copil prin care era percepută de ei. Dar se decise rapid că putea câștiga mai mult prin asumarea rolului de fiică drăguță și devotată, așa că îl surprinse din nou pe Allen bătându-l ușor peste mână ca răspuns.

În timp ce acest schimb familial avea loc, Tennyson fu distras de apropierea unui alt bărbat. Zâmbea, așa cum îl văzu Tennyson venind

înspre ei, cu capul lui tremurând ușor. Luă mâna doctorului cu ambele mâini în semn de apreciere.

— Mulțumesc, spuse el, mulțumesc din nou.

După ce plecă, Allen îi explică lui Tennyson cine era, cum suferea din cauza datoriilor de stat și cum aceste rugăciuni erau singurul lui moment de respiro. Tennyson îl privi pe bărbat retrăgându-se, mersul lui devenind din ce în ce mai apăsat pe măsură ce se îndepărta de doctorul remarcabil de eficient.

Iarnă

Margaret nu era conștientă de împrejurimile sale și se uita în jos la peștii opriți sub fereastra lor murdară de gheață. În furcile negre ale copacilor, zăpada se întărea sub o pojghiță creată de ploaie. Ciorile, înghesuite strâns, strângeau în gheare crengile care se aruncau în vânt. Vocile celorlalți pacienți ajungeau până la ea, cu un zgomot asurzit de suprafețele acoperite de iarnă precum scuturarea unor mâini înmănușate.

Îi plăcea înțepătura absenței, aerul gol, reminiscent al unei absențe reale. Voia să stea acolo, să țină de creanga ei de lume până când frigul o ardea până la oase. Putea să își lase oasele înălbite pe zăpadă și să plece în lumină. Oase înălbite. O sepultură înălbită. Fraza îi apăru în gând. Era menită ei? De aceea se gândise la ea? În mod obișnuit, ea testa fiecare pasaj din scriptură care îi apărea pentru semnificație imediată. Sepultura înălbită era Fariseul, potrivit Lui, care pare frumos, dar înăuntru este plin de oasele oamenilor morți și murdărie. Dar nu orice creatură umană este așa? Și dacă murdăria fusese a soțului ei, dacă fusese mânjită de ea, dacă îi fusese aruncată pe ea, întinsă pe fața ei? La ce folos era să tot pună întrebări? De parcă gândul era în orice fel de ajutor. Nimic nu putea fi discutat și adus astfel în existență. Orice era, era. Singurul lucru util era să fii eliberat de gânduri, să fii în nimic. Să fii nimic. Să fii la fel de golit ca frigul. Și să aștepți.

Din nou îi fusese negată eliberarea. Auzi scrâșnetul pașilor în zăpadă în spatele ei și așteptă ca sunetul să se estompeze, dar în schimb se auzi tot mai tare. Se întoarse. Se vedeau pași peste tot, peste pajiștea îngropată, ca niște cusături albastre. Cerul era gri, mai întunecat decât pământul; lumină de veghe; o furtună statornică. La capătul unui nou șir de urme de pași se ivi Clara vrăjitoarea și Simon idiotul care pierdea vremea după ea, lovind bucăți de gheață.

Margaret se holbă la Clara, la buzele mari care nu prea se potriveau, la părul dezlegat care îi atârna pe umeri. Clara credea în mod evident că avea un mers senzual, cu farmec, dar nu era așa. Silueta sa era obișnuită, fața nu era excepțională, dar mai blândă și mai sănătoasă decât mintea ei.

— Bună dimineața, Mary, zâmbi ea.

O numea pe Margaret Mary dintr-o glumă dușmănoasă de-a ei. Margaret nu răspunse.

— Nu zici nimic, nu?

Margaret se uită fix la ea.

— Ți-au mâncat dracii limba?

Scărpinându-și coapsele prin buzunare, idiotul întrebă:

— Ce draci?

— Ți-am spus și înainte.

Margaret se uită la ei pentru încă o clipă, apoi se întoarse la iaz.

Vocile lor scoaseră mai multe cuvinte, iar în final și vorbe grele de insulte. Dar se înșelau crezând că aveau să îi întrerupă concentrarea lui Margaret.

O oră sau ceva mai târziu, ea auzi mai mulți pași venind înspre ea. De această dată, o pereche de mâini aterizară pe umerii ei. Ea se roti pe loc și se nimeri privind în ochii doctorului.

— Margaret, o să înghețI. De cât timp ești aici? El îi frecă mâinile între ale lui. Tremuri.

Așa era – acele fulgerări și vibrații erau de la tremurat.

— Vino înăuntru.

Cu un braț peste oasele umerilor ei, el o ghidă înspre Casa Fairmead și căldura unui foc.

În căldura densă, dezamăgitoare, ea se opri încet din tremurat. Fu forțată să bea ceai cald, simțind durere în pietrele înghețate ale dinților. Lichidul năvăli înăuntrul ei, o umplu. Își închise ochii, lăsă cuvintele doctorului să se lovească de ea ca niște molii și apoi alunecă spre somn.

Eliza Allen deschise ușa unei persoane a cărei față era familiară, dar de nerecunoscut. Fața fusese în mod evident în frig ceva vreme, piele gri și granulară. Bărbatul răsuflă o ceață de aer cald în jurul mâinilor lui. Zâmbi.

— Nu mă recunoști, Eliza?

Cu vocea aceea, cu accentul, ea îl recunoscu.

— Desigur. Ești Oswald. Vino, intră. Habar nu aveam că ești în zonă. Matthew nu mi-a spus nimic…

— Pentru că nici el nu știe. M-am gândit să vă fac o surpriză.

— Și așa este. Vino, hai.

Oswald se opri să ridice o geantă. Probabil se aștepta să rămână. Atunci

când își îndreptă spatele, îl sperie un zgomot. Eliza văzu cum corpul lui pierdu pentru un moment orientarea. Se lăsă pe vine ușor, cu genunchii îndoiți și ridică o mână. Privirea lui se întâlni cu a ei.

— Unul dintre pacienți? șopti el.

— Nu, nu, îl liniști ea. Acela era un câine care lătra, cu siguranță.

— Desigur.

Înăuntru, ea îi luă haina și pălăria. La foc, fața lui se îmbujoră, ochii se înroșiră și se încețoșară. Părea obosit.

— Stai jos, arătă ea spre scaun.

Urmă indicația ei, încrucișându-și picioarele și stând cu una dintre mâini între coapse, așa cum obișnuia în felul său bizar, ținându-și brațele ca o eșarfă. Deveni în scurt timp foarte recognoscibil.

— Mă voi duce după ceai. Probabil ai nevoie după drum.

— Ești foarte amabilă.

Se grăbi spre ușă. O găsi pe Dora în a doua sufragerie și o rugă să lase ce făcea și să se ducă să îi spună tatălui ei că fratele lui apăruse de nicăieri la ei acasă.

— Tata este în biroul lui, răspunse Dora.

— Atunci nu îți va lua decât o clipă.

Eliza se întoarse cu o tavă cu lucruri pentru ceai în același timp în care soțul ei se avântă în cameră.

— Oswald, habar n-am avut.

— Nici nu ți-am dat indicii, zâmbi fratele lui. Și mă bucur să te văd și eu.

Matthew amestecă un zâmbet și o încruntare ca să indice cu afecțiune că implicația era prostească.

— Sunt bucuros și eu să te văd, desigur. Ai avut o călătorie lină?

— Perfect agreabilă, cel puțin atât cât se poate. Și am sfârșit cu o plimbare plăcută de la Woodford.

— Ai mers pe jos? Cu tot cu bagaj? Puteai să iei un taxi, să știi. Domnul Mason este mereu în jurul stației gata să ia clienți.

— Oh, nu. Cu cumpătare, Horațiu, cumpătare.

Horațiu? Adică Hamlet. Oswald îi amintea lui Matthew de anturajul cult din New York, că nu numai la Londra existau conversații literare. Tipic pentru el să îi viziteze așa pe ascuns, neanunțat și plin de indicii despre el, cu toate steagurile lui mici în jur.

Matthew Allen, deranjat, uită cleștii și luă o bucată de zahăr cu degetele, lăsând-o să cadă în ceai cu un mic pleoscăit.

— Este un moment atât de ciudat pentru o vizită din partea ta, spuse el, adică pentru un farmacist. Nu ești acum invadat din toate părțile de bolile sezonului?

— Din fericire, da, râse Oswald. Dar am lăsat magazinul pe mâini bune. Am un ucenic și încă doi acum.

Mai multe vești impresionante despre el.

— Mi-am păstrat orele la magazin la un minimum, acum că pot face asta, și așa am mai mult timp pentru activitățile mele voluntare și așa mai departe.

— Oh, foarte bine. Matthew înghiți ceaiul în sec.

— Ai fi putut să faci cu mine același lucru, dacă nu ai fi ales altă cale. Oswald zâmbi. Dar nu trebuie să intrăm în discuțiile acestea.

Matthew zâmbi.

— Ah, dar noi chiar am ales alt drum. Nu avea de gând să fie atras în această conversație din nou. Într-adevăr, întrevăzu o oportunitate pentru un triumf de moment și nu putu să reziste, bucurându-se de pluralul pe care îl putea folosi. Îți voi oferi un tur ghidat al clădirilor, al parcursului meu alternativ, mai târziu, înainte să te cazăm într-o cameră.

Doctorul Allen savura timpul său la strană în timpul rugăciunilor de seară, ca o perioadă de timp în care nu i se opunea rezistență, central și sigur. Alesese să interpreteze expresia facială a fratelui său – privirea căzută, buze alungite gânditor – ca o simplă absorbție chiar dacă știa că nu ar fi fost de acord. Fața lui Oswald insistă însă spre propria sa evlavie. Nu ezită să înceapă să îl critice după ce predica se termină. Cu pacienți care încă umblau cât acolo și George Laidlaw oferindu-i din nou mulțumirile din inimă, la care Oswald zâmbi, aparent amuzat, începu:

— Este cu mult dincolo de ce ar fi făcut tatăl nostru, Matthew.

— Chiar așa este. Așa cum presupun că suntem și noi, sau cum sunt eu.

— Hmm, încuviință Oswald. Tata nu ar fi fost de acord cu această gândire liberală.

— Desigur. Dar vezi, este nevoie de așa ceva. Predic către o congregație foarte diversă, nici măcar din aceeași denominație religioasă.

— El ar susține că există diferențe în secte, dar că pe noi ne-a crescut în dogma adevărată. Vreau să spun, este destul de simplu. Cum poate adevărul

să fie înțeles de Biserici despre care știm că greșesc?

— Oswald, chiar dacă aș putea, nu aș transforma această instituție într-una sandemaniană. De exemplu, biserica noastră mică ar avea nevoie de multe explicații pentru aceia care deja au facultăți mentale întinse la maximum. Și nevoia pentru unitate într-o congregație este greu de realizat într-o congregație de bolnavi mentali și idioți.

— Și într-adevăr, rareori te-ai descurcat.

— Într-adevăr. Matthew Allen se uită de sus la fratele său, cu câțiva ani mai în vârstă, cu câțiva centimetri mai scund, încă încercând să conducă în locul tatălui lor. Am fost exclus de destule ori. Așadar, îți dai seama, încercă el să glumească, nu am fost un sandemanian destul de bun pentru a încerca să formez o comunitate aici.

Oswald nu râse.

— Ai fost întotdeauna prea slab în spirit și prea distras de lume. Nu se cuvenea să faci parte dintr-o biserică izolată, neștiută societății, fără decor. Nu ți-au plăcut sărăcia, greutățile…

— Serios, Oswald, trebuie să discutăm asta? Credeam că trecuserăm deja prin aceste lucruri acum un timp. Și văd destule greutăți aici printre pacienții mei, adeseori fără nicio perspectivă.

Oswald pufni.

— Un alt înțeles dat greutăților, sigur. Îmi amintesc dezgustul tău la înmormântarea tatălui nostru față de simplitatea ceremoniei. Da, poate simplitatea este mai aproape de înțelesul meu.

Era destul de adevărat. Matthew Allen își amintea scena cu disconfort – dealurile goale presărate cu tuburi mici și ude de excremente de oaie, văicăririle zgomotoase ale animalelor care însoțeau îndurerații în vântul tăios, groapa urâtă, săpată repede, cu niciun cuvânt spus și fără piatră de mormânt.

— Este adevărat, întotdeauna mi s-a părut… mai aspru decât ar fi fost necesar. Aș fi plătit pentru o piatră de mormânt, măcar pentru ceva care să marcheze locul. Să zacă acolo neștiut…

— Dumnezeu știe locul.

— Știu că El știe. Dar oamenii trăiesc printre oameni. Virtuțile sociale sunt virtuți.

— Griji lumești.

— Da, știu că asta crezi. Cred că pozițiile noastre sunt destul de

împământenite.

— Așa este. Știu că tu îți dorești să fii respectabil. Este de înțeles, dat fiind ce ai fost, pe unde ai fost.

— Ceea ce am fost nu are rost aici… Matthew își auzi propria voce urcând și se opri. Era așa de obositor să discute cu Oswald, care scormonea în cuvintele lui Matthew după slăbiciuni, pentru dublul înțeles al cuvintelor care îi trădau păcatul. Era în acel moment, ca întotdeauna, în căutarea unei victorii despre care Matthew învățase că putea să o țină departe de el printr-o atitudine amicală, veselă, aparent nepreocupată. Dacă nu apărea pe câmpul de luptă, cum putea să piardă bătălia?

— Poate găsim alt subiect de discuție pentru cină, spuse el, bătându-l pe fratele său pe spate.

Atitudinea lumească a lui Matthew și a familiei lui i se confirmă în detaliu lui Oswald la cină, unde erau toți adunați. Ambele fete mai mari purtau șaluri din dantelă, aveau batiste din dantelă și purtau broșe. Chiar și fiul solid, sensibil (pe care Matthew îl descrisese ca fiind un băiat muncitor și silitor – iar aici turnă uleiul cald al lingușelii –, care îi semăna lui Oswald) părea să poarte nasturi de fildeș la vesta lui. Oswald nu știa ce să creadă, sau ce era mai rău: că fratele lui era de succes și că își permitea o viață extravagantă de familie sau că avea datorii din nou. Poate că urma să îi ceară bani – Oswald se aștepta mai degrabă la așa ceva și o asemenea cerere putea să aibă doar un singur răspuns. Un bărbat care a fost închis pentru datorii, chiar dacă în urmă cu mult timp, ar fi trebuit să învețe să fie mai circumspect, mai limitat.

Oswald refuză un alt pahar de vin acoperind paharul rapid cu o mână. Mișcarea fu exagerată și atrase atenția. Își închipui că era un comentariu suficient. Matthew suspectă că el bea de fapt mai mult în compania altora și observă retorica în comportamentul sobru al fratelui său. James, logodnicul Dorei, bea vin – Matthew Allen îl văzu făcând asta –, bea cu angajamentul liniștit al unui om speriat, timid, care se agăța de sticlă de fiecare dată când era aproape de el. Lipsa lui de sclipire era chiar dezamăgitoare. Speră că Oswald nu privea prea îndeaproape noul membru plictisitor al familiei. Decisese să îi distragă atenția prin forțarea unui compliment către soția lui.

— Foarte gustos, spuse el.

— Așa este, se alătură Oswald imediat complimentului, dar cu un ton schimbat. Ce este mai exact?

— Păsări fierte, răspunse vesel. Nimic neobișnuit. Dacă știam că vii, poate că am fi putut să facem o mică petrecere.

— Oh, fără îndoială, dar chiar nu este cazul în ceea ce mă privește.

— Abigail, te rog stai dreaptă și mănâncă frumos.

— Unchiule Oswald, începu Hannah și decise în plictiseala ei să spargă gheața conversației plicticoase dintre adulți. Cred că ai multe povești despre tata de atunci de când era tânăr.

— Ei bine, spuse el ștergându-și buzele cu șervețelul, există discreție și loialitate familială.

— Nu am vrut să te întreb ceva rușinos.

Oswald își uni buzele la afirmația ei și răspunse cu jenă:

— Nu, nu am vrut să spun…

— Dar dacă știi așa ceva, sunt sigură că ar fi mai interesant.

— Ei bine…

Inima lui Matthew începu să bată cu putere: se piti în sinea lui, fugă, mustrare. Ce mizerie avea Oswald să divulge cu cuvintele lui încete, savurate? Poate excluderile nesfârșite. Sandemanienii cereau congregației să fie unitară în idealuri, celor care nu erau la fel li se cerea să plece. Matthew își amintea locul de întâlniri, casa din lemn de la marginea mlaștinii, fervoarea plictisitoare a vocilor lor înăuntru, în timp ce el rătăcea pe afară, exultat și rușinat. Dar aceea era dezordinea din viața oricărui copil, cel mai probabil. Știa asta din dezvăluirile pacienților său și auzise lucruri mult mai grave. Numai Oswald se prefăcea că Oswald nu fusese niciodată copil.

— Hannah, serios, o mustră mama ei.

— Chiar trebuie? întrebă Matthew, cu ochii lui rotindu-se în jurul mesei.

— Nu îți fie frică, fratele meu mai mic, nu voi divulga cele mai întunecate secrete.

— Oh, dar te rog, bătu din palme Hannah.

— Nu, nu. Deși a fost odată… Îmi amintesc că tatăl tău a fost mereu încăpățânat și hai să spunem că nu a fost ocolit de păcatele mai mici.

— Care dintre noi ar susține contrariul? întrebă Matthew pe bună dreptate.

— A avut un profesor când era mic…

— Oh, știu ce urmează să spui, îl întrerupse Matthew. Omul era un sălbatic. Plecam de la fiecare oră cu vânătăi.

— Și situația fiind de așa natură, era doar normal ca tatăl tău, fiind cine era, să nu își ascundă sentimentele. Ocazia s-a ivit la scrisorile șablon.

— Ce sunt scrisorile șablon? Abigail întrebă cu furculița ei ținută ca o halebardă verticală lângă capul ei. Evident, asculta cu mult interes.

Oswald se uită în jos la copilul așezat acolo. O sfidare tipică și fără sens, lipsită de disciplina convenției pentru a avea la masă cu ei un copil care trebuia să fie într-o creșă.

— Sunt acele scrisori scrise în diferite stiluri, în funcție de oamenii către care sunt trimise, explică Hannah.

— Aceasta era o scrisoare către un magistrat, continuă Oswald, așa că îți poți imagina ce a urmat. Scrisoarea cerea cea mai mare pedeapsă prevăzută de lege pentru domnul Mathers pentru comportamentul său violent și turbulent.

Eliza râse.

— Așa îi și trebuia. Să îl bată pe bietul Matthew!

— Dar nu a folosit la nimic, completă Matthew. Îmi amintesc că nu s-a schimbat nimic în purtarea lui în săptămânile ce au urmat. Râse împreună cu ceilalți, simțind și ușurarea faptului că anecdota fusese relativ inocentă. Privirea lui se întâlni cu cea a fratelui său, călduroasă, dar și întunecat de elocventă cu toate lucrurile care nu fuseseră spuse. Chiar și atunci Matthew reuși să găsească o recompensă pentru el: îi arătă cu un deget fratelui său locul unde o perlă de grăsime rămase atârnată de mustața lui.

Umezeala pătrunse în barba lui Oswald; atârna slab în jos, penaj înnămolit. Matthew își mângâie cu o mână firele reci ale bărbii lui, trăgând de ea în afară la bărbie.

— Și ce copaci sunt aici, întrebă Oswald cu un gest vag care cuprindea totul.

— Ei bine, acela de acolo, răspunse Matthew, arătând cu bastonul lui la un copac dintr-un șir de cilindre groase și întunecate, este un carpen.

— Ah, da.

— Lemn foarte solid. Este folosit acum pentru piese de mașinării. Nu departe de aici este o manufactură.

— Așa este? Așa este?

Urmară poteca udă, pe lângă ea, călcând frunzele negre putrezite, înapoi către Casa Fairmead. Matthew Allen văzu în depărtare doi pacienți foarte acceptabili pentru o întâlnire neprevăzută: frații Tennyson. Dar ce făceau cu

fețele lor? Mergeau ezitant cu pași mici de parcă ar fi fost pe jumătate orbi, cu ochii lor deschiși cât de mult posibil, întinzându-și pleoapele cu mâinile.

— Bună dimineața, strigă Allen către ei. Ei se uitară întâi la el cu acei ochi mari holbați că ai monștrilor marini, apoi își dădură jos mâinile de pe față.

— Ce Dumnezeu…, mormăi Oswald în sinea lui.

Matthew își mări pasul ca să îi întâmpine.

— Nu vă supărați că vă întreb…, începu el jovial.

Alfred explică, fără timiditate, în timp ce tăcutul Septimus zăbovi în spatele lui. Obișnuiam să facem asta când eram copii. Tocmai i-am amintit lui Sep de joc.

— Să te ajute să vezi mai bine?

— Precis.

— Și ajută?

— Bună dimineața, spuse Alfred către Oswald, care îi ajunse din urmă și stătea nemișcat cu brațele strânse la piept.

— Înseamnă că nu poți să nu vezi. Într-atât încât poți vreodată.

— Înțeleg. La vânătoarea Marelui Factor. Allen zâmbi, deși Alfred își purtă capul puțin smerit la această expresie. Domnilor, dați-mi voie să vi-l prezint pe fratele meu, domnul Oswald Allen. Oswald, aceștia sunt Alfred și Septimus Tennyson.

— Foarte încântat să vă cunosc, cu siguranță.

Alfred Tennyson își ridică mâna, obligându-l pe Oswald să își desfacă brațele și să dea mâna cu frații înalți, bizari. După aceea își prinse temeinic mâinile la spate și stătu ca o santinelă, un demnitar în vizită.

— Și cum te simți azi, Septimus? Arăți mai bine.

Înainte ca Septimus să poată răspunde, un porumbel gânguri deasupra lor. Septimus tresări la zgomot, apoi zâmbi. Făcu un gest, ridicându-și brațele încet și lăsându-le să se îndepărteze plutind, pe jumătate apologetic, pe jumătate explicativ. Dar Matthew așteptă să termine, să vadă dacă trebuia să vorbească. Septimus se uită din nou la frunzele aplatizate în jurul picioarelor lui și spuse într-o șoaptă, tangențial, dar pe un ton pozitiv:

— Îmi place iarna.

— Foarte bine. Ei bine, o zi bună amândurora. Vă voi lăsa să vă terminați plimbarea.

Mergând mai departe spre proprietatea azilului, Matthew îi explică

fratelui său pe cine tocmai întâlniseră, dar nu înainte ca Oswald să întrebe:

— Ce Dumnezeu făceau cu fețele lor?

— Au explicat, nu? Sau încă mai prindeai din urmă? Matthew aruncă o privire spre chipul îngrijorat al lui Oswald și simți o afecțiune bizară și bruscă față de el. Oswald era mereu speriat, fricos și strict. Chiar și în copilărie, era serios și cuviincios; alarmat de tonul ridicat și fervoarea tatălui lor, el crescuse liniștit, cu un set de reguli de siguranță create chiar de el însuși. Matthew și-l imagină copil: părul pieptănat, costum de lână, privirea nervoasă și întunecată care implora calm pace și lucruri făcute cum trebuie. Imaginea i se păru duioasă.

— Sunt frații Tennyson, continuă el. Dintr-o familie din Lincolnshire. Și ce familie! Pe cuvântul meu, lucrurile pe care le aud de la Septimus. Opium. Spirturi. Și o menajerie. O maimuță. Bufnițe. Nenumărați câini. Provin dintr-o linie de nobilitate, în mare parte degenerată. Fratele Alfred este poet, începe să își facă loc în lume. Câțiva spun că viitorul lui arată bine, mai ales prietenii lui din Cambridge. Este păcat că nu vei sta mai mult timp. La Bedford Square se organizează o seară literară pe care o frecventez.

Oswald nu ascultă cu deosebit interes, auzind numai mici fragmente precum „noblețe", „Cambridge", „Bedford Square".

— Da, da. Ei bine, se înțelege.

— Mă scuzi?

— Sunt foarte bucuros pentru tine că ai făcut cunoștință cu mica nobilitate. Ești cu siguranță foarte mândru.

— Oswald, serios. Septimus este un pacient.

— Desigur, desigur. Oswald se opri, își ridică privirea spre chipul fratelui său. O altă oportunitate pentru mândria ta îngrozitoare. O altă șansă pentru tine ca să mă umilești.

— Oswald, despre ce Dumnezeu vorbești?

— Nu juca teatru cu mine, Matthew. Oswald țipa acum, cu fața palidă și înciudată. Poate că te-ai afirmat în această situație respectabilă, de bun doctor, dar nu uita că eu știu cine ești. Fără îndoială că ai acumulat datorii măricele ca să poți construi toate acestea. Să știi că nu scoți un cent de la mine.

Oswald era la fel de plictisitor ca nebunii, cu un singur gând care îl sugruma, controlându-l, obsedându-l. Matthew încercă să rămână indiferent, încercă chiar să și râdă, dar era dificil. Fața fratelui său era atât

de familiară, atât de puternică, iar cuvintele lui înlesniră trecutul către acel loc, iar Matthew era atât de obosit de cei bolnavi mental.

— Da. Nu uita că știu cine ești. Seri literare la Bedford Square! Matthew Allen! Sunt sigur că noii tăi prieteni ar fi intrigați de istoria datoriilor tale, de condamnările tale.

Oswald depăși buna-cuviință. Matthew îl apucă de guler. Oswald alunecă în spate pe poteca udă, dar Matthew îl ținu în picioare, cu degetele lui îndoindu-se dureros sub materialul gros.

— Doar tu… Doar tu…

Privirea lui Matthew asupra acelui moment era bizar de înceţoșată. Acolo, la capătul brațelor lui, era fața fratelui său, atât de familiară, dar îngroșată de timp, așa cum îl vedea. Își auzea propria lui respirație, foșnetul de crenguțe sub picioare. Îl auzi pe fiul lui, Fulton zicând:

— Tată.

Matthew îl lăsă pe Oswald repede înapoi pe tălpile picioarelor. Fulton se apropie. Pe măsură ce se îndrepta spre ei, Oswald, de parcă ar fi fost victorios, zâmbi.

— Tată, ești chemat înapoi acasă.

•

Matthew Allen se întinse și își simți greutatea pe de-a întregul susținută, capul scufundat în pernă, cele patru membre nemișcate, naufragiate ca niște bușteni. Patul era mereu o plăcere, o insulă la care ajungea după furtunile variabile, inevitabile ale unei zile petrecute cu cei bolnavi, cu logica lor frenetică și obsedantă, cu tristețile lor, lipsa lor speranță, agresiuni și indecențe. Nimeni nu îl forța să fie acolo. Lămpile șuierau încet. Lângă el, pe pernă era un peisajul familiar și pașnic al chipului Elizei: catifelat, sprâncene drepte, nări fine, spirala îngrijită care făcea legătura dintre ele către gura mare, caldă, mobilă. Cu părul ei prins, cu boneta de noapte pe cap, chipul ei la culcare era prezentat cu un fel de simplicitate ceremonioasă sau chirurgicală care putea să i se pară amuzantă. Boneta de noapte în mod special o făcea să arate drăguță, copilăroasă sau ca un comic ecleziast. Expresia ei trufașă, religioasă, severă, atunci când dormea putea să îl amuze de asemenea.

— La ce te uiți?

— La tine. Nu se poate uita un bărbat la soția lui?

— De ce? Arăt… este ceva în neregulă?

— Nu, nu. Ești foarte drăguță.

— Oh, bine, atunci. Va pleca mâine-dimineață.

— Da, va pleca.

— Și nu a fost atât de groaznic.

— Oh, ba da, a fost. De abia aștept să îl trimit la plimbare. Om dușmănos, răutăcios.

— Chiar așa?

— Nici nu știi?

— Deci ce ai să îmi spui?

— Nimic. Nu am nimic de spus, nimic ce trebuie zis.

— Ei bine, îmi pare rău că a fost groaznic.

— Nu că se poate abține.

— Sărman motan bătrân și bătut, spuse ea.

Îi mângâie capul, apoi se întinse molatec lângă el.

— Mm, ce bine e!

— Da, spuse ea bosumflată, alintându-se.

Matthew își întinse o mână până la căldura coapsei ei. Carnea era atât de netedă sub alunecările materialului catifelat.

— Foarte liniștitor.

•

Plecarea lui Oswald Allen fu surprinzător de liniștită. El dădu șase peni copiilor, chiar dacă doar Abigail era destul de mică încât să fie încântată. El îi mulțumi Elizei pentru casa ei primitoare și îi invită pe toți să îl viziteze în York.

Matthew și Eliza îl conduseră până la stație – din nou el insistă că nu trebuiau să cheme o trăsură pentru el –, și în timpul plimbării tăcerile se lungiseră inconfortabil. Dar Oswald putea să se comporte de parcă era absorbit de detaliile peisajului, de vacile nemișcate și reci, de iazurile și de sălciile lor bătute de vânt, de trecători.

Așezat în trăsura lui, el dădu din mâna înmănușată ca să își ia la revedere. Mănușa era cusută cu un nasture pe o parte, haina lui închisă cu nasturi în față, gulerul lui era strâns ferm sub bărbie. Matthew se simți de parcă îl pusese într-o cămașă de forță, legat bine pentru transport. Din profil, Oswald deschise un mic volum, probabil religios, și începu să citească.

— Da, da, își spuse Matthew în sinea lui. Hai, pleacă.

Trenul șuieră, clămpăni și cele patru vagoane porniră într-un vuiet spre Londra. Platforma se umplu cu abur. Ca un duh din lampă, dispăru și Oswald.

— Nu mă aștept să îl revăd ceva vreme.

— Uiți de nuntă.

— Așa este. Nunta. Pentru care avea nevoie de bani.

•

Nimeni nu voia să se joace. Atențiile lui Abigail alunecau pe lângă tatăl ei. Ea i se urcă pe picioare, primi un zâmbet în treacăt și fu lăsată jos din nou. Chiar și trucul ei în care îi îndoia urechea așa fel încât partea flexibilă de sus să ajungă la partea moale de jos rezulta doar într-un nechezat încăpățânat de cap și o mustrare pentru că îi deranja hârtiile, ceea ce ea nu făcuse în opinia ei. El se scuză când îi spuse acest lucru, chiar zâmbi către ea și îi dădu un sărut apăsat pe frunte, dar după aceea fu trimisă la plimbare.

Hannah nu era nicăieri de găsit și nici mama ei nu era de prea mare ajutor, vorbind încontinuu cu Dora. Abigail trase de fustele mamei ei și îi distrase atenția de la discuție. Mama ei luă atunci hainele de ieșit, o îmbrăcă în ele, asurzind-o pe Abigail în timp ce îi legă pălăria, iar apoi îi dădu drumul să fugă prin grădini.

Zăpadă. Zăpadă proaspătă care acoperea gropile din zăpada veche și care sclipea în soare peste tot. Abigail strânse din ochi la lumina prea puternică reflectată și inspiră aerul strălucitor, aproape dureros. Alergă puțin ca să își lase urmele în zăpadă, se uită înapoi la ele și continuă să facă asta pe peluză, care însă avea altă consistență, astfel încât ea căzu, înălbindu-și genunchii și mănușile. Gustă zăpada de pe palme: un gust de nimic, dar plin de savoarea unui lucru mare nenumit, plin de distanță, plin de cer. Zăpada intră repede în lână și îi răci pielea. Ea își frecă mâinile de haină și începu din nou să fugă – își aminti de pompa de apă de la Casa Fairmead.

Da, erau acolo! Țurțurii atârnau de gura de scurgere. Erau netezi la vârf și stratificați, cu umflături, ca o păstaie, cu o picătură mare oprită în capăt, ca o mărgea de sticlă. Ea rupse unul și începu să îl sugă, ținând țurțurele pe lungimea limbii ei până când putu să bea apa topită.

Simon idiotul o găsi acolo. Arăta îmbuibat și enorm în haina lui, cu mănușile și căciula trase bine pe el. Abigail îi arătă țurțurii și rupse și el unul. Îi sări din strânsoarea mâinii și trebui să îl ridice de pe jos ca să îl mănânce.

— Rece, spuse el.

— Vrei să facem un om de zăpadă?

Simon dădu din cap.

— Te rog, te rog.

Simon dădu din nou din cap.

— Fă o pisică, spuse el.

Așa că împreună rostogoliră doi bulgări care dezlipeau zăpada de pe pământ, unul mai mare și unul mic. Simon așeză bulgărele mic peste cel mare. Cu mâini ude care o mâncau și o furnicau și pe care le scutura când deveneau prea reci, Abigail îl ajută să facă urechile triunghiulare pentru cap. Dar apoi Simon nu o mai lăsă să facă nimic; el trebuia să facă totul. El încercă să pună ultimii trei țurțuri pe post de mustăți, dar erau inegali și oricum stăteau prea țepeni și după mai multe pauze, le dădu la o parte. Lui Abigail nu i se părea că semăna prea mult cu o pisică, mai degrabă arăta a un om de zăpadă cu urechi prostuțe.

Atunci când lui Matthew Allen îi veni ideea, se ridică din scaunul lui. Ar fi putut să meargă? Desigur că da. Nu citise el ceva asemănător? Toate elementele erau acolo, împrăștiate prin jurnale și tratate și circulau prin lume, în fața ochilor lui, ascunse la plină vedere. Deodată se adunară toate în mintea lui, se înșurubară împreună în acest gând singular, intens forjat, atotcuprinzător. Corpul lui se încordă de entuziasm, de parcă ar fi vrut să prindă bine gândul înăuntrul lui. Apoi lăudă ramificațiile, aspectul social, cel spiritual și cel financiar, sfârșitul plictiselii, chiar bătu din palme. Da, într-adevăr. Nu putea să stea pe loc, așa că se grăbi să iasă la o plimbare. Fără pălărie sau haină, el plecă din biroul lui și ieși afară în dimineața albă.

Lumea se așternu cu o claritate ascuțită. Brumă pe peluză, pe fiecare fir de iarbă, iar fiecare fir era încrustat cu cristale. Iarba scârțâia sub picioarele lui, fracturându-se. El apăsă cu fiecare pas gheața, strivind-o și lăsând în spatele lui urme – se uită înapoi la ele – de un verde mineral, sau malachit ud. El își frecă mâinile și râdea în timp ce mergea. Acolo erau ei, copacii, prieteni frumoși, acolo afară în tot acest timp, așteptând să îl primească. Rânduri-rânduri de soldați zvelți care îi așteptau instrucțiunile. Crengile lor lipsite de frunze se legănau în vânt pe fundalul unui cer alb, zgâriat. Într-unul dintre copaci, păsări mici, *Paridae*, își schimbau locurile, înainte și înapoi, apoi zburară împreună într-un val frumos de panică. Ochiul lui le urmări și văzu o siluetă cocoșată, scundă mergând spre el dinspre Casa

Fairmead. Recunoscu mersul, greutatea purtată jos pe șolduri, pașii echilibrați și drepți, umerii ținuți încordați ca să suporte capul greoi. John Clare.

John se apropie de doctor care părea remarcabil de vivace, fără haină sau căciulă, legănându-se pe loc ca să își țină de cald, suflând căldură în mâinile lui și zâmbind intermitent. Poate că avea veștile bune pe care le tot așteptase, disprețuindu-se pe sine pentru că și le dorea, dar incapabil să prevină speranța crescândă.

— Bună dimineața, doctore.

— Da, într-adevăr. Este, este. O dimineață frumoasă. El inspiră dramatic aerul prin nările arcuite și tremurânde. Aerul intră în cap și piept în valuri plăcute de claritate răcoroasă. Se simți foarte înalt și treaz.

— Ai ceva pentru mine?

— Poftim?

— Vreau să zic, a venit ceva pentru mine de la știi tu…?

— Oh, da. Oh, da, de fapt chiar am ceva pentru tine. A venit o scrisoare pentru tine ieri, dar nu te-am văzut. Uite aici este. Allen își întinse mâna în buzunarul de la jachetă. Nu știu de la cine este.

John luă scrisoarea. Nu apărea nicio adresă pe spate.

— Nu îți este frig? întrebă el din nou când își ridică privirea. Doctorul își băgă mâinile la subțioară, cu picioare tremurânde.

— Ba da, cred că îmi este. Mergem înăuntru, servim niște ceai poate?

Înăuntru, doctorul Allen înaintă spre bucătărie, cu John legănându-se în urma lui. Allen o dădu la o parte pe bucătăreasă și pe fetele ei și începu să facă ceaiul el însuși, îngânând o melodie în timp ce deschise dulapul, luând niște cești de pe raft. John se așeză la masă, își strânse mâinile în jurul scrisorii și se uită spre fetele înghesuite la un perete, vorbind din colțurile gurii. Voia să facă un semn prin care să le transmită că era unul de-al lor. Încercă să demonstreze asta prin postura sa, ținându-se bine pe loc, un pachet de bărbat adus înăuntru și lăsat acolo. Dar ele nu aveau să îi întâlnească privirea. Nu, de abia dacă puteau să îl vadă. Nu era așa cum era de obicei: momentele când era stingherit de cizmele lui grosolane, bufnind pe podelele lustruite ale patronilor lui nobili, un copil talentat în ciuda circumstanțelor sale, invitat în pofida diferenței de statut pentru conversație și inspecție, apoi trimis înapoi la camerele servitorilor pentru masă înainte să meargă înapoi la coliba lui. Apoi își simțise mușchii feței țepeni de la

atâta zâmbit, relaxându-se în timp ce mesteca pâine și șuncă, fiindu-i permis să se uite pe sine în timp ce asculta conversația lor. Dar nu mai era un om de la țară, nici măcar un poet. Ceea ce vedeau, dacă puteau să îl vadă, era unul dintre pacienții doctorului, un nebun.

Ignorându-le, deschise scrisoarea.

> „*Stimate poet, domnule John Clare,*
>
> *Asemenea dumneavoastră, sunt un om simplu, cel puțin în exterior. Sper că îmi veți ierta marea mea temeritate în a vă adresa aceste cuvinte. Vă asigur că nu îmi ridic stiloul fără trepidații*!
>
> *Sunt un om muncitor din ținutul Dorset. Lucrez ca fermier asemenea dumneavoastră dacă nu mă înșel prea tare, dar acesta nu este finalul poveștii mele. De mai mulți ani am o predilecție puternică pentru divina artă poetică și am adus ofrande la templul Muzelor. Unii au fost destul de amabili încât să îmi spună că propriile mele eforturi sunt merituoase, chiar geniale…*”

Nimic. Niciun ajutor, niciun răspuns de la lumea literară care își întorsese spatele la el, care îl alungase să moară în sălbăticie. John citi în treacăt familiara cerere de ajutor și dacă era destul de amabil să își arunce „ochiul lui teribil” peste eforturile atașate scrisorii? Poate unul dintre prietenii lui, aplecat spre lirismul rural, ar fi interesat în publicarea unei poezii?

— Ceai, spuse doctorul Allen, încredințându-i lui John o ceașcă.

John mototoli scrisoarea în buzunarul său – mai târziu avea să o vadă înnegrindu-se și încrețindu-se la foc –, în timp ce doctorul rămase în picioare, sorbind ceaiul repede.

— Mai sunt vești, poate? întrebă John. Una din poeziile mele pe care le-ai trimis către prietenii tăi?

— Oh. Ah, da. Da, îmi pare rău. Am uitat cu totul. John îl privi pe doctor cum se lupta cu acel zâmbet persistent pe buzele lui și știu atunci că răspunsul nu avea să fie pozitiv. Da, mă tem că aveai dreptate în presupunerea ta că tipul tău de geniu nu mai este la modă. Faptul că moda are de-a face cu asemenea lucruri este, desigur, deplorabil în cei mai

puternici termeni posibili, dar sunt faze și faze presupun…

Moralul ridicat al doctorului se scurse acum spre o analiză amănunțită a trendurilor literare recente, în timp ce John, a cărui ceașcă de ceai se transformase într-o povară nedorită, începu să compună cu voce tare în mintea sa un răspuns pentru A. Higgins Esq. prin care avea să îi spună precis ce trebuia să știe.

„… în niciun caz să nu îți încredințezi chiar și cea mai mică speranță… toane schimbătoare… înstrăinare de prietenii tăi… am avut nevoie de pace, de țara mea natală, de soțiile mele…”

•

Era încă târziu atunci când se trezi Margaret. Ea stătu nemișcată pentru un moment, cu ochii deschiși și uscați, fixați pe marginea de sus a așternuturilor, analizându-le înainte să își miște privirea de-a lungul contururilor gri molatice ale camerei ei.

Lumea era o cameră plină de mobilă veche. La un moment dat, ți se permitea să pleci.

Își simți propriul Privitor Tăcut stând acolo lângă ea. Așa îl numea el pe acel ceva ce privea totul cum se întâmpla, care voia ca ea să trăiască și uneori să și știe asta, dar fără să poată face nimic în legătură cu asta. Observa doar, din adâncurile din spatele ochilor ei. Îi văzuse ochii umezi ai soțului ei în timp ce coborau înspre ea și fusese martor la momentul când el o forțase să înghită carne putrezită, deja albastră și verde, și mirositoare, iridescentă în putrefacție. Privise și își amintea asta, și privise și cum el o încuiase în magazie. Și văzuse cum ea începuse să își petreacă zilele la biserica parohiei și cum îi plăcuse siguranța calmă de acolo.

Se ridică din pat și se ușură tăcut în oala ei de noapte. Se duse până la vasul cu apă și îi străpunse pojghița fragilă de gheață. Își desfăcu șnurul de la gât și își scoase cămașa de noapte. Stătu acolo goală, fără să se poată vedea în crepuscul, corpul ei doar o umbră care o ținea de podea. Luă apă rece în mâini și o turnă pe cap și gât. Căzu peste ea ca niște cuțite. Iubea iarna, puritatea pedepsei sale și puritatea trezirii înaintea celorlalți, o singură lumânare aprinsă. Soțul ei fusese mereu acolo, dublând-o, umplând golul lucid și nu putuse niciodată să suporte frigul, înjurând și boscorodind, aprinzând focul văpaie cu vătraiul, bând, mâncând, râzând cu gura lui roșie și fierbinte ca o coadă de viespe noaptea, singur, înțepând, înțepând.

Se tamponă ușor cu prosopul pe corp. Pielea ei era catifelată și amorțită.

Își puse cămașa de noapte pe ea din nou. Ținându-se de marginea mesei, se lăsă în jos ca să se roage. Crucea mică de lemn avea o formă întunecată pe fundalul gri al peretelui. Își fixă ochii pe ea. Începu.

Matthew Allen își ridică privirea și se uită afară la dimineață. Din spatele pajiștii albastre, erau copacii. Crengile lor fine, la distanța aceea, formau o ceață roșiatică. Se uită înapoi la foaia lui de calcul.

Cifrele se adunau către ceva, dar era doar un număr modest de comenzi estimate. Zâmbi. Își ridică din nou privirea și văzu o vulpe mergând la trap încet în pajiște, cu corpul jos atârnat de coloana vertebrală, cu capul îngust înclinat spre pământ. Cât de ușoare îi erau mișcările și rapide, în explorare și scop.

•

John se trezi cu furie, știind exact unde era. Se dădu de-a rostogolul jos din pat, înfigându-și picioarele goale în scândurile din podea. Se ușură în oala de noapte, își drese gâtul și scuipă cu spumă. Împinse oala sub pat cu degetul lui mare atingând porțelanul cald.

Își spălă fața cu apă rece din urcior, își spălă visul care îi mânjise gândurile. O fată cu părul negru și vâlvoi. Avea secrete de spus pe care el l-ar fi înțeles. Ochii ei sclipeau. Penisul lui se întări în timp ce ea își apropie buzele moi de urechea lui și șopti cuvinte pe care acum și le putea aminti detonând încet în mintea lui, urgente, pline de înțeles. Ceva care avea de-a face cu un loc pe care avea să i-l arate doar dacă o urma. Voise atât de mult să știe ce spunea că se trezise, încordat, tumescent, chinuindu-se să o urmeze. Își deschise ochii ca să nu vadă strălucirea întunecată și intimă a ochilor ei și să simtă cum părul ei aproape îl atingea. Își umezi propriul păr, apoi se îmbrăcă repede. Se întinse pe spate, îmbrăcat, în patul lui. Ce putea să facă acum? Unde putea merge? Doar afară. Avea să fie îndeajuns. Avea o cheie la urma urmei. Putea să aștepte în camera lui până după prânz, să ascundă niște pâine de la fetele de bucătărie și pornească la drum.

•

William Stockdale își termină de lustruit cizmele, întinzând o cârpă peste degetul cel mare, ținând-o de ambele capete și frecând-o înainte și înapoi cu un gest rapid de muls. Apoi celălalt picior. Strânse bine curelele pantalonilor care formau un cârlig până sub pantofii săi, între călcâi și talpă.

Împachetă din nou cârpa și o puse înapoi în sertar.

Își legănă brațele înainte și înapoi, își roti corpul stânga-dreapta, dreapta-stânga din șold. Își roti brațele din nou și din nou ca să pună sângele în mișcare, simțindu-le mai grele, mai utile, odată ce își termină exercițiile.

Își netezi jacheta, trase de mâneci. Spre diferență de pacienți, el purta hainele cu precizie, aranjate corect și la unghiurile potrivite pentru corpul lui.

Își ridică setul greu de chei și ieși din cameră. Închise ușa în urma lui.

•

Hannah stătea în fața oglinzii ei și își pieptăna părul. Atârna în două șiruri netede împărțite de-a lungul unei cărări de-a lungul scalpului alb pe care îl credea prea lat pentru finețea regretabilă a părului ei. Îl pieptănă de sus, de cincizeci de ori pe fiecare parte, până când deveni strălucitor și fluid, urmărind peria în timp ce o ducea în sus. Când termină, lumina formă în jurul părului o ghirlandă echilibrată de strălucire.

Cu degete dibace, îl împărți din nou și împleti două cozi cu rădăcinile la tâmplele ei. Le lăsă acolo în timp ce își dădu restul părului peste urechi, îl prinse în agrafe și apoi rulă părul din spate într-o coadă pe care o prinse într-o coroană. Apoi suci în buclă cele două șuvițe de sub urechi, prinzându-le în spate astfel încât urechile ei să fie înrămate de ele: delicat, alb, sculptural.

Se privi în oglindă, cu acea expresie atentă pe care o menținea în fața oglinzilor – buzele ei se strânseră împreună și coborâră, cu privirea poziționată atrăgător în sus, fața ei imobilă. Își întoarse această față înghețată într-o parte și alta și se privi. Îndeajuns de bine. Puțin posibil să fie mai bine. În ziua aceea avea să provoace. Situația era clară: el era acolo, ea era acolo. Pur și simplu, trebuia să înceapă.

John auzi poarta închizându-se, cu lacătul său întorcându-se din nou, cu pași repezi în urma lui. Părăsi cărarea și se ascunse în spatele unui trunchi lat, umed. Mestecând din bucata de pâine pe care se chinuise să o umezească cu destulă salivă ca să o înghită, văzu silueta dreptunghiulară a lui William Stockdale cum mergea mai departe, cel mai probabil, către renumitul loc groaznic, cabana de pe Leopard's Hill. O creangă uscată scrâșni încet sub cizma lui. William Stockdale se opri. John își feri capul și se lipi de seva rece a trunchiului de copac. Din nou, un fragment al aceleiași crengi se rupse sub greutatea lui. Îl auzi pe William Stockdale întorcându-se

din drum. Probabil că îl văzuse pe John pentru că urmară niște pași rapizi prin frunziș și apoi o bătaie pe umărul lui John. El fu tras din spatele copacului, de hainele lui, aproape așa cum o pisică era ridicată de ceafă, în strânsoarea puternică a lui Stockdale…

— Am o cheie, spuse John. Am o cheie.

— Atunci de ce te ascunzi, prostule?

— Uite. Uite. John scoase cheia din buzunar și o legănă în fața lui Stockdale pe o sfoară răsfirată.

— Și de ce te ascunzi? William Stockdale îi dădu drumul și își îndreptă propria jachetă.

— Nu știu.

— Credeam că ești cineva care încearcă să evadeze.

— Nu, nu sunt.

— Bine, atunci. Doar faci pe prostul. Îi bătu obrazul de câteva ori puternic cu palma.

Stockdale porni din nou la pas și John se aplecă să își ridice pâinea, scuturând firimituri de frunze rupte și pământ din ea, mușcând. El se chinui și înjură, încercând să înghită.

Timp de câteva ore, pe măsură ce merse, el reluă filmul incidentului în capul lui cu concluzii mult mai satisfăcătoare și violente. Ar fi putut să își etaleze puterea. Ar fi putut să îi arate lui Stockdale cine era John, să îi facă cunoștință cu pumnul lui. În mod repetat, Stockdale se îndepărta, apologetic și impresionat, pipăindu-și fața, clipind la vederea sângelui de pe vârfurile degetelor. John era mărinimos, simțind că de vreme ce gardianul își învățase lecția, nu aveau să pomenească de înfrângere. Sau nu era, iar John continua până când bărbatul rămânea întins pe jos, respirând printr-o spumă roșie de sânge.

•

Alfred dădea la o parte ramurile din jurul lui. Avea senzația de aripi datorită pelerinei prinse în palele de vânt. Își poziționă pașii spre exterior și alunecă cu patinele peste gheață cu un sunet fin de piatră măcinată. Îi punea sângele în mișcare să se miște așa, cu iarna aspră a zilei. Mâzgălea gheața pentru el, croindu-și urme peste lacul înghețat, aproape că își luă gândul de la Arthur – dragul lui prieten decedat, Arthur Hallam, care nu îi părăsea gândurile vreodată.

În timp ce mișcarea lui îl purta către partea îndepărtată a lacului, se

sperie de silueta întunecată a unei fete pe fundalul argintiu al cerului. Încetini înspre ea. Ea rămase destul de nemișcată, deasupra liniei de mal. El o întrebă:

— Bună ziua?

Ochii lui întunecați, lustruiți de vânt, străluceau pe fața lui cu aspect de argilă galbenă. Hannah spuse:

— Bună ziua.

— Da?

— Am venit…

— Sunteți fata lui Allen, nu-i așa? Care era numele dumneavoastră?

— … să vă fac o vizită. Am venit să vă vizitez. În caz că…

— Am înțeles. Aveți un mesaj?

— Nu. În caz că sunteți singur.

— Am înțeles. Ați venit să mă vizitați.

— Așa este.

— Și dumneavoastră sunteți…

— Hannah.

— Hannah, desigur.

El se aplecă atent spre ea, curios să îi vadă fața mai clar. Îi văzu buzele palide tremurând în timp ce inspiră adânc și făcu un pas ușor în spate.

— Vă este frig, spuse el. Vreți să mergem înăuntru?

Ea încuviință.

— Un moment. El patină mai departe, să găsească o ieșire mai bună de pe gheață. Ea merse după el pe mal și îi oferi tăcută o mână de ajutor, dar el nu o văzu și se agăță de iarbă, descurcându-se singur. Merseră împreună spre casă, iar Tennyson se legăna mai înalt decât ea. Hannah se întreba de ce Tennyson nu se gândise să își dea jos patinele ca să meargă confortabil în cizme, dar nu zise nimic. Ea merse lângă el mândră de pasul lui lent, de parcă ar fi fost într-o procesiune și era distrasă ușor numai de acel miros uman, dulce-înțepător, venind dinspre hainele lui. Își dădu, în final, patinele jos la ușă, aplecându-se astfel încât Hannah putu să îi vadă creștetul capului. Păr des, de fapt fire groase de păr – cu diametrul mare pentru fiecare în parte –, venea în valuri dese de pe scalp. O bucată dintr-o frunză rămăsese cumva prinsă acolo. Vru să o dea la o parte cu degetele, dar desigur că nu putu să facă asta și nici să spună ceva.

Tennyson deschise ușa și o lăsă să intre. Ea păși înăuntru uitându-se

curioasă la tot, pentru orice semn al vieții remarcabile trăite acolo, dar găsi un hol obișnuit – tapet, o masă, o oglindă. Cu toate acestea, acolo, pe coroana cuierului atârnau hainele lui și acea pălărie cu borul lat. El își roti pelerina jos de pe umeri și o așeză în cuier. Cu o grijă potrivită, cu degete blânde aparent netemătoare în timp ce îi atingeau umerii, el îi luă haina și o așeză lângă a lui. Ea șopti:

— Mulțumesc.

Eticheta sa de bonom varia: începu să o ia în fața ei, în loc să meargă în spatele ei, ghidând-o încet, iar ea trebui să se grăbească în urma lui. Cu toate acestea, ea fu răsplătită atunci când îl urmă într-o cameră ce era cu siguranță locuită de un poet. În timp ce el se aplecă să ațâțe focul, punând bușteni proaspeți, astfel încât apoi trebui să șteargă de tăciuni și cenușă de la ei pe fața pantalonilor lui, ea se uita la dezordinea grațioasă, intelectuală. Grămezile de cărți și ziare, pipele cu cozile scurte care poposeau pe cuiburi de scrum și paharele goale de pe lespezile din cameră, toate indicau o cameră de lucru, cu obiecte adunate fără preocuparea impactului lor. Camera radia în mod absolut din el, care acum veghea din centru, aranjând perne. Locul curgea din el și o vizită fără el ar fi fost ca și cum i-ar fi ascultat gândurile sau ar fi auzit de el de la prietenii lui. Și pe birou, în acea condică deschisă ce semăna cu cartea unui măcelar – poate era o poezie nouă? Cu siguranță, versurile nu ajungeau până la marginea paginii. Scrisul lui de mână. Pagina încărcată de importanță vibra la vederea ei. O poezie trăia pe ea. Dacă ar fi putut să străbată până pe partea cealaltă, să citească acele cuvinte proaspete, nevăzute de nimeni altcineva decât de ea și de poetul care le-a ales, ele ar cânta în mintea ei. Ce sentimente ar fi exprimat oare?

El i se adresă:

— Vă rog luați un loc și eu voi cere și ne aducă ceai.

Sună din clopoțelul servitorului și se așeză pe canapeaua opusă scaunului în care se cuibări ea. Își strânse picioarele lungi în fața lui, încrucișate la glezne, și își strecură degetele prin părul lui, trecând prin apropierea, dar nu chiar prin acea bucată de vegetație pe care ea o văzuse în pragul ușii.

— Așadar, dumneavoastră sunteți fiica doctorului Allen, repetă el.

— Da, sunt.

Ușa se deschise. O servitoare intră, o femeie. O femeie bătrână, cu părul

alb, cu mâinile dure, cu urme roșiatice pe față de la ziua friguroasă și de la focul din bucătărie. Se uită rapid la ei și plecă repede.

— Ah, doamnă Yates.

Doamna Yates încuviință încet din cap, uitându-se la stăpânul ei și la tânăra lui invitată. Hannah, rușinată, își aținti privirea spre genunchi, își îndreptă fusta cu un gest subit și direct, încercând să adopte o postură degajată. Nu se gândise că urmau să fie văzuți de cineva.

— Da, precum vedeți, avem oaspeți după-amiaza aceasta. Așadar, vă rog niște ceai și așa mai departe. Multe de așa mai departe, dacă sunteți drăguță. Patinajul a asmuțit apetitul.

— Desigur, domnule.

Doamna Yates făcu pași înapoi, afară din cameră. Tennyson îi zâmbi lui Hannah. Părea că ar fi vrut să spună ceva. Hannah stătea cu capul foarte drept, gâtul întins cât era el de lung, cât mai similar cu cel al lui Annabella, și așteptă. Dar Tennyson nu spuse nimic, ci privirea lui se pierdu înspre foc. Din fericire, Hannah pregătise câteva întrebări.

— Cum vi se pare această zonă, domnule Tennyson?

— Oh, foarte bună. Se uită înapoi către ea. Destul de plăcută.

Ea roși.

— Ați vizitat Copt Hall?

— Nu, nu pot spune că am fost acolo.

— Înțeleg că este locul unde s-a jucat pentru prima oară *Visul unei nopți de vară*, pentru o nuntă. Este o casă frumoasă în pădure. Poți merge destul de ușor…

El se ridică în picioare la aceste cuvinte și se aplecă încet spre ea, cu ochii larg deschiși. Simți privirea lui înăuntrul ei, ca o vibrație pe șira spinării.

— Erau toți aici, așa este? Hermia, și Lysander, și ceilalți erau toți pierduți în aceste păduri. Puck apărând pe o creangă. Oh, cât mă bucură faptul că mi-ați spus asta!

•

Pe stomacul gol, cu corpul ușor și subțire, Margaret stătea în pădure și se uita la ramurile goale, întinse și se gândi la corpul lui Christos atârnând acolo, de cele cinci răni ale sale. Țepii, asemenea țepilor de acolo, se strângeau în jurul Lui într-o coroană care pesemne Îl infestase cu durere. Și rănile cuielor, înfipte în corpul Lui sărman și inocent de ciocanul Păcatului.

Îl țineau sus. Atârna de ele. Acest gând se mări brusc – era vorba de *cum* atârna El în lume: erau rănile Lui, durerea Lui, ele Îl conectau la lume. Ea simți aceste lucruri în ea însăși, că la punctele de contact cu lumea ea simțea durere, că sufletul ei era prins de peretele cărnii ei, de suferință, sufocându-se înspre eliberare. Ea își împreună degetele strâns, lăsându-se purtată de puterea acestui gând. Respiră șuierând printre dinți, recunoscătoare pentru această revelație, dorindu-și mai mult.

•

Abigail stătea pe covorul de lângă foc jucându-se cu păpușile ei și ascultând în treacăt discuția părinților ei. Căldura de la foc îi înroși obrazul stâng, strângându-i pielea, lăsându-i hainele uscate și calde. Dacă nu se mișca, o lumină albă strălucea într-o parte a capului ei. Știa că stând acolo, restul camerei părea mai întunecată și rece ca apa înghețată, iar ei îi plăcea asta. Ochii mărgelați ai păpușilor ei luceau în lumina focului în timp ce ea se apleca înspre flecare, dându-le glas:

— Nu, nu spune asta, Angelica…

— O consecință ar putea desigur fi, la fel de bine, o reîntoarcere a prezentărilor mele de conferință, spuse Matthew.

— Poate. Eliza mângâie creștetul soțului ei în trecere și se așeză apoi lângă el. Dacă totul îți iese așa cum îți imaginezi.

— Dacă! Dacă! repetă el. Eliza putea fi rece față de entuziasmările lui până când se dovedea că el avea dreptate.

— Ei bine, continuă ea încet, tachinând – niciodată nu se știe.

— Oh, ba da, se poate ști. În primul rând, sunt mai multe companii în lume care deja operează, ceea ce ne spune că este un model viabil. În al doilea rând, am avantaje față de planurile lor, ceea ce înseamnă că îi voi întrece în scurt timp. Așa că să nu te îndoiești nici pentru o clipă, să fii sigură, că serviciile mele în calitate de conferențiar vor fi dorite peste tot prin țară, continuă el argumentând cu un deget în aer.

— Ce planuri? Fulton adresă întrebarea, intrând în cameră cu o carte în mână.

— Ah, da, fiul meu. Totul va fi dezvăluit. Ar putea fi la fel de bine o parte din viitorul și avuția ta.

— De ce nu îmi spui acum? De ce mă ții în întuneric? Fulton își strânse tăcut pumnii în buzunare.

— Nu, nu. Puțină mai multă discreție, o crisalidă pentru această larvă de

veste. Voi spune doar atât… este un fel de mașinărie.

— Un motor? O mașină?

Abigail, care asculta acum, adăugă aceste cuvinte dialogului ei.

— O mașină care să facă prăjituri. Dar este un secret.

— Abigail, nu sta așa de aproape de foc. O să arzi de tot, spuse Eliza și se întoarse.

Abigail se uită în sus cu frică și se târî grăbită înapoi.

— Nu vei arde, o liniști Eliza.

— Era un mod de a spune, îi explică tatăl ei.

Adulții zâmbiră cu afecțiune și către Fulton, care se simți pe jumătate împăcat și părtaș la conspirația lor, oricare ar fi fost aceasta.

•

Cei doi cai stăteau unul lângă altul cu pături pe spate, cu puțină gheață în genele lor aspre. Clipeau fără efort din ochii lor convecși, lăsați în jos, în timp ce John trecu pe la ei, bătându-i blând pe spate pe drum spre tabăra tăcută.

Câteva siluete se adunaseră în jurul flăcărilor galbene, apropiindu-se de foc, holbându-se la el, tot cu pături groase și pe spatele lor.

John întrebă:

— Ezekiel?

— M-ai găsit, spuse una dintre siluete, întorcându-se. Ah, John Clare, ai venit printre noi din nou.

— Așa este.

— Mă tem că nu mai este multă mâncare acum. Îți este foame?

John încercă să spună că nu, dar o ezitare de o clipă îl dădu de gol.

— Ah, îți este foame. Avem puțină carne. Pun tigaia pe foc. Vom aduce mai multă mai târziu, arici mici și drăguți. Este sezonul lor. Încearcă să reziști până atunci.

Ezekiel se întinse după o tigaie neagră și unsuroasă și o trânti apoi pe foc până când stătu dreaptă pe bușteni care ardeau. John se așeză pe un trunchi căzut de copac, lângă un alt bărbat, zâmbind astfel încât să își arate bunele intenții. Își întinse mâinile albe către flăcările învăpăiate. Ezekiel se ridică în picioare, învelit în pătură. Se duse până într-o căruță acoperită cu coviltir și luă de acolo o bucată de carne de căprioară, putredă și mirositoare. Scoase un cuțit din buzunar și tăie cinci fâșii de carne decolorată și le aruncă în tigaie, unde carnea sfârâi și se încolăci. Atunci

când se înnegriră, John fu invitat să le culeagă cu degetele de pe foc și să le mănânce. Aveau gust de ars, erau destul de bune și fierbinți. John le mâncă și își linse degetele.

— Frig bine, cât să te usuce, spuse Ezekiel.

John se șterse la gură cu spatele mâinii.

— Ar trebui să ne luptăm, spuse el, încă îndârjit după întâlnirea cu Stockdale de mai devreme. Să ne jucăm un pic, continuă el. Nu este niciun bărbat mai competitiv printre voi? El se ridică și începu să azvârle câțiva pumni pe jumătate închiși în aer. Haide, unul dintre voi. Să vedem puțin zvâc.

Bărbații râseră.

— Avem pe unul care practică acest sport, spuse Ezekiel. Merge prin târguri. Face bani cu capul lui de fier.

— N-are niciun sens să îl lovești acolo, adăugă încă unul dintre ceilalți.

— Jeremiah, explică un alt bărbat. Luptă precum Baronul.

— Să vedem cât de rapid ești în brațe, John Clare, spuse Ezekiel ridicându-se în picioare, curbându-și umărul sub urechi și ridicând doi pumni la distanță mare de corpul lui.

— Așa băiete, răspunse John, curbând două croșee sub ceața respirației lui.

•

— Miroase puternic, spuse Hannah, zâmbind printre dinții subțiri și cariați. Fumați un anume tip de tabac?

— Este important, răspunse Tennyson, ridicându-și pipa de pe buza de jos, să îl usuci pentru o perioadă de timp înainte să îl fumezi. Așa vei obține o aromă plăcută și plină.

— Înțeleg.

Atunci când se strânse tot ce ținea de ceai, fumatul lui Tennyson și lumina de seară timpurie începură să se așterne peste camera dezordonată, iar conversația era din ce în ce mai obosită. Hannah se simțea izolată pe scaunul ei. El producea fum în cantități incredibile, și era cea mai puternică aromă de tabac pe care Hannah o mirosise vreodată. Îi zgâria gâtul în timp ce el stătea calm la sursa de fum, departe, tăcut, cu privirea lui rătăcită. Îl pierduse în favoarea elementului marin al gândurilor sale intime. Tăcerea era grea și devenea din ce în ce mai dificil de ridicat. În imaginația sa de dinainte, conversația trebuia să se fi transformat în muzică până în acel

punct, un duet, dar acum vocile lor erau separate și rare. Se gândi la o întrebare care ar fi putut să îl facă să tresară într-o sentiment de apreciere reînnoit față de ea. El ar ști cel puțin cât de avansată, cât de îndrăzneață era.

— Vă pot întreba care este opinia dumneavoastră despre poezia Lordului Byron?

El își ridică într-adevăr ambele sprâncene la auzul întrebării, scoțând conuri lungi de fum din nările lui. Răspunse chiar minunat, cu o revelație.

— Este o opinie foarte bună. Poezia lui, ei bine… Aici poate decise împotriva unei analize critice. Ei i se păru că poate nu o credea în stare de așa ceva, dar ce spuse însă o mulțumi la fel de mult. Îmi amintesc când a murit. Eram un băiat. M-am dus departe în pădure plin de amărăciune la aflarea veștii. Gândul a tot ce nu scrisese încă, toate lumina din el, pierdută pentru totdeauna, coborâtă în întuneric pentru eternitate. Eram într-o stare de deznădejde și tristețe. I-am scrijelit numele pe o piatră, o piatră de conglomerat. Ar trebui să fie încă acolo, așa mă gândesc.

•

Ezekiel se întoarse cu doi terrieri care gâfâiau și un sac peste umăr. Câinii se proptiră de gleznele lui în timp ce el lăsă conținutul sacului să cadă pe pământ. Trei arici se rostogoliră cu forță. Ezekiel ridică unul cu mâneca de la haină și îl puse jos peste mâna lui.

— Ți-am spus, cea mai bună perioadă de an pentru ei, zise el. Grăsime bună și groasă pe ei, ca să treacă peste iarnă. Gata, să îi lăsăm aici să se liniștească.

Îl puse jos împreună cu ceilalți doi și așteptă, șoptind:

— Haideți băieți, nu vă speriați.

În acest timp, mingile de ace se destinseră, cu picioare lungi în țărână și cu fețe timide, care adulmecau în jurul lor. Cu un băț scurt și gros, el îl lovi pe unul în creștetul capului. Apoi cu un cuțit tăie prin spatele gâtului de arici, îl împinse în jos spre spinare, îl întoarse și îl tăie de-a lungul burții. Își puse înapoi cuțitul în buzunar și trase în jos de cap, scoțând șira spinării și mațele împreună, aruncând cât colo fața fără de expresie și măruntaiele violete, care atârnau. Câinii se aruncară peste resturi. Restul corpului i-l dădu lui Judith ca să îl împăturească în argila scorțoasă și îl luă pe următorul. Judith făcu o minge netedă în jurul animalului și îl puse pe foc.

— Bun pentru cleiul de pe aici. Bună chestia asta galbenă și lipicioasă.

— Țiganii de Northamptonshire îngroapă mingile sub foc într-o groapă

mică, spuse John.

— Chiar așa? Au și ei obiceiurile lor, presupun, dar pierd vremea. Ies perfect așa.

O oră mai târziu, sferele coapte erau scoase de pe foc cu un băț, sparte, iar aricii gătiți erau scoși goi și aburinzi. Acele lor rămâneau prinse în argilă și ieșeau ușor din carne. Judith făcu felii prin spinările lor punctate și carnea care mirosea bine era dată mai departe.

John mâncă. Avea gustul bun pe care și-l amintea: o aromă pământească, dulce, secretă. Carnea era fragedă. Grăsimea caldă îi învelea buzele.

— Ți-am spus că are carne bună pe el, spuse Ezekiel, mâncând o felie de pe tăișul cuțitului său.

Pentru a acompania mâncarea, o sticlă de whisky fu dată de la unul la altul. John luă o dușcă și lăsă focul alcoolului să treacă lejer în pieptul lui.

— Bătrânul John Barleycorn, spuse el, ridicând sticla. Ăsta era om de luptă. L-am văzut răsturnând mulți flăcăi puternici. Ceilalți râseră.

— Tu ești următorul deci, spuse el, ridicându-se în picioare, ridicându-și pumnii.

— Oho! Cineva este nerăbdător, răspunse Ezekiel. Vrea cineva să răspundă provocării?

— Haide, imploră John. Ținea furia în el. Voia să lovească. Sigur este cineva de pe aici cu ceva obraz. El începu să arunce pumni în aer în fața lui, cu brațele moi, cu combinații rapide.

— Hai că îți dau eu de furcă, prietene, răspunse un bărbat, ridicându-se în picioare.

— Bun om, Tom. John, el este Thomas Lee.

John dădu mâna cu oponentul său și se dădu în spate. Bărbatul era masiv, chipeș, zâmbea într-o parte cu o podoabă capilară ca lâna întunecată. Poate era încet. În jurul lor, țiganii începură să fluiere și să îi încurajeze. Sângele lui John fierbea acum. Își înclină capul, concentrându-se. Aerul tăios și rece îi zgâria gâtlejul. Thomas Lee păși încet în lateral, aducându-și împreună pumnii în jurul șoldurilor. Făcu un pas în față, aruncă o lovitură. John se feri, făcu un pas în față, aterizează cu un pumn în plină forță pe nasturii hainei lui Thomas Lee, Thomas Lee rânji, împingându-l pe John înapoi de umeri. Apoi lăsă să îi scape un pumn care îi lovi lui John sternul, făcându-l să facă și mai mulți pași înapoi. Contactul aspru îl mulțumi pe John, care merse din nou în față, legănându-se în spatele pumnilor. El se

uită cu atenție, își plantă picioarele pe pământ, se legănă din șolduri, privi iar și apoi săgetă din nou cu o lovitură dintr-o parte. Își simți pumnul stâng cuprins de osul rece și scurt al fălcii lui Tom. Apoi începu lupta, cum ambii bărbați neglijându-și apărătorii în timp ce aruncau cu pumni. Atunci când John nu putea să îl evite pe Tom, ceea ce se întâmpla în majoritatea cazurilor, el se lăsa în față doar pentru o fracțiune de secundă, cu afecțiune spre lovituri. În acest fel, după un minut sau două, ramurile o zbughiră în sus și pământul ud și dur se răsturnă de-a lungul spatelui lui John. El se ridică râzând, în aplauze, cu capul răsunându-i, cu gustul dulceag de sânge pe buze. Din nou sări la Tom. Din nou un pumn bine plasat clătină toată lumea de deasupra și de dedesubtul lui.

Ezekiel îl prinse de umăr.

— Vino și mai ia o gură, micule John.

John gâfâi, se uită în jurul lui. Tom dădea și el în spate.

— Foarte bine. Foarte bine, Robin.

— Hei?

— Micule John. Robin de Sherwood.

Ezekiel îl ajută pe John ca pe o bătrână, ridicându-l din antebraț.

Înapoi lângă foc, John se uită în jur la fețele aprinse la lumina flăcărilor, fiecare atât de diferită. Cât de mult ieșeau în evidență pe fundalul întunericului de noapte, adunați acolo în tabăra lor temporară. Tom îl bătu tare pe umăr și se așeză. Cântau. Un copil ridică mâna lui John ca un campion. Din nou începură uralele și râsul. John își clăti gura cu whisky, scuipă sânge, clăti din nou și înghiți.

Mai târziu, John se întinse sub păturile groase, cu mintea lui marcată de imagini ca din cerneală, scurgându-se la margini însoțite de fraze repetitive, insistente – *Tu ai zvâc*? *Tu ai curaj*? – de gânduri extenuate.

•

Tennyson se așeză și fumă în camera care se întuneca după ce fata plecase. Lemnele din șemineu se foiau cu un colaps zgomotos. Mâna lui stângă stătea pe genunchiul lui; mâna lui dreaptă ținea căușul cald al pipei.

Fusese o vizită bizară. Cu siguranță îi întrerupsese singurătatea și nu fusese rău primită. Poate că și ea era singură, sau plictisită. Fusese foarte dornică să discute poezie. Poate ducea lipsă de astfel de conversații. Poate prea multă discuție de acest fel și va deveni un șoarece de bibliotecă, o viață potrivită doar pentru un om literar și ce fel de viață era aceea? Ciudată

fată! Pielea foarte palidă. Ce alb lucea fața ei pe înserate! Se gândi cum trăia ea aici în păduri, înconjurată de nebuni. Un subiect interesant. Și-o închipui din nou, de această dată în alb, cu părul ei o frânghie roșiatică lăsat pe spate, lucind prin umbra pădurii – dar nu era ca și cum exista „umbra pădurii”. Era izolată de lume printr-un desiș de copaci, de copaci bătrâni, de apusul de soare ascuns de membrele lor. De pădure. Potecile silențioase. Nebunii. Unde mințile se dezintegrează și frunzele putrezesc. Buruieni grosolane putrezind la malul lui Lethe.

Singurătatea imaginii se potrivea cu a lui; lirică, se plimba prin cameră, trăia în fumul lui răsucit. El se gândi la ea și la cuvinte pentru ea timp de ceva vreme, iar apoi își luă caietul. Îl frunzări un moment și găsi prima poezie pe care o scrisese după moartea prietenului lui, Arthur, despre corpul lui întorcându-se din Trieste.

Își lovi coapsa. Acolo era, completă, și terminată, și încheiată. Voia sentimentul acela din nou, aducerea lui Arthur mai aproape prin cuvinte, să facă ceva din ce se târa și ce rămânea abandonat, vărsarea fără formă a vieții lui. Îl voia pe Arthur. Poezia data de șase ani, șapte? Simțea cum îl părăsea puterea.

Vapor duios ce de pe acel țărm italian
Pornești în călătorie peste câmpii de ocean
Cu trupul iubitului meu Arthur cel pierdut
Întinde-ți aripile larg și veghează asupra lui.

Adu-l aproape acelora ce-l plâng
În van; o viteză bună
Dansează cu catargul tău oglindit, și conduce
Prin potop prosper urna lui cea sfântă.

Toată noaptea niciun vânt slab să nu te țină în loc
Chila ta să alunece pân’ la răsărit
Pură precum dragostea noastră, prin primele raze
Strălucește pe puntea plină de rouă.

Luminați voi sfere cerești peste tot, deasupra;
Dormiți, raiuri blânde în fața provei;

Dormiți, brize blânde, așa cum doarme și el acum,
Prietenul meu, fratele dragostei mele;

Al meu Arthur, pe care nu îl voi mai vedea
Până la sfârșitul drumului meu văduvit;
Drag așa cum o mamă îi este fiului,
Mai mult decât îmi sunt dragi frații mie.

•

John stătea într-un nor gălbui al propriei respirații. Răsăritul. Un soare greu și scăzut ce părea să fie la nivelul capului. Nu putea să vadă clar. Ochiul lui stâng privea lumea printr-o muchie de cuțit, iar viziunea lui se încețoșa într-un abur rozaliu. O parte a corpului său amorțise. Aerul rece i se strecura în gură, gâdilându-i dinții. Pipăi cu degetele: buza lui se umflase într-un rânjet ce îi dezvăluia dinții. Și unde era el? Într-un fel de tabără. Se întrebă cum ajunsese acolo. Avea ceva de-a face, nu-i așa, cu el asemuindu-se unui luptător de competiție. Se luptase o rundă? I se păru că vede cenușa unui foc de noapte sub zăpada proaspăt căzută. Erau și caravane, și cai. Pesemne că țiganii organizaseră lupta acolo. Se uită la zgârieturile și umflăturile de pe încheieturile pumnilor. Arătau bine. Copacii își legănau bâtele mult în dreapta după vânt, iar dacă tu, Bătrâne Jack Randall, aveai zvâc în tine și Jack Randall avea îndrăzneala să vină să îl zgândărească pe cel mai faimos luptător dintre toți, sigur avea să mărture cu ei pe jos! Dacă ar fi putut, ce nu ar fi făcut Jack Randall cu puterea în pumni, fără îndoială că i-ar fi făcut față Jack Randall. Se legăna săltat în sus și în jos, zvârli câțiva pumni, deși îl durea capul. Era gata să se bată din nou cu oricine l-ar fi provocat. Jack Randall porni la drum, să se întoarcă… în celălalt loc, ce să fie – locul lui de dormit. Știa drumul încolo, prin pădure.

Cu zgomotul zăpezii proaspăt așezate sub picioarele lui, se simțea de parcă era în vis sau surd. Ghetele lui se înfigeau în omăt. Două ciori croncăneau în apropiere cu mișcările lor încetinite în momentul în care fură purtate de vânt în cercuri, asemenea unui deget care întoarce un ac de ceas. Dădură din aripi mai tare să înainteze și dispărură în lături.

Își încercă din nou pumnii în aer. Asta avea să îi învețe minte. Să îi învețe minte să nu se mai pună cu Bătrânul Jack Randall în ring.

•

Înapoi în camera sa, Jack Randall încercă să se spele înainte să plece din

nou. Își stropi fața și apoi se șterse cu un prosop. Fără oglindă, își analiză reflexia în fereastră ca să vadă cât de rănit era, trăgând perdeaua în spatele lui ca să se vadă mai bine. Când se uită în geam la cât de lovit era, râse. Zâmbetul lui era larg, ciudat, ondulându-se din cauza rănii de pe buză. Zâmbi și mai larg. Ochiul lui dispăru, închis în spatele unei vulve rozalii și moi a umflăturii care se simțea caldă la atingere. Cel puțin își putea îndrepta părul și hainele. Își turnă din palme niște apă pe cap și se pieptănă.

Margaret stătea în locul ei preferat de-a lungul coridorului lung de la parter când îl văzu mergând înspre ea. Acel loc era un popas mic și rotund cu o fereastră înaltă circulară astfel încât gândurile ei erau acompaniate de lumina iernii în degradeuri sumbre de-a lungul zilei. Bărbatul rănit mergea înspre ea, ascunzându-și o parte din față, sprijinindu-se ușor cu o mână de-a lungul peretelui albicios. Era scund, se clătina pe picioare, fața lui era multicoloră și îngrozitoare. Apoi, ca într-o piesă, ea îl văzu pe doctor văzându-l pe el și chemându-l:

— John! John. Unde mergi?

Jack nu se opri. Matthew Allen trebui să alerge după el și să îl prindă de braț. John încercă să se smulgă. Allen îl prinse din nou și îi întoarse spre el.

— John, John, Dumnezeule Mare, ce ți s-a întâmplat?

Jack încercă din nou să își elibereze brațul. În mișcarea lui pripită, îl lovi ușor pe doctorul Allen în tâmplă. Allen apoi sări înspre el și îl prinse într-o îmbrățișare constrângătoare, cu brațele prinse pe lângă el, cu mâinile lui Allen înnodate împreună, în jurul mijlocului moale al burții lui.

— Dă-mi drumul! Dă-mi drumul! Ticălosule, te voi doborî. Crezi că ești îndeajuns de bărbat pentru Jack Randall? Ei, ei?

— John. John, tu ești John, gâfâi doctorul. Și ai fost avertizat că nu poți pleca peste noapte din casă. Acum trebuie să suporți consecințele.

— Dă-mi drumul! Te voi lăsa lat!

— Mary! Mary!

Brusc, Margaret nu mai era doar un martor la sceneta patetică. Doctorul țipa și se uita direct la ea. Ea își îndreptă încet degetul arătător spre pieptul ei.

— Da, tu.

— Eu sunt Margaret.

— Da, Margaret, scuze. Poți să îl suni pe Stockdale? Este la etajul doi.

— Am fost să mă lupt, se tângui John. Asta-i tot. Meserie onestă!

— Ai fost avertizat, repetă doctorul. Două zile în camera întunecată.

Până când să ajungă Stockdale, doctorul era aproape pe podea cu John, încercând să se elibereze din strâmtoarea brațelor ca un om beat care încearcă să se dezbrace de pantaloni. Stockdale interveni, reușind să îl imobilizeze complet pe John.

Margaret îi privi cum îl târau pe bietul bărbat rănit ca să îl încuie în întuneric.

Aruncat pe podea, cu ușa închisă în spatele lui, Jack Randall se ridică singur în picioare și bătu cu pumnii în lemnul ușii.

— N-aveți niciunul destul zvâc în voi să vă bateți? Ticăloșilor! Vă iau pe toți! Începând cu acel doctor mărunțel de drac de sticlă.

Matthew Allen îi răspunse calm prin ușa tremurândă.

— John, ai fost avertizat. Nu poți dormi în pădure. Știi că trebuie să te întorci seara.

— Nenorocitule! Neghiob mâncător de rahat! Te voi… Te voi… El varia ritmul și începu să bată în ușă cu pumni din trei în trei.

— John, îți faci mai mult rău. Doar uită-te la tine.

— Fiu de cățea!

Întunericul îl acoperi. Îngenunche la raza de lumină de sub ușă.

— Știai pedeapsa, John. Două zile.

— Nu poți închide un om. Nu poți. Voi dărâma ușa asta!

— Mă întorc mai târziu.

— O lumină! Doar te rog dă-mi o lumină.

Doctorul Allen plecă de pe coridor. Înapoi, cu alți pacienți, era conștient încă de zbieretele ca de câine care zgârie la poartă ale lui John, dar după câteva ore încetară.

Departe de urletele nebunilor, Hannah se plimba cu Annabella și Muffet, câinele ei. Zăpada începu să se crape, formând cruste în iazuri sau numai pe partea ferită de vânt a copacilor. Pădurea era umedă, întinsă ca o tapițerie în culori blânde.

Lui Muffet nu îi plăcea frigul. Mergea în față, întorcându-se din când în când cu priviri îngrijorate, cu sprâncene agitate.

— Oh, nu ți-am spus, continua Hannah să povestească. Patina când am ajuns eu.

— Patina?

— Pe iaz.

Acest detaliu i se ivi lui Hannah în timp util. Terminase prima avalanșă a povestirii, spunând totul deodată, iar în tăcerea imediată ce urmă începea să se întrebe dacă avea sens. Deși Annabella era în mod încurajator entuziasmată. Întrebă:

— Se pricepea? A tăiat gheața?

— Da, era destul de bun, cred. Nu l-am văzut mult timp pe gheață. S-a oprit când m-a văzut.

— Asta este bine.

Muffet dădu de ceva. Se opri, își întinse spatele cu un picior tremurând în spate pentru avânt și lovi cu el, apoi continuă să meargă în spatele unui copac.

— Ți-ai petrecut toată după-amiaza cu el, vorbind?

— Mai ales despre poezie.

— Despre poezie. Foarte promițător.

— Da. Crezi? Hannah își aminti tăcerile lungi vâscoase și era rușinată să le menționeze în caz că nu erau de bun augur. Dar își dorea cu adevărat să audă opinia prietenei ei și găsi o formulă.

— Era destul de… posomorât.

— Normal că se pierde în momente dificile, fiind ceea ce este.

— Așa am zis și eu.

— Nu, nu. Chiar cred că sună promițător. Trebuie să punem mai multe lucruri la cale. Și încă nu l-am văzut.

— Am stat împreună ore întregi, spuse Hannah, simțind iar emoțiile întâlnirii, dar cu pasul degajat, într-un stil obișnuit.

Primăvară

Ea stătea la lumina ferestrei, părând aproape prea fragilă pentru strălucirea ei. El putea să îi vadă oasele degetelor, ascuțite și galbene prin pielea crăpată. Deformarea tâmplei ei părea să fie rezultatul vreunei violențe. Pielea feței ei era atât de trasă, încât buzele îi erau trase peste dinți. Avea umflături de umbre sub ochii ei și sub pomeți.

Îi spunea că trebuia să mănânce, că dacă nu făcea asta, urma să o hrănească forțat. Lapte și cremă de ou spunea el. Pâine înmuiată. Putea să își dea seama că era exasperat, de parcă avea de-a face cu un copil ciudat, pe când nivelul lui de înțelegere era de fapt infantil. Dar nu putea să îi explice, efortul vorbirii îi făcea capul să bubuie, iar vocea ei răsuna în ultima vreme ca un șoc, o chestie mică și vie din gura ei, anxioasă și bizară. Nu mai avea acea serenitate catifelată pe care o auzea în mintea ei. Așa că nu îi spunea că a mânca însemna să te alături lumii ordinare a corpurilor și a crimei, a dorinței carnale și a distrugerii, de parcă înotai prin lume ca un vierme prin țărână, mâncând, făcând mizerie. Poate că era un gând pe care el l-ar fi înțeles, dar nu putea începe să încerce să îi explice faptul că în rai, a mânca și a vedea erau același lucru. Privirea este absorbție, uniune, fără distrugere. Acolo, nimic nu este stricat. Lumina curge prin lumină fără încetare, în armonie și rămâne perfect nemișcată.

— Zâmbești, spuse el. Sper că acela este un zâmbet de încuviințare. Nicio recuperare a spiritelor animale nu este posibilă… Spirite animale! Acolo era stupiditatea lui într-o frază. El trăia în contradicții și nimic măcar nu își dădea seama.

— … chiar dacă încă nu duci lipsă de energie încât să nu te mai poți mișca, urmează și acest stadiu dacă nu ești mai puțin crudă față de tine însăți. Își ciupi baza nasului și oftă pe nări. Am spus tot ce voiam să spun. Cred că s-a înțeles.

Margaret își înclină capul. Matthew Allen acceptă faptul că acesta urma să fie singurul răspuns primit. Îi mângâie ușor mâna, cele câteva bețe uscate și se întoarse în biroul lui. Privitorul Tăcut îl privi plecând.

Desenul de pe biroul lui – puritatea, puterea sa, pârghiile sale. Tot azilul

putea deveni irelevant cu o singură decizie de-a lui, iar aceasta era tentantă. Însă el hotărî să deruleze ambele activități și să fie, în sfârșit, omul multifațetat pe care îl întruchipa. Urma să înflorească. Desenul era al unei mașini, o creație proprie, îmbunătățind unul dintre modelele mai vechi. Numai schițarea acestor idei îi făcu plăcere, un semn al intelectului său. Tușe ascuțite de cerneală se întâlneau la unghiuri drepte pentru a defini un pătrat, un obiect stratificat în trei dimensiuni, prezent într-un spațiu alb abstract. Avea o claritate angelică. Avea să îi schimbe viața. Încă de la descoperirea sa – a frenologiei și a științelor mentale – în tinerețea sa nu se mai simțise atât de entuziasmat. Era ca și cum se îndrăgostea, această profuzie de gânduri armonioase, această coalescență de pasiune și de posibilități, această nouă viață. Matthew Allen era de-a dreptul infatuat.

El se așeză și își concentră gândurile prin detalii. Sistemul de două tăvi era clar superior, cu un trasor și un burghiu conectate în simetrie perfectă. Ridică desenul și îl așeză la o parte cu grijă. În ziua aceea avea să îi scrie lui Thomas Rawnsley, tânărul cu workshopul din Loughton care realiza roți zimțate din carpen, să îi ceară o vizită instructivă la atelierul său. Bărbați dedicați progresului și industriei sfătuindu-se unul pe altul, iar unul dintre ei era un om de știință.

Își înmuie penița și scutură câteva picături în exces. Începu:

„Dragă domnule Rawnsley”. Se uită pe fereastră și îl văzu pe Simon idiotul făcând pași în spate, îndepărtându-se cu teamă de Clara, care îl certa pentru ceva. În timp ce țipa, ea își deschise pumnii strânși, scuturându-și mâinile pline de iarbă smulsă. Matthew Allen se întoarse înapoi la scrisoarea sa.

Atunci când Eliza Allen glumea, își ținea vârful limbii între dinți pentru un moment, așa cum făcea de obicei, așteptând răutăcios reacția lui Hannah. Hannah își ascunse privirea, cu obrajii roșii aprinși, cu pielea invadată de căldură. Nu era de parcă gluma chiar era amuzantă; de abia dacă puteai să o numești glumă. Glumele mamei ei erau rareori evidente, dovadă și expresia aceea enervantă a ei în timp ce stătea holbându-se în așteptare. Tot ce spusese mama ei fusese să o întrebe de ce nu îi cere părerea domnului Tennyson despre cartea pe care o avea în mână. Disconfortul lui Hannah era cu atât mai mare cu cât se gândea mai mult la cartea pe care o citea. Oare mama ei îi citea peste umăr? Printre volumele de poezii de-ale tatălui ei, ea găsise unul mai vechi de Dryden și îl luă să îl

citească. Printre poeziile lungi, solide, banale și dispuse rectangular pe pagini, găsise un cântec care începea așa:

Sylvia, cea frumoasă, înflorind la cincisprezece ani.
Simți o căldură inocentă în timp stătea pe iarbă.
Iar această Silvia îi văzu pe bărbații însetați, dar nu înțelegea
De ce ei oftau și sărutau atât de aproape
Hannah nu prea îi văzuse pe acești bărbați însetați,
sau pe el așa, dar totul era foarte convingător.
Și îmbrățișând, și fremătând,
Și gâfâind, și dorind,
Și oftând, și sărutând,
Și oftând, și sărutând atât de aproape.

Aceste versuri erau probabil cele mai explicite indicii pe care le avusese vreodată cu privire la ce putea să se aștepte, de fapt, să se întâmple atunci când se uneau pasiunile. Frazele, ca o melodie scurtă și veselă, îi făceau inima să bată cu putere. Și oftând, și sărutând atât de aproape.

Hannah se așeză la masă și ignoră protestele lui Abigail în timp ce smulse o bucată de pâine și unt din farfuria copilului. Vorbi peste ea:

— Ai unt pe față, Abi. Știi, nu ești o felie de pâine.

Abigail apelă la o autoritate mai mare:

— Mama, îmi mănâncă mâncarea.

— Hannah, poartă-te frumos cu sora ta. Dacă vrei pâine și unt, găsești…

— Dar mă purtam frumos. Împărțeam cu ea. Ar trebui să se învețe să…

— Hannah, nu mă contrazice.

— Nu te contrazic, plec.

— Definiția contrazicerii.

— Deloc.

Vremea era blândă. Hannah își lăsă șalul să atârne lejer de pe umeri pe drum spre Annabella. Își ciupi obrajii în timp ce se apropia de peluză, în cazul vreunei întâlniri cu el. Annabella era în grădina ei, sub florile timpurii de porumbar, citind.

— Bună dimineața, strigă Hannah.

Annabella își ridică privirea, îmbogățind priveliștea, ca de obicei, cu frumusețea ei.

— Bună dimineața, nimfă grațioasă. Nu este acest copac un mic colț de rai?

— Ba da, așa este. Hannah îl studie cu o apreciere visătoare potrivită. Nu avea încă frunze, doar ramuri subțiri și negre și bobocii umezi și albi care tremurau în adierea vântului. Copacul arăta înflăcărat, aţâțat spre un singur scop, stând acolo și etalându-și florile din lemnul umezit și noduros.

— Foarte frumos. Vrei să mergem la o plimbare?

— S-a întâmplat ceva?

— Nu. Chinurile obișnuite ale vieții familiale.

— Mă duc să îi spun mamei doar.

Hannah rămase singură până când Annabella se întoarse. Singură. Grădina tăcută. Viața Annabellei era atât de diferită de a ei, cu un singur frate, cu cărțile ei și florile din copac și frumusețea ei. Uneori, Hannah, înconjurată fiind de familia ei și de pacienți, de toți aceia care se grăbeau și care se îndepărtau, se simțea de parcă își trăia viața pe un drum public.

În timp ce se plimbau, Hannah privi efectul frumuseții prietenei ei în ochii trecătorilor. Oare realiza Annabella cât de mult trăia în tunelul acestuia, aproape înconjurată de cercul creat de impactul său? Alinia bărbați, le îndrepta spatele, îi făcea să își piardă pălăriile de pe creștete. Un băiat fermier care mâna trei vaci își ridică pălăria, rânjind către ea. Dacă Hannah ar fi avut acest avantaj, ea a ar fi putut mai mult ca sigur să îl cucerească pe Tennyson. Era cel puțin un avantaj. Hannah nu avea niciunul. Nu era nimic ce ar fi putut face. Nu era nimic de făcut pentru orice fată în ceea ce privește alegerea unui soț pentru ea, în afară de oftat și dorit și sperat. Putea doar să se facă mai vizibilă, agreabilă.

— Fulgi de nea, spuse Annabella, arătând spre un grup de lucruri mici și albe, tremurânde. Vrei să mergem la biserică?

— De ce nu?

Devenise un obicei al plimbărilor lor. Prima dată fusese ca și când intraseră pe un tărâm interzis, în starea lor de reverie lenește și admirație. Dar devenise între timp un ritual. Trecură peste pietrele de mormânt înclinate într-o tăcere plină de melancolie, fără să se oprească așa cum făcuseră în trecut, să calculeze vârstele oamenilor la moartea lor și să le plângă de milă copiilor ce se numărau printre ei. Fusese odată o fetiță de șapte ani care o înduioșase pe Hannah până la lacrimi. O salută în gând pe cărarea spre veranda rece de piatră. Cu reverență, Annabella deschise ușa

grea din stejar și păși înăuntru. Ușa se închise bine în spatele lor, izolându-le într-o tăcere ce accentua pașii lor și le făcea să respire mai ușor, mai atent. O atmosferă stinsă, un aer de lumânări stinse, o cameră din care cineva de abia ieșise. Annabella își făcu cruce. Hannah îi urmă exemplul și se rugă șoptind numele Alfred Tennyson o dată, fără sunet și cu ochii închiși. Buzele ei arzătoare formară silabele în timp ce respiră tăcut prin ele.

Annabella arătă cu degetul către lespezile de piatră unde se formase un cerc de lumină plutitoare din razele de lumină ce treceau printr-un vitraliu. Hannah încuviință din cap.

Merse până la naos, spre amvon și se opri la strana realizată dintr-un vultur de bronz cu Biblia mare pe aripile sale întinse. Se uită la pagină. *Și în cea de-a șasea lună îngerul Gabriel fu trimis de Dumnezeu*. Inițială mare, elaborată îi aminti de căutările ei în caligrafia frumoasă a combinării literelor AT și HA. După aceea, ea își arsese pagina la cuptor, cu inima ei bătând cu putere, ca și cum ar fi distrus indiciile unei crime. *La o fecioară logodită cu un bărbat pe nume Iosif din casa lui David; și numele fecioarei era Maria.*

Își ridică privirea. Annabella stătea într-o strană, cu ochii ei frumoși ridicați spre fereastra de est. Hannah i se alătură, așezându-se pe altă strană, pe cealaltă parte a altarului. Se lăsă în jos pe lemnul ce scârțâia și se uită în sus spre vitraliu, înspre siluetele translucide din jurul lui Christos pe cruce, cu capul Lui frumos aplecat înspre umărul Lui drept. Se uită la mușchii de pe trupul Lui, la tristețea Sa, până când simți un sentiment de compasiune reală înăuntrul ei.

După o liniște îndelungată, ușa bisericii se deschise: paznicul, domnul Tripp. Își făcu cruce și merse în sacristie, uitându-se în jur prin sprâncenele lui groase care atârnau greu. Se uită la cele două fete care aparent se rugau și le recunoscu pe fiica doctorului și pe cea frumoasă. După ce plecă, cele două fete se uitară una la alta. Hannah arătă spre ușă și apoi amândouă se ridicară și se furișară afară.

•

Lui John nu i se mai permitea să plece din azil, nici măcar ca să se întoarcă să muncească la grădina amiralului. Fusese înlocuit pentru treaba aceea. I se luase și cheia. Putea să se plimbe doar prin proprietatea Casei Fairmead și știa bine că era urmărit. Reușise să ajungă așa din cauza

provocării lui.

Cele câteva zile în întuneric fuseseră o moarte vie, doar că mai rău: fără odihnă, fără Dumnezeu, fără oprire. Când ușa se închise, camera începu să se scufunde tot mai tare până când ajunse adânc în subteran, mai adânc decât o mină. Putea să țipe în sus, către suprafață, dar nimeni nu avea să audă. Când ușa se deschise din nou și fu eliberat la nivelul pământului, lumea colorată se năpusti cu zgomot înăuntru, în golul simțurilor lui înfometate. Forța ei îl puse la pământ. Capul lui era prea greu ca să îl ridice, mâinile lui erau fragile ca frunzele. Stătu pe jos afară, simțind lumina lovindu-i ceafa, o adiere roind în jurul lui și se holbă la firele de iarbă dintre coapsele lui și la o furnică ce se urca pe el, până când să fie în stare de mai mult. Mai târziu, se întrebă dacă visase totul: își dorise lumea înapoi atât de mult încât poate mintea lui o crease, iar el era încă în subteran. Norii, copacii, păsările se mișcau exact așa cum știa el.

După ce își mai recăpătă puterile, legând din nou evenimentele din trecut, simți o furie teribilă și justificată în sinea sa. John se cutremură și se pierdu și tresări în timp ce Jack Randall preluă din nou controlul. Nu avea să îl ierte niciodată pe doctor și nu era nimeni care să îi scape răzbunării lui. Pentru a proclama acest lucru, el anunță o provocare.

> „Jack Randall Campionul Ringului de Luptă dorește și lasă spre informarea Lumii Sportive că el este gata să facă față oricărui doritor în ring sau pe scenă pentru a lupta contra sumei de 500 de lire sau de 1000 de lire cu o luptă dreaptă cu câștigător sau pierzător la timp de jumătate de minut. Nu contează pentru el greutatea, culoarea sau nația. Dorește adversar care are curajul să vină la zgândăreală.
>
> Jack Randall
>
> Doamne, Dumnezeule, așa să îți piară inamicii”

Totul se întâmplase cu ceva timp în urmă. Era din nou John în restul timpului, dar încă nu putea să plece nicăieri. Se uită la norii de pe cer, cu forme abrupte. Ținu în lumină o creangă din capătul căreia răsărea o crenguță mai mică și se uită la mugurii săi fermi, ca niște triunghiuri, ca degetele de la mâna unui copil. Auzi o ciocănitoare prin pădure și simți

cum distanța îl trage înspre ea. Trase de creangă și apoi îi dădu drumul, ca pe un arc încordat care revine la poziția inițială.

John merse până la o bancă. Așezându-se, observă că ținea Biblia în mâna stângă și își aminti de ce. Scoase o hârtie din buzunar și o întinse lângă el ca să continue să scrie. Cuvintele mari, finale îi aduceau o stare de calm în scris. Răsunau. Erau auzite.

„Plângeți, Fiice ale Israelului, după Saul
Care v-a îmbrăcat în cele mai frumoase veșminte roșii…”

•

Erau pene de aripi în luminiș, trei dintre ele, legate la capătul lor, o bucată de aripă smulsă. Stăteau pe o margine, tremurând ca pânza unei bărci de jucărie în adierea vântului. În jurul lor erau frunze întunecate și flori fragile de lăcrămioare care străluceau în jur, unde soarele lumina.

Margaret stătea nemișcată, ascultând vântul care se vărsa din frunzele de deasupra capului ei. Căzuse într-un râu odată, pe când era copil, și auzise tăcerea grăbită a înecului. Dar fusese salvată. Curgerea aerului din jurul ei părea să se intensifice, să se audă tot mai tare, până când deveni atât puternică încât îi inversă respirația. Aproape că o ridică de la pământ.

Vântul izbucnea în valuri, în bătăi de aripi. Un înger. Un înger se ivi în fața ei. Lacrimile cădeau precum petalele de pe obrajii ei. Se opri în fața ei. Aripile coborâră, scoțând un sunet de aripi ce se foiau. Îngerul făcea pași înainte și înapoi, într-o mișcare bizară, molatecă, ce aducea cu un dans. Își întinse mâinile frumoase ca să își țină echilibrul în lumea muritorilor, atingând frunze, atingând ramuri, lăsând pete de lumină în urma atingerii. Încet, de nesuportat, își întoarse fața să se uite la ea. Când vorbi, ea simți cuvintele rostite fix în mijlocul minții ei, dar cumva răsunară în întreaga pădure. Frunzele se crispară și tremurară.

— Nu plânge, sunt un înger al Domnului.

— Iartă-mă, iartă-mă. Iartă-l pe soțul meu.

Înclinându-și capul către ea, zâmbi.

— Trebuie să îți spun câteva lucruri.

Margaret îndrăzni să se uite la el, auzindu-i vocea liniștită și plină de dragoste. Văzu că fețele îngerilor sunt complexe mai subtile decât cele umane. Erau părți care puteau fi receptate și din părți, și de sus și de jos. Captura și cele mai fine schimbări, temporare și delicate, în timp ce se

mișca, precum irizarea unui gât de porumbel. Ea îl întrebă:

— El… vine El?

— Nu cere, îi răspunse îngerul, să Îl vezi. Iubirea Lui este un potop. Gloria Lui este un foc. Nu ai face față întâlnirii. Și noi avem nevoie de tine. Întinde-ți mâna.

Margaret se supuse. Îngerul lăsă să îi cadă în palmă ceva mic și rotund, de mărimea unei ghinde culese de pe pământ.

— Ce este?

— Este tot ceea ce este făcut.

Margaret se uită, se minună de detaliile sale, de delicatețea sa. Avea râuri mai strâmte decât venele unei frunze ce pulsau, mări care se legănau în spate și în față, și în jur avea o lumina propriului său cer, apoi alte ceruri, apoi întuneric.

— Există doar pentru că Dumnezeu o iubește. Fără dragostea Lui…

— Dispare.

— Dispare. Dispare. Dispare.

Îngerul luă obiectul înapoi. Ridicându-și privirea, Margaret văzu cum copacii își întinseră ramurile în spatele îngerului, protejându-l.

— Aceasta este prima ta instrucțiune.

— Mă supun. Cu toată tăria, mă supun.

— Numele tău nu mai este Margaret. Acesta a fost numele dat ție de părinții tăi pe Pământ, folosit de soțul tău. Astăzi, vei fi rebotezată.

— Rebotezată. La rostirea acestui cuvânt, toate frunzele și toți copacii se opriră în loc, în așteptare, formali. Ea așteptă, cu respirația reținută pentru bătăi de inimă lungi.

— Numele tău este Mary.

— Este prea mult. Margaret își ascunse fața în palme.

— Este Cuvântul Lui.

— Mary, șopti Margaret.

— Mary.

— Mary, răspunse Maria.

— Mary, trebuie să fii martoră. Ai o misiune.

— Nu o pot duce la bun sfârșit. Sunt excrement, sunt un hoit.

— Este vrerea Lui. Pe tine te-a considerat vrednică.

— Mă supun cu tărie.

— Atunci știi ce trebuie să faci.

— Ce trebuie să fac?

— Să îi alungi.

— Da. Da, desigur.

— Acum voi dansa pentru tine și în scurt timp voi pleca. Vei rămâne cu misiunea ta.

Mary stătu pe loc și privi dansul îngerului. În timp ce făcea piruete și sălta cu bucurie, atinse lumea, lăsând în urma lui lumină. În curând era înconjurat de semnele pe care lăsase în urmă și dansă într-o piruetă de lumină distrugătoare.

•

Hannah mergea și rememora întâmplările remarcabile ca pentru ea – un poet înalt, chipeș, puternic, întunecat – și din gândurile ei, el și apăru. Sub clopotul fustei ei, ea se fâstâci văzându-l, dar merse înainte, calmă, pregătindu-și zâmbetul. Ce urma să se întâmple? În mintea ei, apexul întâlnirii lor era, în mod nerușinat, un sărut, în brațele lui mari strânse în jurul ei. Sărutul feroce avea să se aprindă la întâlnirea buzelor lor. El își lungi gâtul înainte să identifice fata care se apropia, apoi își ridică pălăria lui latră.

— Domnișoara Allen, așa este? Recunosc forma.

— Da? Ea este. Vreau să spun, eu sunt. Bună dimineața.

El se apropie destul de mult cât să o vadă clar și să vorbească fără efort. Hannah îi simți mirosul înțepător odată cu apropierea lui.

— Aveți o carte, îi spuse el.

— Da, așa este.

— Și ce carte este, dacă îmi permiteți?

— Desigur. Este…

Ea se uită la cotor de parcă ar fi uitat despre ce carte era vorba.

— Este Dryden. Sunt poeziile lui Dryden.

— Nu îl socotiți prea sec, atunci?

El râse la propria sa glumă, încurajând-o și pe ea să râdă. Ea încercă, poate puțin prea vehement să îi răsplătească intenția prietenoasă.

— Și îmi permiteți să întreb, spuse ea într-o tăcere amicală, să vă întreb ce citiți dumneavoastră acum?

— Desigur, desigur. Tot poezii, deși cu mai puțină plăcere, îmi imaginez. Poeziile mele. Pregătesc un volum.

— Oh, dar este minunat.

— Este? Nu mă aștept ca totuși criticii să fie de acord cu dumneavoastră. Dacă le public vreodată, mă aștept să trateze volumul cu aceeași lipsă de indulgență ca și în trecut.

— Criticii… Nu avea nici cea mai mică idee ce să spună despre ei, așa că își ridică brațele în renunțare. Sunt critici. Nu sunt poeți. Și eu cu siguranță de abia aștept să le citesc. Poate ați putea să îmi rezervați o copie. Este foarte plăcut să avem un poet aici, în afară de domnul Clare, desigur.

— Domnul Clare?

— John Clare. Este un pacient de-al tatălui meu.

— John Clare, poetul țăran? Înțeleg. Este…

Tennyson se încruntă. În același timp, un nor mic ascunse soarele. Culorile se adânciră. Pe potecă sclipeau mici pietricele. O adiere de vânt ridică ramurile copacilor.

— Așa este mai bine, spuse Hannah.

— Hmm. Pot să fac asta, să știți. Vreți să vedeți?

— Ce vreți să spuneți?

— Stați nemișcată și priviți.

Tennyson se apropie și mai mult, astfel încât Hannah se învălui în mirosul lui înțepător. Ce se întâmpla? Ce voia să facă – să o sărute? Hannah stătu absolut nemișcată și își închise ochii ca să primească apăsarea buzelor lui. Dar nu o simți. Ea își deschise ochii din nou, văzându-l pe Tennyson cu ochii și gura închise strâns. Așadar, nu o văzuse închizându-și ochii. Acea umilire groaznică nu avusese loc. Ea respiră adânc. Tennyson rămase așa cum era pentru o clipă. Apoi, gradual, își relaxă mușchii feței până când rămase fără nicio expresie facială, ca o mască mortuară. Continuă mișcarea înspre exterior, deschizându-și încet ochii până când se deschiseră cu totul, neașteptat de larg deschiși și zâmbi larg cu sprâncenele lui ridicate.

Brusc, de parcă starea de spirit ar fi încetat, fața lui reveni la normal.

— Uite așa, spuse el. Soarele iese din spatele unui nor.

— Este… remarcabil, spuse Hannah. Nu era sigură ce însemna să fie martoră a acestei acțiuni. Se purta el ca un unchi, tratând-o ca pe un copil? Nu i se năzări nicio clipă că ea avea să presupună că urma să o sărute?

— Este un truc bun pentru petreceri, explică el. Obișnuiam să fac asta pentru prietenii mei de la Cambridge.

— Oh, da.

— Da. Arthur Hallam. Ei bine, el… Nu ar trebui să vă reț in.
— Nu este nicio problemă.
— Nu, nu. Ar trebui să mă întorc. O zi bună.
— Zi bună.

Tennyson își înclină pălăria și se întoarse în mlaștina gândurilor lui despre prietenul lui decedat. Hannah îl privi plecând, cu picioarele lungi atârnând lejer de genunchi. Fu cuprinsă de toate lucrurile pe care i le-ar fi putut spune. Cu toate acestea, se întâlniseră singuri și vorbiră, iar el zâmbise și încercase să o distreze cu trucuri. Avea un motiv bun să spere.

Vară

O însuflețire în frunze. Nori strălucitori. Oamenii lucrau în grădină.

Mary stătea în mijlocul zilei și îi privea. Vedea suferința lor în treburile lor, mormăind singuri sau trimițând instrucțiuni în aer, râzând din nimic, scuturându-și brațele, legănându-se înainte și înapoi, închizându-și ochii brusc și stând total nemișcați precum un copil care așteaptă o lovitură, ca o soție care așteaptă pumnul soțului. Erau atacați, cu toții; atacați de demoni. Adevărul ei avea să îi exorcizeze. Dar Simon părea în siguranță. Îl privi pe Simon, atât de mare și catifelat cu mâinile lui mari. Haina lui era trasă bine pe corp, precum prelata unui cal peste umerii lați. Părul lui creț tremura în adierea vântului. Nu era prima persoană care trebuia să primească veștile ei. Cumva, în idioțenia lui, el știa. Era amabil și speriat, multiplicând blândețea în alții, rușinându-i de cruzimea lor. Lui nu i se cerea mai mult. Uite cum avea grijă de grădina cu legume cu stropitoarea lui. Frunzele groase foșneau și săltau sub stropii strălucitori de apă.

Apa pură. Picături împrăștiindu-se. Semințe de lumină căzând în iarbă, pe pământ. Și ea făcea lumină. A deprins probabil asta de la înger. Vârfurile degetelor ei lăsau pete de luminozitate aurie pe care încerca mereu să le lase în urmă în trei sau în multipli de trei. Trebuia să vorbească. Nu mai putea ține totul înăuntru. De parcă gura ei ar fi fost plină de apă. Dar cui să spună?

Era Clara, o vrăjitoare, o prietenă a demonilor. Dar nu Clara. Nu încă.

William Stockdale se apropie, făcându-și rondul. Avea în mână o cârpă pătată și așa știu că el era cel cu care putea încerca primul. Nu văzu dacă pata era de sânge, dar era în mod evident ruginie, întunecată, umană. El era un roman, un crucificator. El îi ținea pe oameni în chinuri. Păși către el, își ținu mâinile în sus în timp ce el venea înspre ea, neștiind că nu avea de ales. Nu vedea tunelurile strălucitoare în care oamenii pășeau când se mișcau după Voința Lui. Nu conta. Ea stătu nemișcată și el îi fu adus.

— Domnul este iubire, începu ea.

— Sigur că da, spuse el, fără să se oprească.

— El este iubire, repetă ea, pășind din nou în calea lui, oprindu-l. Și El este peste tot.

— Drăguț din partea lui.

— Și se întoarce. El se va întoarce și El va judeca. Încercă să se holbeze fix în ochii lui, dar soarele ardea în spatele lui. I se adresă nasturilor de la vestă. Trebuie să ceri penitență. Nu poți opri nimic. Totul este văzut.

— Am văzut multe și eu, iar dacă nu este cu deranj, eu am treabă de făcut.

— Ia aminte. Pleacă urechea către mine. Vin cu un mesaj angelic.

— Sunt recunoscător pentru avertisment. Acum, dacă mă lași…

Își întinse mâna stângă și o așeză pe umărul ei, încercând să o dea la o parte, dar ea îl prinse, se roti ca o ușă. Trebuia să vadă schimbarea în el. Cuvântul trebuia să ajungă la el.

— Trebuie să fii pur. Trebuie să te golești.

Stockdale scăpă cârpa pe pământ și cu mâna lui liberă îi lovi fruntea. Maria căzu înapoi în iarbă. Zâmbi în sus, către cer și la norul fin desenat deasupra. Suferința îi fusese trimisă ei. Simți lovitura lui gratuită de gheată în stomac. Munca ei începuse cu adevărat.

Annabella era bună cu Abigail, cu ochii molateci, răbdătoare, gata de joacă. Copilul stătea ca într-o transă, încercând să își țină degetele ei agitate nemișcate în timp ce frumoasa fată mai mare decât ea îi lega un fir de jocul leagănul pisicii. Dora stătea mai aproape de lumina unei lămpi, cosând marginile unei broderii pentru una dintre lenjeriile viitoarei ei vieți de căsătorie. Hannah luase cel mai fin ac din trusa de cusut a Dorei. Cu atenție, ea străpunse pielea de pe vârful degetului, până la capăt și înapoi, făcând o crustă albicioasă pe unde trecuse acul. Nu era dureros, pielea era puțin strânsă, dar nu dureros. Îi plăcea să o terorizeze puțin pe Abigail arătându-i metalul argintiu care trecea prin carnea ei.

— Uite, Abi. Își agită degetul în fața ochilor lui Abigail, apoi își luă propria încheietură și începu să ia aer în piept de parcă era în dureri.

— Au, spuse Abigail.

— Nu fi așa copil, zise Dora.

Hannah trase acul din nou din piele și îl puse înapoi în trusă.

— L-am văzut pe domnul Tennyson zilele trecute, anunță ea, deloc copil.

Annabella ridică din sprâncene.

— Chiar așa?

— Da, chiar așa. Am avut cea mai plăcută conversație.

— Așa? Hannah, de ce nu mi-ai spus despre asta? Nu, trebuie să iei

sfoara de acolo și de acolo.

— Nu pot, se plânse Abigail. Trage tu.

— Dar este pe degetele mele.

— Ar trebui să ai grijă cu conversațiile tale plăcute, o avertiză Dora. Nu vrei să fi socotită prea libertină.

— De ce aș vrea oare să fiu judecată într-un fel anume? Ne-am întâlnit pe drum. Am vorbit.

— Hmm, își examină Dora cusăturile.

— Te-a auzit cântând la pian? întrebă Annabella.

— Da. Mai mult ca sigur asta ar duce la o cerere în căsătorie, spuse Dora.

— Nu, nu m-a auzit. Cum putem aranja asta? Nu o băga în seamă pe Dora. Ea este dezamăgită doar că cererea ei în căsătorie s-a întâmplat deja și că a fost din partea lui James.

— Aș fi foarte fericită cu o astfel de propunere, spuse Annabella împăciuitoare.

— Nu mă interesează niciuna dintre păreri în mod deosebit, spuse Dora, netezind marginile unei batiste.

— Uite.

Annabella își prinse degetele prin fire, trase și ridică de pe degetele lui Abigail o ramă aranjată din fire.

— Cioc, cioc, spuse o voce. Un buchet dezordonat de flori sălbatice apăru lângă tocul ușii, iar apoi, zâmbind din spatele lor, fața lui James. Oh, spuse el. Sunteți multe.

— Nu te teme, James, intră.

— Nu fi impertinentă, o mustră Dora. Voi pune florile în apă. Se ridică, luă florile din mâna lui, primi cu ochii plecați visători sărutul lui pe obraz și plecă.

— Deci, spuse el când ea părăsi camera.

— Te rog, stai jos, spuse Hannah.

El încuviință și se așeză, cu un zâmbet vaporos în direcția Annabellei, mijindu-și ochii de parcă frumusețea ei era o rază de soare în ochii lui. Se aplecă în față și o bătu pe Abigail pe umăr, ea se uită la el și se întoarse.

— Acestea sunt zestrea voastră, spuse Hannah.

— Așa să fie? întrebă el și se aplecă în față să le atingă.

Scena o făcu pe Hannah să se cutremure. Era precis ceea ce trebuia

evitat: viața cu așternuturi, acea viață îngrozitoare, confortabilă, anostă. Brusc, aproape de parcă ar fi vrut să îl pedepsească, îl întrebă:

— Vei fi fericit, căsătorit cu Dora?

— Eu… Eu… ei bine, ce întrebare. Desigur că da. O apreciere caldă, o căsătorie fondată pe apreciere caldă reciprocă…

— Așa mă gândeam și eu, îl întrerupse Hannah. Sunt sigură că vei fi fericit.

Dora se întoarse cu florile într-un urcior. Uite, spuse ea. James, parcă îți este foarte cald. Te îmbolnăvești?

Hannah pufni.

— Se poartă Hannah necuviincios?

— Necuviincios este un cuvânt foarte puternic.

— Așa mă gândeam. Hannah, de ce nu poți să fii, pur și simplu, amabilă?

— Sunt amabilă. Tu nici măcar nu erai aici.

— Evident. Dacă eram, poate că te-ai fi purtat într-un mod mai puțin…

— Mai puțin? Mai puțin ce?

Abigail se agață aproape de fusta Annabellei, ținând materialul cu o mână.

— Sau poate dacă nu ai fi fost aici…

— Oh, foarte bine. Chiar foarte bine. Nu voi fi aici.

Hannah se ridică și plecă din cameră. Annabella, într-o tăcere dureroasă, așeză leagănul pisicii din nou în jurul degetelor lui Abigail, apoi se ridică în picioare și o urmă pe Hannah.

•

— Uită-te aici, îi spuse Matthew Allen fiului său. Minunat. Se aplecă în față cu mâinile pe genunchi, uitându-se cu atenție.

— Este un Maudsely, îi spuse Thomas Rawnsley.

— Oh, știu, știu. Am studiat toate schițele. Doar că nu am mai văzut o masă de inginer la muncă înainte.

Hipnoza mișcării sale, silențioasă, echilibrată, ritmică. Puterea vâscoasă a brațelor sale, bine unse cu ulei. Iar apoi modul în care regulatorul triunghiular centrifugal de presiune se întorcea până în capăt, înainte și înapoi; precum o fată care își auzea numele și se întorcea înspre el zicând: Da? Da? Da?

— Acest tip de motor, spuse Rawnsley, ar fi probabil util atât scopurilor

dumneavoastră, cât și mie. Folosesc cărbune, care se găsește din belșug aici în pădure.

— Am decis deja acest lucru, îi zise Allen. Am studiat toate specificațiile disponibile. Dar nu i-am spus încă fiului meu ce obiective am.

— Este adevărat, nu mi-a spus, confirmă Fulton, clipind în timp ce omul care lucra la burghiu umplea aerul cu zgomotul de la mașină. Ce este, așadar? îl întrebă el pe tatăl lui.

— Uită-te în jurul tău. Toate materialele sunt aici.

Fulton se uită în jur la toate grămezile de lemn tăiate, unele dintre ele având duritatea naturală a scoarței de copac pe spatele lor sau de-a lungul marginilor, majoritatea având o formă geometrică regulată, cioplite rectangular. Se uită la unelte, la praful care mirosea dulceag, la rafturile de prezentare a unor roți zimțate de diferite dimensiuni, la cutiile umplute cu ele.

— Vom face și părți de mașinărie?

— Nu, nu. Nu aș vrea să fim în competiție cu prietenul nostru Rawnsley de aici, zâmbi Allen. Nu, gândește. Făcu o pauză, apoi anunță: Cioplire mecanică de lemn.

— Așa?

— Tocmai am spus că nu așa. Nu, pentru mobilă. Domestică. Modele ecleziastice.

— Ar fi foarte posibil să fie un succes, comentă Rawnsley, care știa deja de plan. Piața pentru producție în masă – considerabilă.

— Înțeleg, spuse Fulton.

— Nu pari chiar atât de entuziasmat pe cât mă așteptam să fii, îi zise Allen fiului său. Te va face un om bogat. Gândește-te la toate bisericile noi din toate orașele. Și gândește-te la toții oamenii care nu își pot permite mobilă de calitate, realizată manual, dar care pot avea astfel de lucruri la aceeași calitate, cioplită la standarde de meșteșugari, pentru că sunt copii exacte și perfecte, realizate mecanic după originale realizate de mână, pentru doar o fracțiune din preț. Acea frumusețe și demnitate, acel mediu spiritual elevat, care poate fi la îndemâna mult mai multor oameni.

— Înțeleg.

— Înțelegi, înțelegi, rânji Allen și își trecu mâna prin barba lui. O investiție mică și se va întâmpla. *Il aura lieu.*

— Mai greu decât realizarea acestor lucruri, dar plauzibil, spuse

Rawnsley, trecându-și mâna printr-o cutie deschisă de roți mici zimțate. Cu totul posibil.

Matthew Allen își băgă și el mâna și luă câteva roți zimțate în palma lui. Erau calde încă de pe bandă și aveau un aer nutritiv, precum nucile. Îi plăcea de Rawnsley, îi plăcea luciul prosper al pălăriei lui, pantalonii lui la dungă trași strâns în cizmele lui. El îl întrebă:

— Poate ai vrea să fii unul dintre investitorii mei norocoși?

•

Rezista în mijlocul sălbăticiei, rezista singur, fața lui întoarsă de la propria lui casă, cu o carte în mâna lui, înconjurat de străini, tremurând, incapabil, cu soarele care îl încingea, cu voința lui cedând înăuntrul lui, până când izbucni:

— Ce pot face eu?

De parcă ar fi existat șansa, el căută din nou printre fețele străinilor pe Mary sau pe Patty sau pe unul dintre copiii lui sau pe oricine, dar nu găsi nicio confirmare blândă din partea lor. Erau extratereștri, doar piele modelată și asta îl speria.

Un stol de coțofene deasupra capului. Se întoarse. Respiră. El era într-o grădină. Știa unde era. Așa că de ce nu se putea opri, de ce nu putea să ucidă acea stare în el, sentimentul că în orice moment ar fi putut să o vadă, că ea ar fi putut să vină pentru el. O ușă care să se deschidă și să o vadă acolo? Oare nu ar fi putut ea să îl viziteze? John, ai un vizitator. John, ai un vizitator. Fraza se repeta în mintea lui, fără încetare, monotonă, pentru că își dorea acest lucru, ca ea să vină și să pună capăt acestei stări.

Ceva îi atrăsese atenția la coada ochiului. Se uită: ceva se anima, ceva ce ținea de anotimpul verii. Se duse repede să vadă. Ca un abur ieșind dintr-un ceainic, furnicile ieșeau din gaura nisipoasă a mușuroiului lor. Se lăsă pe vine, cu burta lui lăsată ușor în spatele genunchilor. Se uită la corpurile mici, negre și sclipitoare care își ridicau aripile lor grele și transparente, zburând în sus. Se uită la cele care erau deja în aer. Zburau grupate în mare parte, un nor de furnici care forma un tunel ce se răsucea în vânt. Zburau dincolo de limite. El se ridică și le urmă cât de departe putu.

Se dispersară de-a lungul unei linii, ca niște fulgi în aerul limpede. Ceva pământ pe copaci. Se duse la unul dintre ei, în umbra sa răcoroasă de pădure și privi o singură furnică mergând de-a lungul unei frunze. O adiere ușoară îi mișcă platforma, dar reuși să adere la suprafață. Multe frunze sclipeau în

lumină, dulcele verde viu. Se recită pe sine în șoaptă: „Frunzele din Eternitate sunt lucruri simple”.

Furnicile zburară deasupra, mergând dincolo de el. Nu le putea urmări mai departe. Furia lui grea se întoarse, precum un șuvoi de apă la o gură de canal cu ieșirea închisă cu un lacăt. Se sprijini mai tare de copac, se uită în jos și văzu rădăcinile intrând mai adânc în pământ. Mâinile amiralului. Pentru un moment, le avea și el. Degete groase, înnodate, răsucite, amorțite. Își scutură mâinile și dispărură. Apărură din nou la picioarele lui și se lăsă pe vine. Amorțeala dureroasă se ridică tot mai mult, picioarele lui se întăreau, cu o scoarță dură în jurul lor, urcându-se încet, în sus, tot mai mult. Își ridică brațele. Plesneau și se ramificau și se întindeau spre lumină. Scoarța îi acoperi buzele, îi acoperi ochii. Orbind, vomită frunze și creșteri. Se întindea tot mai sus în aer, legănându-se, împărțindu-se, crescând mai subțire, până la noduri de viață, până la nervi. Vântul se mișca agonizant prin el. Nu putea vorbi.

Rezista în sălbăticia lumii.

•

Doctorului Allen i se părea plăcută compania în care se afla. Thomas Rawnsley îl adusese cu el pentru o întâlnire informală a celor ce făceau industrie în zonă. Oameni vioi și veseli, ambițioși și duplicitari. Mâncară carne de vită și spumă cu mirodenii de mere coapte. Băură bere. O ploaie ușoară ropotea în ferestre. Pipele fură aprinse. Se părea că Rawnsley era un om cu totul diferit când avea băutură în stomac. Exteriorul său țeapăn se crăpa, dezvăluind un băiețaș entuziasmat, cu fața roșie, nătâng și cu vocea tare. El se lăudă cu noua lui cunoștință grupului mic și îl imploră să prezinte planul lui, ceea ce Matthew Allen făcu cu bucurie. Le atrase atenția ce noroc aveau cu pădurea la dispoziția lor, cu arzătoarele de cărbune care puteau da combustibil util și le aprinse imaginația cu lemnul pe care îl puteau transforma în orice. Pielăria și construcția de nave erau ocupații vechi. Cea nouă stătea la dispoziția lor. Așezat în mijlocul lor, Matthew Allen simțea că îi surclasa pe toți cu ușurință, așa cum era el înzestrat în atâtea domenii, atât de educat și deja un autor publicat în chimie și nebunie. Se reflecta pe el însuși în zâmbetele lor, în privirile lor interesate. Pentru un moment, auzi vocea tatălui lui în propriul glas, ținând discursul printre sandemanieni. Când își termină descrierea Piroglifului, izbucniră chiar și aplauze. Rawnsley ridică urciorul și își turnă mai multă bere în paharul lui.

•

Alfred Tennyson mergea pe jos ca să își pună sângele în mișcare. Petrecuse ziua scufundat într-o stare proastă. Cuvântul „scufundat” era cel potrivit, cu o stare de spirit catifelată, întunecată, înfundată, înceată; mirosea ca alba unui râu, mirosea ca el. Nu mai reușise să scrie niciun vers nou. Poeziile stăteau pe jumătate formate și neajutorate, insecte teleghidate în geamurile ferestrelor. Se așeză și fumă destul de mult încât capul lui prost să amețească, inima să bată mai tare, membrele lui să tremure și să se golească. De la depărtare auzi zgomotele pădurarilor la muncă printre copaci.

Doctorul putea să îl ajute. Omul avea mereu energie, inspirație, interes.

Trecu printre nebunii obosiți și urcă pe cărarea către casa doctorului. Sună la clopoțel și se întoarse privind un nebun cum clipea repetat și vorbea în gol până când se deschise ușa. Un servitor o deschise, dar doctorul se grăbi imediat să vină înspre el, cu mâna întinsă. Luă mâna mai mare a lui Tennyson și o strânse cu căldură, bătându-l pe umăr în timp ce îl trase înăuntru.

— Ce minunat că ai trecut pe aici, spuse el. Intră, intră. Tennyson îi dădu servitorului pălăria și pelerina. Doctorul îl conduse înăuntru.

Doamna Allen îl întâmpină pe hol. De la una dintre uși, cel mai mic dintre copii o zbughi spre mamă și se agăță de fustele ei.

— Ce bine să te vedem din nou, spuse Eliza. Te rog, vino prin camera de desen.

Din acea cameră mai îndepărtată începu muzica. Hannah auzise vizita lui și se grăbi către pian, cu obrajii proaspăt ciupiți, ca să fie găsită accidental cântând o sonată de Clementi. Se împiedică de o frază atunci când intrată în cameră, iar fața ei începu să ardă. Abigail fugi lângă ea, așezându-se puțin cam zgomotos pe scaunul de la pian, începând să apese pe notele cele mai ridicate. Nu îndrăznea să își ridice capul, era încă descoperită accidental – Hannah o împinse pe Abigail de lângă ea cu antebrațul. Copilul se împiedică; brațele ei deschise fură prinse de mama ei.

— Oh, îmi pare rău, spuse Hannah și se ridică de la pian.

— Nu, nu, cântai frumos. Mama ei zâmbi.

— Domnule Tennyson, spuse Hannah, ce plăcere să vă revăd!

Brusc, își aminti să îi fie frică: îi spusese tatălui ei despre vizita ei solitară la el de demult? Nu putu să distingă niciun semn că așa ar fi fost.

Poate tatăl ei știa și nu îl deranja. Era într-una din stările acelea entuziasmate oricum, înfruntând totul cu brațele deschise, cu plăcere, cu mișcări largi și rapide. Părea încântat că o găsise în camera de desen; avea acel zâmbet cald, dizolvant, cu ochii mijiți, de părinte mândru. Era o parte din reușita lui. Spre avantajul propriilor ei dorințe, avea să fie prezentată oaspetelui lor.

— A fost minunat, Hannah. Ne mai cânți ceva?

— Dacă sigur vreți…

— Desigur că vrem.

— Voi chema de ceai, șopti Eliza și plecă.

Hannah refuză să îi întâlnească privirea; o simțea ca pe un ac în ceafa ei. Se așeză din nou și începu o altă sonată, dar se gândi imediat la ce se întâmpla, cine asculta: tempoul se prăbuși, notele se înghesuiau una în alta. Țipă în mintea ei la ea însăși să fie calmă, să cânte ca de obicei și chiar dacă tocmai simți transpirația de pe buza ei de sus, își recăpătă controlul. Încetini prin fraze dulci, le scoase în evidență ca într-o prezentare. Ea cântă mai departe, cu greșeli doar atunci când mama ei intră în cameră cu Fulton și Dora și când Tennyson își aprinse pipa. Era, de asemenea, dificil să arate la fel de bine când se concentra, știind că fața ei se înroșea în acel fel groaznic, în mai multe nuanțe. Ceaiul sosi la ultimele pasaje. Cântă cadențele finale cu multă vehemență și separare, apoi se ridică slăbită și neajutorată, cu fața umedă de transpirație.

— Minunat, o felicită tatăl ei.

— Foarte elocvent, spuse Tennyson.

— Serios?

El încuviință, expirând fum prin nări.

— Într-adevăr, spuse el.

Cuvântul trecu prin ea fierbinte. Elocvent! Și din partea unui poet. Sigur îi atinsese sufletul. Acum stătea triumfătoare printre ei și se uită la degetele ei calde în timp ce Tennyson continuă cu gândul că toate domnișoarele tinere ar trebui să fie muzicale, că luminează o casă. O întrebă pe Eliza dacă ea cânta.

— Nu atât de mult pe cât obișnuiam, cu atâtea lucruri de făcut. Și Dora cântă.

— Ah, da, interveni Matthew. Și ea își va lumina propria casă în curând. Dora se va mărita în, ce, doar câteva săptămâni de acum. Sper că ne vei face

onoarea să vii la nuntă. Petrecerea va fi aici.

— Ei bine, da. De ce nu? Tennyson se întoarse cu curtoazie către Dora cea tăcută. Aș fi într-adevăr onorat. Așa un lucru, o familie atât de vie și fericită. Era o plăcere pentru el să fie printre ei. Era o viață așa cum trebuia trăită, spre diferență de traiul lui privat, stagnant, oricum ai vrea să îi zici.

Nunta, se gândi Hannah, ar fi ideală. Ce mod mai bun, mai instrumental ar fi? Urma să se întâmple! Practic, anunțase asta chiar el. Cu muzica ei elocventă, avea să îi lumineze casa.

Ceaiul se servi în timp ce conversația continua, ușoară și veselă și fără ezitare. Tennyson mâncă o cantitate destul de mare de pâine de ceai prăjită și, ușor spre uimirea lui Hannah, își reaprinse pipa în timp ce încă mesteca.

Atunci când ceaiul se termină, Matthew anunță:

— Doamnelor, trebuie să ne scuzați. Alfred, poate ai vrea să mi te alături în biroul meu. Am ceva ce aș vrea să vezi. Fulton, și tu.

— Sigur, spuse Tennyson și, împreună cu gazda sa, se ridică și făcu o plecăciune doamnelor.

— La revedere, spuse Hannah.

— La revedere, răspunse el. Și mulțumesc încă o dată pentru muzică.

Cu un braț ținut curbat în jurul umărului său, Matthew Allen veni lângă Tennyson și îl ghidă spre ușă. Fulton îi urmă, satisfăcut de invitația de a le lăsa în urmă pe femeile irelevante.

— Acum, poate îți amintești conversația pe care am avut-o acum ceva timp, începu Allen, închizând ușor ușa de la birou în spatele lor. Am exprimat atunci o dorință de a îmi lărgi scopul activităților încă o dată.

— Într-adevăr, îmi amintesc. O conversație foarte plăcută.

Allen zâmbi.

— Ei bine, cred că am fost inspirat chiar de această idee, una care este numai bună pentru acest moment, cu un viitor cu adevărat remarcabil. Fulton, nu îmi aduci tu desenele de la pupitrul meu? Allen ridică o mostră de mineral, pe care o aruncă în aer și o prinse în timp ce vorbea.

— Acestea sunt schițele mele. Sunt convins că reprezintă cea mai bună gândire contemporană asupra acestor lucruri și, deși nu este intenția mea să mă flatez singur, pot fi un avans semnificativ. Cu siguranță, planul este cu mult înaintea oricărei operațiuni prezente.

— Totul este foarte interesant, spuse Tennyson, ridicându-se în timp ce primi paginile de la Fulton. El se uită cu atenție la prima. Este o mașinărie.

— Într-adevăr. O mașinărie, repetă Allen de parcă ajunsese să se îndrăgostească de cuvânt. O mașinărie. O mașinărie pe care eu am închipuit-o.

— Pirogliful, citi Tennyson. O bucată bizară de greacă. Semnul de foc. Însemnând ce?

— Lemnul. Este un cioplitor de lemn, spuse Fulton mândru. Tatăl lui luă aminte de întreruperea lui cu o privire.

— Exact. O mașină pentru cioplirea lemnului. Pirogliful. Aici. Allen se așează lângă scaunul lui Tennyson și arătă cu degetul spre schițe cu bucata lui de mineral. Acesta este un cursor. Urmează schița unei piese care este sculptată de mână, de un maestru meșteșugar. Brațul lui este conectat de o piesă de burghiu care cioplește designul întocmai într-o bucată nouă de lemn fixat în această tavă. Sculptura meșteșugarului este reprodusă atât de precis încât este imposibil apoi să deosebești originalul de copie. Aici, pe această pagină, câteva schițe.

Tennyson se uită pe o pagină cu frunze răsucite, diamante, cruci, ouă și săgeți, fețe ale heruvimilor.

— Ce ar implica aceste lucruri? Ei, bine, gândește-te la ele, gândește-te la toate casele din orașele care se extind ce nu își pot permite lucrul unui meșteșugar de breaslă, dar care își vor putea permite exemplare leite cu originalul. Să nu uităm, că este și un avantaj moral care vine cu locuirea cu acest design fin, în lemn. Conectează oamenii la lumea naturală și la istoria britanică. Și gândește-te la toate bisericile noi care, de asemenea, nu își pot permite echipe de meșteșugari care să le decoreze…

Tennyson simți această energie articulată trecând prin el, de la Allen. Entuziasmul doctorului era de-a dreptul galvanic.

— Fulton, ne scuzi pentru un moment? Băiatul se uită la tatăl lui de parcă ar fi vrut să se asigure că exact asta voia și apoi plecă, în tăcere.

Acum era momentul pentru Matthew, manevra crucială. Părea să îl și adus pe Tennyson într-o stare receptivă.

— Acum, începu din nou, proiectul este într-un stadiu foarte avansat de realizare. Voi investi în scurt timp toate economiile mele în construcția Piroglifului și voi cumpăra motorul pentru el. Cu toate acestea, voi mai avea nevoie încă de niște capital pentru materiale, spații și așa mai departe.

Tennyson nu părea să dea semne de uimire la turnura conversației. Allen marșă înainte.

— Așa că speranța mea era că vei lua în considerare o investiție în planul meu împreună cu mine. Deja am selectat un loc. Totul este de fapt pregătit și gata să pornească.

— Sună foarte convingător, spuse Tennyson. Fără îndoială că piața există. Orașele…

— Oh, sunt destul de sigur că piața există.

— Și se întâmplă să am bani. Cu toții avem. O moștenire de la tatăl meu. Bani care ar putea să fie activi în locul lui, să curgă prin lume, întorcându-se înzecit. Tennyson putea să se alăture doctorului și să devină și el un antreprenor, un om cu energie.

— Ei, bine, te-aș ruga sincer să iei propunerea în considerare.

— Consideră propunerea luată în considerare.

— Vrei să spui…?

— Doctore Allen, mi-ar plăcea să cumpăr niște acțiuni de investiție în Piroglif. Tennyson își întinse mâna. Allen îl luă de mână și o ținu în loc, uitând în entuziasmul lui să o strângă înapoi.

— E minunat. Chiar minunat. Sunt… Chiar sunt fericit. Acum, să luăm în considerare niște sume?

•

Gura lui Mary era obosită. Simțea de parcă ar fi vorbit timp de zile, săptămâni, scuipatul se îngroșa într-o pastă, limba se ridica mereu și nu reușea să răspândească Cuvântul. Își pierduse abilitatea de a dormi. În cel mai rău episod, trecuse printr-o perioadă scurtă, neagră în adâncul nopții, înainte de trezire, rugându-se deja și vorbind. În timp ce pășea, lumea se înghesuia către ea, aproape și specifică, plină de semne. Ea pășea în tunelul ei luminos de la persoană la persoană, de la suflet la suflet. Fu condusă atunci la iazul unde stătea John.

John stătea și se uita la tivul ce se lărgea lăsat în urmă de iazul ce se retrăgea în căldură, în el însuși. Un miros apăsat de apă grea și verde, o putoare sexuală. Arăta uleios, colorată de broaște. Era cât pe ce să se lase în vine și să vadă dacă putea să vadă prin reflexia sa creaturile ce viețuiau înăuntru când simți o mână pe umăr.

— Bună dimineața, spuse ea.

— Da, spuse el. Da? Cine ești tu?

— Numele meu este Mary.

— Nu se poate.

— Este numele meu, dat mie de un înger al Domnului.

— Da, dar arăți – presupun că suntem – mai în vârstă. Nu puteam scăpa de vârstă, nu este așa? El întinse mâna și îi atinse fața. Oh, spuse el. Oh!

Mary zâmbi. Avea atenția lui. Putea să vadă că era pregătit. Contactul era adânc și sincer.

— Știam că ai să vii, spuse el.

— Desigur.

— Dar ești slabă.

— Am ceva să îți spun, rosti ea.

— Hai să mergem undeva, unde să nu fim văzuți. Ne putem ascunde, putem fi liberi împreună.

— Ascultă…

— Ah! O sperie cu țipătul lui. De ce a durat atât?

— Voința lui Dumnezeu, spuse ea. Nu trebuie să ne îndoim de ea.

— Da, da. Dar a fost foarte greu.

Văzu lacrimi în ochii lui.

— Sunt aici acum.

— Ah! țipă el iar. Îi luă una din mâini și o ținu aproape de obrazul lui, alinându-se pe sine. Vino, spuse el. Înainte să ne găsească.

Îi ținu strâns mâna și o conduse departe. Nu îi plăcea să o grăbească și să o atace, dar era atât de urgent, era posibil să nu aibă deloc timp. O trase după el departe de casă, spre curtea împrejmuită de un zid unde tăietoarele de iarbă erau abandonate și gunoiul vegetal era lăsat pentru compost. Acolo o luă în brațele lui și o strivi de pieptul lui. Ea îi permise asta. Simțea setea din sufletul lui. Fusese trimisă să îl ajute.

— Domnul m-a trimis ție, spuse el.

— Da, da. Așa trebuie să fie.

Mâinile lui o mângâiau acum pe spate, peste părul ei, peste umeri, peste fese.

— Nu, se sperie ea. Nu, nu.

— Da. În sfârșit. Suntem împreună acum. Este bine.

Era bine? Era acesta un sacrificiu pe care trebuia să îl facă, penitența vieții ei cu soțul ei revizuită pentru ea? Își dorea să fie un instrument pentru Dumnezeu. Era aceasta o cale?

Ardoarea bărbatului era copleșitoare. Ea se trezi pe spate în iarba umedă, cu acel miros de putrezire dulceagă. John îi ridică fusta, trăgând de lenjeria

intimă. Corpul ei aparținea lumii, în cele din urmă. Avea să decadă, avea să putrezească. Ea își închise ochii. Privitorul Tăcut veghea.

John trase de propriii nasturi. Îi sărută fața, ochiul ei, osul dur al obrazului ei. El căută și găsi locul.

— Mary, spuse el. Mary.

Ea își păstră fața încremenită, simțind fața lui lovindu-se de fața ei, lacrimile lui pe obrajii ei.

El se legăna în senzațiile pulsante, inspirând iarba, cu aurul zilei odihnindu-se pe spatele lui. Împinse înainte. Era mai în vârstă – burta lui era o barieră moale între ei – și oasele ei erau așa de ascuțite. Se împinse în ea până când se rupse din el, acel fulger care străpungea în întuneric și se ramifica și se întindea. Scoase un scâncet și o trase spre el.

— Mary, gemu el și se rostogoli lângă ea.

Ea încercă să se ridice, dar el o ținu pe loc, acolo, iar ea se supuse, îngropându-și fața în el, adâncindu-se în întunericul gâtului lui. Capul lui intra în iarba umedă, cu iz de mosc. Simți căldura lacrimilor ei căzând înspre el. Părul ei era întins peste fața lui, peste gura lui. Se uită în sus. Defecte transparente circulau în fața ochilor lui. Două muște zumzăiră, luptându-se una cu alta. Drepnelele scoteau sunete ascuțite în înălțimile glorioase ale verii.

— Mary, spuse el din nou în fericirea lui, închizându-și ușor ochii.

•

Banii lui Tennyson fură încasați repede, punctele de lucru fură închiriate, cantitățile de stejar, de calcar și de carpeni fură comandate, iar Pirogliful începu a fi construit. Matthew Allen mergea prin zgomotul de burghie la punctul de lucru unde acesta era asamblat, bucurându-se toate puterea potențială a manufacturii. El mai simțise iureșul noilor idei înainte, idei care schimbaseră cursul vieții lui, îi conferiră un statut în lume, dar nu văzuse niciodată o idee care să se construiască, să fie materializată în spațiu, să fie realizată.

El angajă doi oameni, unul subțire cu degete lungi și capabile și vârfuri de degete atât de mari încât mâinile lui arătau ca picioarele unui păsări de baltă și unul mai îndesat, cu ochi lenți și palizi, amândoi foști meșteșugari pentru rafturi și cabinete și amândoi tăcuți. Omul îndesat își întinse mușchii de la mâini, holbându-se la ele și întrebă într-un mod care indică dezaprobarea sa privind lipsa de ucenici. Doctorul Allen îl asigură că

operarea Piroglifului nu va necesita pregătire cu acel standard, sau, din fericire, aceeași cantitate de muncă. Odată ce tiparele aveau să fie cioplite, munca urma să fie ușoară și plăcută. Data primei zile de angajare fu stabilită și Allen rămase singur în atelierul său gol, bucurându-se de convexitatea tăcerii, în ceea ce privea motorul Maudsley, încă nepornit. Atât de mult urma să se întâmple. El încuie atelierul și merse acasă să deseneze mai multe reclame.

Abilitatea lui Matthew Allen de a se adânci în muncă era prodigioasă. Dispărea în noua lui muncă timp de ore, precum un mamifer de mare. Ieșea la suprafață, zgomotos și vesel și înfometat, apoi dispărea din nou. Fulton încerca să îi calce pe urme – aceasta era munca pe care avea să o împartă și să o moștenească până la urmă –, dar adeseori nu putea să îl găsească. Eliza se enerva din când în când că acest lucru se întâmpla atât de aproape de nuntă, dar nu se plânse; știa că nu putea să facă nimic și oricum se putea ocupa de tot singură.

Puterea imperturbabilă a lui William Stockdale și controlul lent îl încurajaseră pe Allen să îi dea din ce în ce mai multe responsabilități în conducerea azilului, mai ales la cabana de pe Leopard's Hill. Allan admirase, de exemplu, modul în care Stockdale se comportase cu John Clare, care mergea acum înspre ei pe coridorul lung.

Stockdale se uită cu superioritate înspre țăranul confuz care încerca să îl fixeze din priviri cu ochii săi palizi. Le explică cine era – Shakespeare – și că vorbea șapte limbi. Se lăudă și apoi se înfurie brusc.

— Unde este Mary? ceru el să știe. Ce i-ați făcut? A venit pentru mine și acum nu mai este.

Matthew Allen îl întrerupse.

— John, John, așteaptă. Mary nu a fost aici. O dorești atât de mult încât ți-ai imaginat-o. Înțelegi?

John se întoarse către el fără niciun pic de înțelegere în ochi.

— Nu mi-am imaginat-o. A fost prea real. A fost real. Ce i-ați făcut?

— Nu i-am făcut nimic, spuse Stockdale. Nu a fost pe aici. Se puse munte lângă om și îl luă de umeri. Mă auzi? Auzi?

— Nu…

Stockdale îl scutură încet.

— Ea nu a fost aici. Ea nu a fost aici. Auzi?

— Eu…

— Vezi, înțelegi.
— Dă-mi drumul.
— Înțelegi.
— Înțeleg.
După aceea, Stockdale mărturisi:
— Nu este forță, ci o impresie fizică. Le atrage atenția, doctore.

•

Acasă, Allen se strecură rapid înspre Abigail și o ridică în brațele lui, prefăcându-se că îi mânca burtica. Ea dădu din picioare jubilând. O lăsă în jos.

— Uf, spuse el. Crești prea mare pentru asemenea lucruri. Acum, doamnelor, se adresă el soției și fiicelor lui. S-au comandat rochii noi, așa cum s-a cerut. Înțeleg că ele vor ajunge mâine, la timp pentru nuntă.

— Într-adevăr? Hannah înghiți în sec, în pofida durerii din gât. Ce s-a comandat?

— Sunt sigur că vor fi pe plac. Mama voastră a făcut selecția, din reviste.

— Așa am făcut, spuse Eliza.

Hannah spera cu ardoare că rochia ei urma să fie nuanța potrivită, ceva cu un apus în ea, cu distanță și poezie. Înghiți din nou. O durea gâtul. O uscăciune pe care o simțea zgâriind în gât continua să meargă tot mai în jos și trebuia să înghită ca să o calmeze. Oasele ei se simțeau grele, așa și vederea. Se uita în jur în mișcări lente. Se îmbolnăvea. Urma să fie bolnavă la nuntă. În momentul în care recunoscu acest fapt, strănută și apoi gemu, capul învârtindu-i-se.

Dora se uită la ea dezaprobator.

— Sper că nu plănuiești să fii bolnavă la nunta mea. Ar trebui să pleci, Hannah. Nici nu mă gândesc ca una dintre noi să ia boala de la tine.

•

— Ar putea fi la fel de bine nunta lui Arthur și a lui Emily. Dacă mijești ochii, aproape că seamănă cu ei. Au aceeași frunte, cred.

— Declarații în camera galbenă de desen, răspunde Septimus.

— Și apoi ar fi putut să fie fratele nostru. Dragul de el.

— Ar fi putut fi. Ar fi fost. Destul mod condițional. Numai posibilul se întâmplă.

— Numai posibilul se întâmplă? Oare este adevărat?

— Asta este tot. Ce mai contează?

— Nu pot să suport asta, știi, uneori… Nu pot… să suport.

— Da. Septimus fu cuprins de tăcere și așteptă ca momentul profund să devină mai vag și să se disipeze. A fost omul potrivit pentru ea, cu siguranță, a ridicat-o de pe patul de boală.

— Și acum se va căsători cu acel cadet guraliv. Ce greșeală.

— Te joci de-a Hamlet? Arthur era minunat. Puține șanse ca sora noastră să găsească din nou pe cineva la fel de minunat. Până acum nu s-a întâmplat așa.

— Ești foarte rațional.

— Sunt prea obosit ca să fiu altcumva.

Cei doi Tennyson se înclinară în fața noilor oaspeți cu vinul lor. Hannah îi privi. Era bolnavă. Stătea acolo, în rochia ei nouă și țeapănă, care era de un albastru prea aprins, cu coate și genunchi care o dureau, absorbind transpirația de pe frunte și de pe buza superioară cu o batistă de dantelă. În jurul ei, forfotea și se rotea petrecerea de nuntă. Se holba prostește la Dora și la James așezați la măsuța pe care aveau tort cu mirodenii și vin, primind complimentele invitaților care stăteau în picioare. Păreau izolați acolo, imobili și separați, ca niște copii, mai scunzi decât invitații lor. Lui Hannah i se părea o situație umilitoare, înrăutățită de cârlionții nepotriviți pe care îi purta și care nu îi veneau bine. Erau excluși de la petrecere. Toată lumea în rest știa care era rolul lor și erau liberi să se distreze. Poate ar fi privit lucrurile altfel dacă arătau mai fericiți. Dar ei nu râdeau, nu erau veseli deloc. Vorbeau doar când li se vorbea. Nu se țineau de mâini. Hannah se întoarse către Annabella să facă acest comentariu, dar dădu în schimb peste unchiul ei Oswald și mica lui soție întunecată.

— Bună ziua, spuse el. Tatăl tău a reușită să facă o petrecere splendidă.

Hannah înghiți și răspunse:

— Într-adevăr. Putea să audă râsul zgomotos al tatălui ei pe fundal, râsul lui public, teatral și ritmic, deloc asemănător cu amuzamentul lui real.

— Ce vin bun, spuse Oswald, ridicând paharul de Madeira. Hannah, în aburii bolii, găsi culoarea schimbătoare de bijuterie a paharului foarte plăcută privirii. El coborî paharul din nou.

— Ei bine, îl știți pe tata, spuse ea.

— Da, știu. Niciun sfanț mai puțin.

— Ce rochie frumoasă, spuse doamna Allen, întinzând mâna și atingând

grosimea aspră a materialului din mâneca lui Hannah.

— Mulțumesc. Hannah își tamponă din nou fruntea cu batista.

— Ești bine? întrebă Oswald.

— Nu prea.

— Tatăl tău ar fi trebuit să zică ceva, aș fi putut să aduc un tonic.

— Oh, Annabella, aici ești.

— Da, aici sunt.

— Unchiule Oswald, permite-mi să ți-o prezint pe prietena mea, Annabella. Annabella, aceștia sunt unchiul și mătușa mea.

— Sunt încântată să vă cunosc. Făcu o plecăciune.

— Și pe dumneavoastră, se înclină Oswald. Soția lui se înclină un pic, în timp ce sorbea din pahar.

— Ne scuzați, vă rog, unchiule?

— Desigur.

Hannah și Annabella plecară mână în mână.

— Mă simt groaznic, spuse Hannah.

— Ești foarte fierbinte.

— Soarele este prea arzător.

— Dar el este aici?

Hannah încercă să se uite în ochii prietenei sale nerăbdătoare, dar rochia ei albă reflecta prea puternic lumina, într-un mod de nesuportat pentru ea. Își șterse fața.

— Da. Nu l-ai văzut cu fratele lui? Sunt mult mai înalți decât oricine de aici.

— Care dintre ei este el?

— Ce? El este el. Cel mai chipeș. Părul.

— O, da. Este brunet, așa cum ai spus.

Hannah simți un tumult de frică la ceea ce trebuia să facă în momentul următor și era aproape prea slăbită ca să poată suporta sentimentul. Acum, azi, în acest loc, urma să discute cu el. Trebuia să își adune puterile.

— Să mergem către ei, întrebă Annabella.

— Cred că da, răspunse Hannah, dar fu salvată de apariția tatălui ei. Luă mâna Annabellei și o ținu pe o parte, admirând-o cu un zâmbet.

— Ce drăguț, spuse el. Trebuie să vii să îi cunoști și pe ceilalți oaspeți. Cred că, mai mult sau mai puțin, toată lumea este aici. Familia Carlyle s-a scuzat, dar asta este. Vino. Și tu, Hannah.

Hannah îi urmă. Văzu unde stătea el fără să se uite la el, așa cum un animal știe unde stă fermierul.

Byron boxerul auzi vocile și se clătină înspre ei pe piciorul lui dureros de lemn. Îi văzu, văzu ce făceau, o travestire a dragostei vii. Nu putea să vadă cuplul, uniți împreună ca niște condamnați cu cătușele de fier al legii, așezați printre oamenii care o luaseră pe Mary de lângă el. Se grăbi către ei, rotindu-și umărul în timp ce șchiopăta.

Paznicii erau poziționați între Casa Fairmead și grădina lor, văzu el, ca să îl țină departe, așa că stătu la distanță și privi, așteptând ca unul dintre ei să fie distras. O fată mică fugi la unul dintre ei și îi dădu tort. Bărbatul o urmă pentru câțiva metri. Byron se grăbi prin spațiul lăsat liber.

Dădu buzna printre oamenii care glisau și îl căută pe doctor, declarând asta. Doctorul i se arătă.

— Unde este Mary?

— John, spuse doctorul. Nu ar trebui să fii aici.

— Unde este Mary?

— Nu este nici locul, nici timpul acum. Trebuie să pleci. Aceasta este ziua nunții fiicei mele. Făcu un semn unui paznic.

— Fiica ta? Și a mea este Vicky, regina ta. Așa că ce ai de spus la asta? îți poruncesc supunerea.

— John, trebuie să pleci.

— Prin ce obligație? Supune-te mie. Unde este Mary?

— John…

Byron văzu refuzul aprig din ochii doctorului, ușa închisă și încercă să dea cu pumnul. Rată. Doctorul făcu un pas înainte și încercă să îl îmbrățișeze pe poet, să îi țină mâinile pe lângă corp în timp ce toată lumea se holba. Byron reuși să își elibereze un braț. Luă o bucată de tort din farfuria cuiva și în furia lui o storci astfel încât stafidele și pasta dulce i se strecurară printre degete. Încercă să arunce restul în fața doctorului și să își șteargă degetele pe fața lui îngâmfată. Doctorul închise ochii și se lăsă în spate. Apoi William Stockdale se năpusti. Prinse brațele lui Byron și îl ridică pentru un moment pe sus. Îl puse din nou pe pământ și îi trase un braț la spate în sus, răsucindu-i oasele.

— Te rog să îl duci de aici.

— Cu plăcere, doctore.

— La Cabana de la Leopard's Hill… din ce în ce mai bolnav… Se

întoarse apoi către oaspeții lui, netezindu-și hainele, evitând privirea înmărmurită a Dorei. Nu trebuie să vă fie frică, spuse el. Nu e nimic de speriat.

Charles Seymour stătu deoparte cu încrederea conferită de rang. Se lăsă pe spate după ce toată agitația se liniști, cu capul înclinat pe o parte, învârtind absent vinul în pahar, zâmbind difuz la ceilalți oaspeți. Hannah fu trimisă de tatăl ei, care curtase asiduu prezența lui, să îi vorbească. Annabella o încurajă, de asemenea, să discute cu tânărul moștenitor. Fără nicio îndoială, îi spuse el cu o galanterie grosolană, ea avea să îl farmece. Hannah se enervă. Nu reuși să intre în vorbă cu Tennyson și minutele treceau. De asemenea, nu se mai simțea deloc la fel de înviorată și de atrăgătoare. Probabil că arăta transpirată, palidă, pe jumătate oarbă, chinuindu-se cu batista și mijind ochii. Apoi, în timp ce își croiau drum către Charles Seymour, Tennyson trecu prin apropiere, iar Hannah, lăsându-se să cadă în craterul momentului, spuse:

— Domnule Tennyson.

— Ah, da, răspunde el. Bună ziua.

Annabella o strânse pe Hannah de braț și continuă să facă asta până când Hannah înțelese.

— Permiteți-mi să v-o prezint pe prietena mea, spuse Hannah. Domnișoara Annabella Simpson. Domnul Alfred Tennyson.

Annabella făcu o plecăciune în felul ei grațios, coborându-și bărbia în timp ce se lăsă în jos, apoi ridicându-și corpul în timp ce se îndrepta, zâmbi ușor.

— Într-adevăr, spuse Tennyson, și își apropie fața mai aproape de ea ca să o vadă mai bine, izbucni într-un râs rușinat. Apoi se îndreptă și îi spuse:

— Și ce fel de creatură sunteți – nimfă sau driadă?

Annabella chicoti.

— Mă tem că sunt doar o biată muritoare.

— Judecând după apariția dumneavoastră, mi se părea normal să întreb. Frumoasă zi, nu este așa?

— Desigur, desigur.

Hannah își șterse fruntea. Îi lăsă să vorbească pentru încă un moment, apoi o ciupi pe Annabella de braț. Annabella se întoarse și se uită în ochii roșii ai prietenei ei și înțelese.

— Vă rog să mă scuzați, spuse ea. Trebuie să mă duc să vorbesc cu

doamna Allen. Nu am făcut asta încă. Cred că gândește despre mine că sunt tare nepoliticoasă.

— Chiar vă rog, se înclină Tennyson.

Hannah zâmbi. Se terminase, știa. Se terminase deja. Eșecul era în afara corpului ei. Era deja acolo, în ziua verde și insolită. Și fusese mereu acolo. În fiecare gând pe care îl avusese despre el, sau doar în spatele lui, era vidul, acel gol, conștientizarea faptului că ea era nepotrivită, că nu era adevărat, că nu avea să se întâmple. Realizarea veni ca o mare eliberare. Săptămâni și luni de rugăciune și de speranță fură scoase din ea brusc. Putea să spună orice, iar cuvintele ei aveau să fie doar aer, fără nicio mireasmă. Putea la fel de bine să spună adevărul. Chiar dacă era transpirată și leșinată, rămăsese calmă. Lumea era subțire în jurul ei, luminoasă și transparentă, iar ea vorbi cu voce tare ce era în capul ei.

— Domnule Tennyson, începu ea.

— Da?

— Pentru multă vreme, mi-am dorit să spun ceva, să știu ceva.

— Serios?

— Da. Vedeți, am dezvoltat o admirație profundă pentru dumneavoastră. Ei bine, mai mult decât atât. Sunt înamorată, poate un cuvânt mai bun. Și sperам ca această admirație să fie reciprocă, pentru ca dumneavoastră să mă luați în considerare pentru o posibilă soție, o soție plauzibilă. Râse la această frază.

— Înțeleg.

— Da. Absurd, nu este așa? Nu ar fi trebuit să spun nimic. Este foarte neconvențional, dar credeam că dumneavoastră nu sunteți convențional. De asemenea, am febră.

— Înțeleg.

Stătură pe loc împreună cu oamenii care forfoteau în jurul lor. Tennyson nu spuse nimic pentru un timp îndelungat. Emana acea tăcere familiară, groasă, apoi spuse:

— Sunt foarte onorat, desigur…

— Desigur, râse Hannah.

— Dar…

— Vă rog nu încercați să terminați acea propoziție. Am fost foarte obositoare. Dacă mă scuzați, îmi pare foarte rău.

Hannah zâmbi și se întoarse, grăbindu-se în casă ca să își ducă boala.

Annabella o găsi atunci când se întoarse în cele din urmă în grădină.

— Ei, bine?

— Nu, deloc bine.

— Sinceră să fiu, cred că îți va părea bine mai târziu. Adică toți poeții sunt așa murdari? I-ai văzut urechile?

— Nu m-am uitat în mod special la urechi.

— Ai scăpat ușor. Poți să te gândești așa.

— O, așa voi face. Cine vrea să se mărite cu urechile acelea?

Lipsa de respect a Annabellei era comună și Hannah nu se supără atunci pe ea, dar mai târziu avea să îi rămână amintirea vorbelor ei. Frumusețea Annabellei era ca un scut pentru ea; în spatele ei era neloială, satirică și nimeni nu știa.

— Nimfă sau driadă? încercă ea să îi imite accentul de Lincolnshire. Nimfă sau driadă?

După moartea speranței, Hannah se simțea destul de golită pe dinăuntru în afară de clocotul senzațiilor de boală. Singurul efort pe care îl avea încă de făcut era să se asigure că îi evita pe frații Tennyson. În curând, ziua avea să se termine. Zilele se terminau, ca orice pe lumea asta. Făcu conversație cât putu ea de bine cu alți oaspeți și îi permise și lui Thomas Rawnsley, un bărbat îmbrăcat în culori vii, să îi sărute mâna transpirată. Făcea mașinării sau altceva și mulți bani. Doar mai târziu, când era singură în patul ei, începu să plângă și să plângă.

•

— Pst!

Eliza își ridică privirea din bilanțurile gospodăriei.

— Cu ce te ajut?

— Șșș!

Matthew își duse un deget la buze și apoi îi făcu semn din degetul arătător să îl urmeze dincolo de pragul ușii.

Eliza suflă peste pagina de cerneală și se duse după el, găsindu-l zăbovind pe la jumătatea drumului, la colțul intrării de la hol. Când o văzu, el merse mai departe. Ea râse, grăbindu-se după el.

— Unde mă duci? strigă ea.

El se lăsă în vine, în afara vederii ei. Când dădu colțul casei, el se ridică, făcu o piruetă și o ispiti mai departe.

— Prostuțule.

Îl urmă, râzând în timp ce el dansa în depărtare.

Casa era goală, cu toți oaspeții de nuntă plecați. El o conduse prin jurul casei până când ea începu să gâfâie, apoi se opri, în sfârșit, lângă ușa de la birou.

— Dacă vrei să mă urmezi. Zâmbi. Mustățile lui arătau de parcă erau puse pe năzbâtii.

— Cu drag, respiră ea.

El îi deschise ușa și ea intră în cameră. Văzu imediat scopul urmăririi.

— Ce este?

— Aha, spuse el. Ce să fie oare?

Eliza se uită la cutia de pe podea.

— Am crezut că era unul dintre cadourile de nuntă atunci când a ajuns.

— Atunci te-ai înșelat. Nu este frumoasă?

Stătea pe biroul lui, o mașinărie din alamă cu trei picioare curbate, cu o tulpină, o țeavă cu un mâner și multe brațe radiale care porneau în unghiuri drepte cu mai multe tulpini mai fine montate cu globuri de diferite culori, unele dintre ele înconjurate de corole de mici globuri de pe tulpini separate.

— Se numește planetariu.

— Corpuri cerești? întrebă ea.

— Desigur. Soarele este acolo în centru.

— Este frumos. A costat mult?

— Ce întrebare vulgară. Vino aici, draga mea, și întoarce de acest mâner.

— Nu îl voi strica?

— Nu te teme. Cerurile sunt la comanda ta.

Se așeză în spatele ei și o ținu de talie, încălzit de cursa de mai devreme, de prin casă. Eliza luă mânerul și îl întoarse. Mecanismul era frumos și gelatinos de fluid. De la stânga la dreapta, lumile se învârteau cu lunile lor valsând în jurul lor, în timp ce marea bilă de alamă a soarelui stătea nemișcată, adorată, reflectând lumina de lampă.

— Ce este aceasta cu toți sateliții aceia?

— Jupiter.

— Ce deștept ești!

— Groaznic de deștept. Prodigios.

Matthew îi sărută gâtul.

•

Ziua era ușoară și întinsă. O adiere de vânt bătea înspre copaci. Un nor

înalt și alb era tras pe albastru. Ea putea să miroasă praful ars al cărării. Nu simțise nicio pedeapsă, nu încă, pentru păcatul ei, fără gheare care să sară în ea, nicio rușine. Era în concordanță cu voința Lui. Încă mai trebuia să lucreze. Exorcizarea își atingea punctul culminant. Își închise ochii și se rugă.

O voce îi spuse:

— Prea speriată ca să privești, nu-i așa?

Mary își deschise ochii și o văzu pe cea pe care o așteptase, Clara, vrăjitoarea. Mary îi mulțumi lui Dumnezeu că i-o trimisese.

— Nu îmi este frică de nimic. Tu ești cea cu temeri. Oriunde te uiți…

Clara chicoti.

— Ești o mincinoasă, spuse ea. Îți pot face lucruri.

— Nu, nu poți. Sunt invincibilă pentru că…

— Ba da, pot. Lucruri groaznice. Nu ai putea să le inventezi.

— Sunt singură într-o casă de nebuni. Nu am nimic altceva decât protecția Lui. Tu ce poți face? Tu ai…

— Tu crezi că așa este cel mai rău? Tu crezi că nu există mai rău decât atât?

— Și că există și mai rău. L-am cunoscut. Mulți au fost acolo. Am petrecut ore…

— Dar fiind târfa lui Iisus evreul, te-ai păstrat.

Clara chicoti din nou.

— Dumnezeu te iubește și pe tine. Este infinit. Este mai mare decât lumea aceasta. Această lume este atât de mică…

— M-aș pișa pe ea.

— Este acolo. Chiar și după ce te pișii pe ea, ea va fi plină de blândețe, radiantă…

— De ce nu îmi arăți? De ce nu vii cu mine? Vreau și eu să îți arăt ceva. Dacă nu îi poți face față…

— Nu îmi poți arăta nimic…

— Atunci, vino și vezi. Haide.

Clara începu să se îndepărteze, cu părul ei săltând peste umăr. Mary făcu o mică pauză de un moment, apoi o urmă. Moartea nu putea să îi ia nimic de valoare, așa că ce putea face Clara?

Simon tropăi până la Clara ca să o întrebe unde mergea. O prinse de umăr. Ea se lăsă în jos ca să scape de prinsoarea lui și se întoarse către el.

— Dar unde nu vrei…, începu el.

— Mergem la acel loc, șopti ea. Nu poți să vii.

— Nu…, se tângui el.

— Nu poți să vii.

Simon știa că nu trebuia să o refuze. Își puse un deget în gură și se dădu în spate.

Clara o conduse pe Mary la poartă. Peter Wilkins se trezi în scaunul lui, își așeză pălăria înapoi pe cap și descuie poarta pentru ele. Părăsiră imediat poteca. Clara păși peste tufe, cu lumina frântă bătând înspre ea. Zburau lucruri. Pădurea scotea sunetele sale mici de mâncat.

— Puțin mai departe, zise Clara.

Un luminiș de pământ scormonit. Era ceva pe el.

— Aici. Acum, uită-te la el.

— Tu sălășluiești în întuneric și nu trebuie. Lumina este abundentă. Caută fiecare parte din tine. Te iubește.

— Tacă-ți gura aia sfântă și mirositoare. Ești la locul meu aici. Uită-te la el.

— Ce este?

— Are puteri?

— Nu are puteri. Nu are nicio legătură…

— Tacă-ți gura și uită-te la el.

Mary păși în față și se uită în jos. Era în forma unui cerc și era de mărimea unei farfurii mari. Era frumos realizat din piese mici. La marginea sa putea vedea un gard din bețe mici. Avea un tipar în spirală, repetitiv, realizat din pene, pietre și mure, insecte cu aripi lucioase, nuci și frunze care se potriveau remarcabil. La centrul său era spirala unei carapace de melc. Mary se uită la Clara care zâmbea, mormăind, aparent așteptând ceva să i se întâmple lui Mary, așteptând ca Mary să se necăjească, să se schimbe în vreun fel. Mary se uită din nou la cerc și se holbă absorbită. I se părea demn de milă, cu acel avanpost de carapace, acel vis al unei case, la centrul său. Complex și lipsit de putere.

— Acum ai văzut, îi spuse Clara, demonul a intrat în tine.

— Niciun demon nu poate intra în mine. Așa mi-a spus un înger.

— Ce inventezi tu este treaba ta. Așteaptă și ai să vezi.

Mary dădu din cap a refuz. Nu simțea nimic. Poate că exorcismul reușise deja. Clara nu mai era supusa niciunui demon. Ca să fie sigură însă,

Mary își puse piciorul în cerc și îl târșâi peste toată lucrarea. Clara fugi și o lovi pe Mary în spate și începu să tragă de ea. Mary, într-un moment de slăbiciune mentală, îngrozitor și deloc creștin, își ridică mâinile ca să se apere. Îi făcu plăcere apoi că acele mâini fură mușcate și călcate în picioare. Clara o scuipă în final și fugi. Mary simți tranșeele arzătoare în fața ei. Copacii se legănau pașnic deasupra. Se ridică în picioare și sângele rece se scurse în jos, pe bărbia ei. Prinse picăturile în ambele mâini. Stătu acolo și își ținu mâinile ridicate până când fură spălate. Își puse mâinile pe față, înroșindu-le și porni înapoi triumfătoare spre azil.

Acolo îl întâlni pe William Stockdale, care îi aruncă o privire savuroasă și spuse:

— Dumnezeule, Dumnezeule mare! Cred că doctorul va trebui să audă despre asta. Cred că a venit momentul să petreci un timp la dispoziția mea, la Cabană.

Toamnă

– Ascultă, ascultă, vom face un ban sau doi, ce? Zile de altă dată, nimic. Știu și acum gustul publicului, ca întotdeauna.

Se holbă la el, se holbă în el, dar putea să vadă în ochii lui John, că nu era el care se uita înapoi, sau poate că da, dar doar pentru o fracțiune de moment, când se simțea văzut și se uita în altă parte repede. John vorbea foarte rapid. În mijlocul feței sale umflate, gura lui era uscată și musculoasă, cu o respirație nespălată.

Era odată un Doctor Sticlă drăcușor ce se ocupa cu urină
Păzea închisorile de stat pentru regină
Un om mare precum Dogele de Torino crezi
Și în afară de Londra nu-l prea vezi
I se spune bătrânul Allen – vindecând doamne cu creiere infectate
Unele cu sifilis ca Flora dar rareori curate
Drumul nou peste pădure este cel bun
De vrei să vezi iadul roșu și mai departe casa albă de nebuni.

Voia să iasă din celula aceea. Era un coșmar, pur și simplu un coșmar – vechiul lui prieten nebun care bolborosea și râdea în timp ce citea dintr-un caiet slinos. Era ca și posedat. Și aerul era rânced. Și erau zgomote din alte odăi.

Iadul pământului sau locuri cu netoți sau ce vreți voi
Unde bărbații sunt luați prizonieri și femeile răvășite
Am văzut de multe ori locuri așa murdare precum acestea
Am văzut bani buni cheltuiți și împărțiți cu dărnicie
Să se păstreze case rele pentru salariile doctorilor
Și am știut și de războjul încălcat al unui netot
Până când toate intențiile lui bune încep să piară
Când moartea îi aduce nota și îi lasă în urmă hățul.

John Taylor se întorcea de la Cabana de pe Leopard's Hill cu Eliza Allen, trecând pe sub coroanele copacilor care se fragmentau. Bălți superficiale se vărsau sub picioarele lor. Frunzele curgeau în jurul lor.

— Profețiile unei sibile, spuse el. Se supărase din cauza a ceea ce văzuse, de viețile fragile ale prietenilor lui. Acest gând clasic îi puse o pecete pe starea lui de spirit și îl domoli un pic.

— Pardon?

— O sibilă, un oracol, explică el. Ea își scria profețiile pe frunze și le lăsa apoi în vânt să se împrăștie, să le citească cine poate. Mi-am petrecut ceva timp adâncit în studii antice, mai ales egiptene, cu piramide și astfel de lucruri.

— Înțeleg. Ar trebui să îi spui soțului meu. Sunt sigură că ar fi interesat. Dar cum l-ai găsit pe domnul Clare, întrebă ea.

— Nu foarte bine, răspunse el. Era… agitat. Tot întreba de iubita lui din copilărie, Mary. Nu am avut inima să îi spun că a murit. De asemenea – ar fi amuzant dacă nu ar fi produsul unei suferințe groaznice –, pare să aibă uneori impresia că este Lord Nelson.

— Da. Uneori este Byron, așa am auzit.

— Are mai mult sens. Rescrie una dintre poeziile lui Byron. A vorbit, de asemenea, foarte violent, chiar obscen, la adresa acestui loc și a soțului dumneavoastră, despre care spune că îl vede foarte rar acum. Mi-a arătat o parte din poezia „Don Juan", unde sunt exprimate aceste sentimente. De cât timp stă acolo, în loc să stea la Casa Fairmead?

— Nu sunt foarte sigură. Mai mult de o lună. Mulți pacienți petrec timp acolo când este necesar și se întorc mai târziu. În privința soțului meu, cred că John Clare nu l-a văzut foarte des, este atât de ocupat cu manufactura de lemn.

— Presupun că nu l-ai văzut când era bine. Poți să îl vezi doar așa, în această formă răvășită.

— Sunt obișnuită să văd oamenii în aceste stări.

— Dar ar fi trebuit să îl vezi așa cum îl știam eu.

— Inteligența lui este încă evidentă.

— Despre inteligență nu sunt atât de sigur. Vreau să spun, fără îndoială că are destulă și a avut mereu un spirit de observație bun asupra oamenilor. Dar la apexul puterilor sale, inspirația lui – era ceva de văzut. Nu avea retorică. Nu avea formă și folosea multe cuvinte nefamiliare din propriul

său dialect. Dar pământul viu, lumea pe care o știa… dacă îmi permiteți o formulare extravagantă, cânta prin el. Anglia cânta prin el, natura sa eternă, vie. Mii și mii de versuri și toate proaspete, văzute, melodice, reale. Era de un geniu absolut. Cum poate fi acea putere distrusă, întreabă el, știind că nu poate avea un răspuns. Mă iertați, voiam doar să mă gândesc la el un moment. Ați spus, nu este așa, ceva despre manufactura soțului dumneavoastră?

— Da, mașinăria de cioplit.

— O, desigur. Pirogliful. Un nume grec bun care ar fi fost apreciat de o sibilă: semnul focului. Mi-a scris despre subiect. Din păcate, nu pot investi în nimic acum. Așadar, e ocupat cu aceasta, nu?

— Da. În modul lui de atac. Ca să nu spun că neglijează azilul.

— Și cum sunteți dumneavoastră, doamnă Allen? A trecut atât de mult timp de când nu ne-am mai văzut.

John Taylor avea un fel de farmec sec, își aminti Eliza, potrivit pentru un om citit, un burlac și un savant. Asocia cu el imaginea unor camere gentile, bine păstrate. În tăcerea lor curată, ea își imagina că auzea doar zgârietura unei penițe sau sunetul tăcut și nerăbdător al unor pagini tăiate.

— De când l-ați adus pe John.

— Nu, chiar mai de mult, draga mea. L-am văzut pe soțul dumneavoastră atunci. Și pe fiul vostru. Greșesc? Nu, a fost atunci când am publicat cartea soțului. Cu ceva ani în urmă.

Eliza zâmbi. John Taylor se uită la fața ei, îmbătrânea ușor, frumos în lumina dulceagă a toamnei.

— Și sunteți bine? întrebă el.

— Sunt. O ducem bine, cred. Suntem cu toții sănătoși. Dora este căsătorită acum și locuiește destul de aproape. Apoi mai este cioplitul lemnului.

— Soțul dumneavoastră nu vă neglijează din cauza aceasta?

— Nu, nu. Amândoi avem destule lucruri de făcut, cred. Trebuie să veniți acum să îl vedeți.

— Într-adevăr, așa trebuie. Trebuie să acopăr cheltuielile pentru John.

— Avem oaspeți pe care poate v-ar plăcea să îi întâlniți. Poate i-ați cunoscut deja. Îl știți pe poetul Alfred Tennyson?

— Mă tem că nu mă mai preocupă poezia foarte mult, dar am auzit de el. Este aici, nu-i așa? Mă tem că l-au atacat destul de mult criticii. Nu sunt

mai amabili de la bietul Keats încoace. Sper că nu a fost dărâmat de ei. Este pacient aici?

— Nu, nu, fratele lui este. Un melancolic. De fapt, familia este aici în vizită, sunt chiar un grup vesel. Nu, Alfred se mai lasă dus de gânduri, înțeleg, dar nu este deranjat.

Merseră dincolo de cărare, înspre Casa Fairmead. Găsiră familia poeților la ceai. Matthew Allen stătea în picioare, cu un pahar în mână, făcând față la un grup mai tânăr decât el, majoritatea femei, din care două examinau o bucată de lemn. Ieși din rol când îl văzu pe publicist, întâmpinându-l din priviri în timp ce termină propoziția.

— Domnule Taylor, ce plăcere. Vă rog, luați loc. Fulton.

Fulton sări în picioare obedient, ca să își ofere scaunul.

— O, nu. Mă tem că nu pot sta. Deci, tu ești Fulton. Ai crescut.

— Mulțumesc, spuse Fulton și coborî privirea, rușinat de stupiditatea răspunsului său.

— Permiteți-mi să vă prezint. John Taylor, aceasta este familia Tennyson.

— Câțiva dintre ei, mormăi unul.

— De Alfred Tennyson poate ați auzit. Alfred, acesta este John Taylor, fostul editor al lui Keats, Hazlitt, Lamb, al bietului nostru domn Clare și presupun că ar trebui să recunosc, și al uneia dintre lucrările mele despre clasificarea celor bolnavi mental.

— Am auzit de dumneavoastră, îl asigură Taylor pe Tennyson, care se ridică în picioare ca să dea mâna cu el. Ți s-a spus londonez, știu, și ai fost comparat cu Keats.

— Nu sunt atât de londonez, eu venind din Lincolnshire, dar mă acuză de o senzualitate și de o indolență similare, așa cum mă percep ei. Mă onorează prea mult, dar nu cred că știau ei asta. Este o onoare, desigur, să dau mâna cu un prieten de-al lui Keats.

— Am fost onorat să îl cunosc.

Alfred Tennyson era înalt și întunecat, cu membre lungi, o față cu o gură largă de bronz și mâini mari. Taylor, comparându-l cu prietenul lui mort, văzu o langoare diferită, o ușurință obosită a prezenței lui care nu semăna deloc cu Keats, dar era ceva similar – tăcerea gravă, poate. Dar nu și rapiditatea lui Keats, furia lui săgetată.

— Tu ești cu Murray, nu este așa? Este o editură foarte bună. Sper să

scrii mai mult. Nu trebuie să lași revistele literare să te descurajeze în vreun fel. Forma lor de divertisment este o formă barbară de cafenea. Tu ai un stil infinit mai elevat.

Tennyson auzi vocea unei generații mai în vârstă în acea „cafenea". Încurajarea de la acest om mai în vârstă care cunoscuse poeți adevărați era bine-venită.

— Vă mulțumesc pentru aceste cuvinte. Nu cred că îmi vor sta în cale. Nu prea am ce altceva să fac. Dumneavoastră încă mai publicați poezie?

— Nu, mă tem că nu am putut să fac profit din această ocupație. Gustul publicului s-a mutat spre lucrări utile și nuvele, așa cum bine știți. Dar poezia va supraviețui. Civilizația nu s-a lipsit niciodată de aceasta. Privirea lui Taylor fu surprinsă de un licăr al unui ceainic de argint cu un model la modă. În mod evident, Eliza Allen spusese adevărul: chiar o duceau bine. Nu va aduce bani, dar va supraviețui, continuă el. Cel puțin așa ne dorim. Acum, dacă tot am ajuns la acest subiect, doctore Allen, îmi puteți acorda un moment din timpul dumneavoastră?

— Desigur.

— A fost o plăcere să vă cunosc.

Se înclină în fața grupului.

Tennyson îl privi plecând. Un bărbat scund, nu foarte deștept, cu o față obosită și blândă, dar un prieten al nemuritorilor, un supraviețuitor al poeziei.

Cu speranța ei fărâmată și ofilită, cu lacrimi neașteptate mereu posibile, Hannah plănuise să nu îi placă de familia Tennyson – nu s-ar fi aflat acolo deloc dacă tatăl ei nu ar fi insistat –, dar nu reușise. Doamnele erau inteligente și distincte, pline de caracter și expresive, mai ales sora mai mare, Matilda, care ar fi putut să o eclipseze pe Annabella. Fascinația era hrănită și mai mult de faptul că mergea cu un șchiopătat încet, semicircular. Și când vorbeau despre casa lor, suna de parcă ar fi fost acel refugiu cald pe care și l-ar fi imaginat mereu pentru ea însăși, plin de cărți și de animale și de jocuri inventate, fără pacienți și fără afaceri în casă. Lui Abigail îi plăcu și ei ce auzise, mai ales poveștile despre maimuța animal de casă și câinele mare care o purta pe Mama într-o trăsură. Ceru imediat o maimuță de la Papa, care refuză râzând de parcă ideea era ridicolă și de parcă nici măcar nu voia să se gândească la asta. Erau destui ca să aibă grijă de o maimuță. Ar fi fost amuzant. Hannah încercă să nu se uite la Tennyson. Îl

condamnase la indiferență și apoi mai era și susceptibilitatea Annabellei care îi afecta și pe cei mai stupizi oameni, dar ea nu putea, desigur, să își înăbușe toate sentimentele față de el. Disprețul mergea mână în mână dureros cu dorința. Se uită la fața de masă. Sorbi din ceai.

Matthew Allen se întoarse la grup cu banii lui Taylor puși la loc sigur în sertar. Îi plăcea să umble cu bani, îi plăcea să îi aibă, dar cea mai potentă și secretă plăcere era riscul. Exista o forță ascunsă în a avea mize la lucru care păreau să încarce trupul cu energie și transformau triumful în ceva și mai intens decât putea fi el imaginat. Acest vis fusese cauza încarcerărilor lui timpurii, dar iată câte proprietăți avea, ce pacienți, reputația lui distinsă și comenzile deja veneau pentru mașinăria lui de cioplit. Ținu noul ceainic deasupra ceștii lui și turnă ceaiul într-un arc prelung, muzical. Până la finalul după-amiezii, el îi convinsese pe ceilalți din familia Tennyson să investească, în afară de Septimus, ai cărui nervi aveau să fie cruțați de stresul unei speculații comerciale.

•

John simți căldura unei mâini pe umărul lui. Știa atingerea, greutatea ei.

— Patty! spuse el, întorcându-se.

— Credeai că erai singur-singur, spuse ea. Este întuneric în camera ta, nu-i așa?

— Este întuneric. Sunt singur. Doar fereastra acea mică. Stele și nori, niciodată o pasăre sau o viețuitoare. În iad. Sunt singur în iad, Patty. Noaptea, în întuneric, se deschid ușile. Se întâmplă lucruri.

— Hai, fii serios. Nu vrei să știi de copiii tăi?

Patty se așeză lângă el pe patul tare și acru și îi lăsă capul pe umărul său, o femeie puternică și reconfortantă. Degetele ei grele și răcoroase îi țineau fruntea. Îl atrase în mireasma ei. El șerpui un braț în jurul mijlocului ei moale și se prinse de materialul rochiei din jurul taliei ei.

— Copiii sunt bine, spuse el. Știu că sunt. Sunt liberi. John lucrează ca tâmplar pentru căile de șină ferată. Charles este funcționar la acel avocat. Ana Maria se va căsători în curând. Vreau să vin acasă.

— De ce vrei să vii acasă? Oamenii nu sunt nici acolo liberi.

— Nu sunt închiși. Nu sunt uitați undeva într-o temniță.

Ea dădu din cap.

— Pământul este îngrădit. Nu poți înainta pe nicăieri. Suntem ținuți între niște limite înguste. Pământul comun este sub proprietate privată. Săracii

sunt alungați, și țiganii.

— Bogatul este un tiran și suntem cu toții prizonieri. Nimănui nu îi pasă de săraci. Pot să ardă claie de fân și să se răscoale. Nimic. Transport. Un continent întreg este închisoare pentru ei.

— Ești mai în siguranță aici.

— Nu, nu sunt. Noaptea…

— Șșș, a venit cineva să te vadă.

Maria se apropie de pat.

— Tu! Dar cum ai intrat? Prin pereți?

— Ce sunt pereții?

John râse.

— În inocența ta, tu nu știi.

În timp ce Patty îl ținea în brațe, Mary se apropie, copilul frumos, de abia mai înaltă decât el când stătea jos și îl sărută. Un puf de aur care căzu se rotea în mintea lui.

— Stai lângă mine, spuse el. Stai lângă mine. Acum, suntem aici.

John stătea între cele două femei, cu ambele mâini împreunate cu ale lor, în poala lui.

— Suntem împreună, zise el.

Curgerea dintre ei, zâmbetele schimbate între ei, privirile lor care se atingeau, până când John simți o picătură caldă în mâna lui dreaptă. Sângele se ramifică imediat în văile mici ale pielii lui. Își ridică privirea, văzu mica rană de lângă ochiul stâng al lui Mary.

— O, spuse el.

— De ce mi-ai făcut asta? întrebă ea. Am fost mereu blândă.

— Eram un copil, protestă el. Nu am vrut. Erai așa drăguță în livadă. Am vrut să te ating. M-am simțit așa de îndepărtat. De aceea am aruncat cu ghinda.

— Uite. Fața mea s-a vindecat. Tăietura se închise la loc în timp ce el o privea. Pielea ei se întoarse la aceeași structură ca apa.

— Este frumoasă.

Mary îi zâmbi înapoi pentru un moment îndelungat. Îi ținu privirea. Radia dragoste.

— Îți este dor de sora ta? întrebă ea.

John își simți fața descompunându-se.

— Da, spuse el. Și nimeni nu întreabă vreodată. Pe o parte îl durea, era

mușcat de frig, lovit de vântul de iarnă, expus.

— Ei nu știu de ea. De abia dacă a strălucit în lumea aceasta. Tu nu ai cunoscut-o.

— Era un bebeluș, geamăna mea. Unde a plecat?

Patty explică:

— În sicriul unui om bogat. A murit înainte de botez. A trebuit să fie furișată în pământ sfânt.

— Așadar, e în siguranță. Dar ar fi fost aici. Ne-am fi putut iubi unul pe altul.

— Spui asta, zise Patty, dar tu erai un copil singuratic, visător și distant.

— Pentru că nu era acolo!

— Este aici, spuse Mary și îi dădu în mâini un copil dormind. Ochi purpurii închiși, degete strânse, un nas bontit care respira, o șuviță moale de păr. Căldura greutății ei stătea în palma lui stângă.

— Ea este, zise el. Ea este sora mea.

Se uită la Mary și la Patty, nevenindu-i să creadă, copleșit. Atunci când privi în jos din nou, ținea în mâna lui un cuib de păsări. Nu recunoscu specia deși le știa pe toate din colecția lui de ouă. Era ușor, elastic, împletit strâns. Nu recunoscu nici ouăle. Erau patru în cuib.

— Acolo suntem cu toții, spuse Patty. Mai bine acum.

Ouăle erau albe ca porțelanul. Străluceau, tandre și naturale, rezemate ușor unul de altul.

— Acolo suntem, spuse el. Luă cuibul și ouăle se rostogoliră cu mișcarea neregulată, întârziată, pe care o aveau cu puii înăuntru. Acolo suntem.

•

— Piesa asta de aici, aceasta este problema. Acest cadru.

Încuviință din cap în modul său enervant de încet și nu mai spuse nimic, astfel încât Matthew Allen fu forțat să îl întrebe:

— Și ce este în neregulă cu ea?

— Pentru că este făcută din lemn, chiar și într-un cadru de fier, este prea slabă, prea moale. Nu îl ține strâns și apoi pentru că se desprinde…

Matthew se uită din nou la obiect. Sculptura era neregulată, numai zgârieturi tremurate și margini zdrențuite. Designul curat, profund era pierdut. Se uită din nou la ea și în furia lui simți puterea care ar fi putut mușca tare și să o sculpteze perfect, voința care dădea buzna și care fierbea

înăuntrul lui.

— Și toate sunt așa.

Din nou acel clipit lent.

— Ei, bine?

— Este piesa de aici. Toate vor ieși la fel. Desigur, le-aș putea finisa de mână, să le curăț.

— Nu, nu, nu. În mod evident, nu vom proceda așa. Întregul plan, întreaga idee este cioplirea mecanică în lemn.

Teroarea asumării unui risc era că, în timp ce îl încărca pe Matthew Allen, făcându-l să vadă viitorul cu o bucurie dură care semăna cu plăcerea, în timp ce îl umplea în fiecare moment cu conștientizarea propriilor posibilități și putere, era că dacă eșua, dacă eșua, tot acel val de energie se prăbușea ca o trăsură într-un șanț. Nu mai era nimic atunci, doar umilire, datorii, închisoare și tot ceea ce înfruntase era tot ce mai rămânea. Acela era riscul. Aruncă planșa cât colo cu o forță atât de bruscă încât angajatul lui se dădu înapoi și, asemenea unei femei bătrâne anxioase, își puse mâna pe inima lui agitată.

— La naiba cu tot. Se calmă singur, mângâindu-și barba. Atunci, această piesă a mașinăriei trebuie să fie refăcută din oțel. Asta este tot. Comenzile vor întârzia. Dar nu avem de ales. Foarte bine. Foarte bine. Mă duc să o pregătesc mai repede.

— Ce ar trebui să fac? Pot să termin câteva de mână.

— Nu, nu. Ce am spuse eu? Nu, tu du-te acasă la soția ta.

Bărbatul zâmbi într-o parte.

— Nu sunt însurat.

— Atunci, du-te, schimbă-ți hainele și du-te să îți găsești una.

— O, am persoane interesate. Voi mai fi plătit?

— Da, șuieră Allen. Acum pleacă. Lucrurile se suspendă aici pentru cel puțin două săptămâni, îmi închipui. Te voi anunța.

În timp ce merse înapoi la High Beach din Woodford, Matthew Allen compuse în capul lui o scrisoare către clienții lui cu o scuză atât de persuasivă și atât de bine pusă în cuvinte, enunțuri despre importul istoric al afacerii, împreună cu adevărul irefutabil al revoluțiilor care nu se întâmplau peste noapte, încât reveni la o stare mai bună atunci când Thomas Rawnsley apăru lângă el, pe cal. Îl salută pe bărbatul mai tânăr, ca între manufacturieri. Ba chiar făcu referire la provocările zilei și fu consolat cu

veselie de către Rawnsley, care știa totul despre aceste vicisitudini tehnice. Rawnsley, întrebat fiind, dezvălui că era de fapt pe drum spre casa doctorului, într-o vizită neanunțată. Voia să ofere în dar mere din grădina lui. Avea să le găsească pe soția și pe fiica doctorului acasă?

•

De la fereastra ei, Hannah putea să îl vadă pe Charles Seymour plimbându-se afară în împrejurimi, dând cu bățul lui într-o parte și alta. Plictiseala, o frustrare sănătoasă, o furie ușoară: lui Hannah i se părea că arăta ca un prieten, ca cineva a cărui viață era la fel de goală și de mizerabilă ca a ei. În mod clar, avea nevoie de companie. Coborî scările să se vadă cu el. Nu mai conta acum; putea să iasă cu oricine voia, și era foarte plictisită.

Când făcu acest lucru, el își duse mâna la pălărie ca să o închine, dar descoperi că nu purta una. Zâmbi și mimă oricum gestul. Hannah rămase cu privirea ațintită spre pantofii lui și zâmbi și ea.

— Bună ziua, spuse el.

— Bună ziua.

Își ridică din nou privirea înspre el. Avea un păr bogat, deschis la culoare și o față netedă, fără barbă care își schimba culorile în vânt.

— Răcoare azi, spuse el.

— Într-adevăr. Vine dinspre nord. Tatăl meu spune că asta agravează starea pacienților.

— Dar șalul dumneavoastră pare călduros.

— Este.

Era plăcut ca el să își imagineze starea ei fizică. Ținea de un comportament de gentilom, aristocrat, asumarea acestei intimități curatoriale a oamenilor. Desigur, el era un aristocrat. Să fii soția unui astfel de om însemna să crești în societate și o viață sigură. Ce gând absurd, și nu îl gândea pentru ea. Și el era pasional. Hannah știa că el era lucid, că se afla acolo împotriva dorinței lui și la insistența familiei, să îl elibereze de o dragoste periculoasă. Așadar, amândoi își negaseră iubirile.

— Sunt amorțit azi, spuse el, lovind din nou cu bățul în aer, pe un ton care sugera că ar fi putut să îi spună orice, că era onest și transparent. Trebuie să recunosc asta. În primul rând, am terminat cartea pe care o citeam. La început nu era așa de interesantă.

— Tatăl meu are o bibliotecă. Sunt sigură că v-ar lăsa să o folosiți. Și eu

am câteva cărți.

— Ei, bine, este foarte amabil din partea dumneavoastră. Tatăl dumneavoastră are o bibliotecă mare cât pentru toți, doar că tinde să fie destul de religioasă. Își lovi iar cizmele cu bățul de parcă s-ar fi pregătit să joace crichet. Ca să fiu complet sincer, nu prea citesc multă literatură. Cred că sunt în căutarea oricărei distracții.

— Am putea merge la o plimbare. El își ridică privirea înspre ea și apoi Hannah adăugă imediat, ca să disipeze efectul: La un moment dat.

— Cred că nu vreți să mergeți la plimbare cu nu știu ce nebun? Nu sunt labil psihic, să știți.

— Da, știu.

— Hm. Și dumneavoastră vă plictisiți, nu este așa?

— Eu…

— Bună ziua. Ce mai faceți?

Vocea tatălui ei. Fusese descoperită. Și cu tatăl ei era și tânărul Rawnsley.

Charles răspunse pentru amândoi.

— Bună ziua. Eu sunt Charles Seymour, spuse el, întinzându-și palma către Rawnsley.

— Thomas Rawnsley.

Matthew Allen zâmbi spre toți trei, copilul lui și relicva feudală bogată, care fusese prea prost să investească în Piroglif, salutând antreprenorul industrial energetic. Rawnsley se înclină în fața lui Hannah. Îl simți încercând să îi mențină privirea în plecăciune. Era o greutate în privirea lui, o căutare. Nu știa ce însemna și se întrebă dacă alții observaseră, dar se părea că nu. Charles Seymour continuă conversația.

— Fiica dumneavoastră tocmai mi-a sugerat… Inima ei începu să bată… că ați fi destul de amabil să îmi permiteți să consult biblioteca. Aș putea să îmi găsesc ceva distractiv.

Matthew Allen se gândi că atitudinea era tipică.

— Distracție, fără îndoială, răspunse el, și instrucție. Ar fi plăcerea mea.

•

Exact aceeași cantitate de întuneric.

Era o sursă. Din ea curgea cea a timpului. Se lăsă pe sine însuși să curgă din ea, tinerețe, un copil de fapt, așa cum fusese când se trezise în acest întuneric exact.

Plecă atunci, în acel timp, un băiat sub stele cu toată emoția bătând în el. Cu primăvara cea blândă, venea și o blândețe nepământească. Se împiedică atunci când o groapă lăsată de o roată de căruță îi prinse gheata. Avea o durere de cap, dar fără durere; așteptarea feroce îi făcu oasele capului ușoare, cu craniul vizibil sub pielea subțire. Voia să țipe și să cânte, dar trebuia să țină secretul.

În întunericul grajdurilor, caii nechezau și forfoteau. John le vorbi ușor. Ținu o mână ca să îi calmeze pe coastele lor în timp ce mergea în jurul lor, apoi le mângâia capetele înspre el ca să arunce și să potrivească hamul. Caii trebuiau să iasă devreme în perioada aceea a anului ca să apuce să mănânce bine înainte ca muștele să se trezească și să le chinuiască ochii și pielea ce zvâcnea.

Îi conduse afară, împiedicându-se tăcut în spatele lui. Trăgeau inițial, apoi se supuneau în timp ce îi ducea spre un alt câmp unde celălalt băiat își câștiga bănuții veghind alți doi cai. În timp ce le dădea căpestrele jos, John îl chemă pe celălalt băiat în întuneric:

— Aici, răspunse el.

John alergă în direcția aceea, îi dădu lui Tom căpestrele.

— Și ce ai promis.

John avea monedele pregătite în batista lui, separate de restul.

— Un bănuț pentru că vezi de ei și un altul pentru că nu spui la nimeni.

— Unde mergi?

— Mă întorc înainte ca ei să fie nevoiți să revină.

— Dar unde?

— Stamford. Nu contează.

— Este un magazin, nu-i așa? Cumperi panglici pentru o fată, nu?

John auzi caii deja mușcând din iarbă și plecă spre oraș. Cu primăvara cea blândă, venea și o blândețe nepământească. Și din sânul ce scapătă nori, în timp ce muzica se trezește împrejur, coboară pe câmpiile noastre, învelită într-o cortină de trandafiri umbriți. Acolo mergea el. Nu știa de ce, dar prima oară când citi acele cuvinte, în copia făcută ferfeniță a *Anotimpurilor* de Thomson, pe care țesătorul care venise în vizită îl lăsase să o vadă, încât inima lui se emoționă de bucurie. Coboară pe câmpiile noastre. Țesătorul râse de reacția lui, de momentul brusc al emoțiilor lui. Țesătorul era un metodist și prețuia imnurile lui Wesley mult mai mult ca pentametrii bucolici ai lui Thomson. Copia lui avea doar jumătate din

Toamna. Toată *Iarna* era făcută țăndări. John voia cu disperare propriul său volum. Îl rugase pe tatăl său fără oprire să îi dea bani, își strânse propriii bănuți și, în sfârșit, reuși să strângă îndeajuns.

Librăria era goală, cu jaluzelele trase. John stătu holbându-se la ea în centrul gol al orașului Stamford, ascultând un lătrat de câine. Se strecură ca un hoț, cu mâinile în buzunare, cu vorbele dansând de-a lungul nervilor. Cu primăvara cea blândă. Preluase acele cuvinte și le exageră desigur, fiind încă un copil, obsedat de câteva cuvinte și neștiind de ce. El stătea și aștepta și simțea aproape că ar fi trebuit să se ascundă când celălalt proprietar veni și își descuie ușa.

Îl privi până când bărbatul își aprinse lămpile, cu o lumină ce radia ușor în fereastră, apoi ciocăni la ușă.

— Da? Nu am deschis încă.

— Îmi cer scuze. Scuze.

— Ce este, băiete?

— Vedeți dumneavoastră, eu trebuie să plec înapoi acasă. Puteți să îmi vindeți *Anotimpurile* lui Thomson? Am banii pregătiți.

— Ah! Oh! Bărbatul se uită în jurul lui de parcă ar fi căutat o scuză, dar nu putu găsi niciuna. Prea bine, prea bine. Poezie, da? Dă-mi banii, atunci.

— Da, da. John pescui monedele din buzunarul lui și le turnă în mâna bărbatului.

Proprietarul, cel care în câțiva ani urma să îi publice primele poezii ale lui John, cu profit, stătu și numără încet în timp ce John se bălăngănea de pe un picior pe altul de parcă avea nevoie la toaletă.

— Este suma exactă, spuse bărbatul. Deschise o cutie și strecură monedele în compartimente, apoi, în sfârșit, luă volumul de pe o masă și i-l dădu.

— Mulțumesc, spuse John. O zi bună. Mulțumesc. Se grăbi apoi, trecând pe sub notele vioi ale clopoțelului de la ușă.

În timp ce mergea înapoi către Helpston ținând cartea în mâini, neîndrăznind să o deschidă până când nu ajungea într-un loc sigur, răsăritul începu să apară, larg și friguros de ametitor și de crud.

Rămase acolo și privi prin fereastra lui aceeași ascensiune a luminii tot mai puternice.

Labirintul unei vieți fără ieșire, căi alese, locuri vizitate. Auzi ușa lui deschizându-se, văzut o farfurie din lemn cu mâncare împinsă pe podea.

•

Stătea pe podeaua camerei ei și încerca să reziste. Putea să îi audă pe toți, putea să audă demonii în acest nou loc care țipa tare în timp ce ei se răsculau în gazdele lor, dar nu putea face nimic. Era încuiată în această cameră mizerabilă. Era extenuată oricum, petrecută, un hoit de excremente. Nu mai era nicio lumină rămasă la atingerea degetelor ei.

Stătea în mormântul ei deschis, la kilometri adâncime, cu vocile ascuțite ale acelui loc precum norii difuzi de deasupra, departe. Ea stătea pe cât de nemișcată putea. Inima ei ținea acest ritm lent și plin de ură în pieptul ei. Lacrimile calde nu ofereau nicio alinare și apoi se rostogoleau în urechile ei, se opreau, începeau din nou. Atât de încet, ea își mișca mâinile, își strângea degetele o fracțiune de secundă și își simțea încheieturile scârțâind. Un eveniment: Mâinile ei zvâcniră pentru un minut precum ceva ce fusese omorât. Se simțea ucisă. Totul se simțea final. Era acoperită în moarte de parcă ar fi fost unsă cu o pastă groasă. Stătea la fundul acestei fântâni, mirosind a moarte, a lemn mort, închis în pereți morți, dar nu murea. Totul era terminal și nimic nu se sfârșea. Dumnezeu Își ținea Prezența departe de ea. Inimaginabil altfel. Ideea ar fi împins un hohot de râs din gura ei dacă ar fi avut energia. Nu mai era nimic. Doar lumina goală care se mișca prin cameră până când murea seara și apoi ea îi supraviețuia din nou, stând în întuneric. Privitorul ei tăcu. Se holba în sus, nu spunea nimic. I-ar fi plăcut să se omoare, dacă ar fi avut puterea sau libertatea de a face asta, să își ia mintea ei putredă și să o omoare, să unească întunericul ei cu al lumii și să aștepte muzica, așteptarea, culorile sângeroase ale Zilei de Apoi. Lacrimile bubuiau și răsunau puternic în urechile ei.

•

Polly fusese foarte nerușinată. Nu se putea să mănânci flori – te fac irascibil –, și Polly ciugulise florile cusute în perne, așa că fusese certată și închisă în camera ei până când se putea purta ca o domnișoară și așa se sfârși joaca. Polly stătea pe raftul ei cu picioarele țepene, mustrată, holbându-se în gol. Abigail plecă, lăsând-o acolo.

Cizmele ei bocăneau pe podea în timp ce alerga. Mama ei o întâmpină cu:

— Cine este acest ponei la trap?

— Eu sunt, spuse Abigail și căzu la picioarele mamei ei.

— Ei bine, încearcă să faci mai puțin zgomot, îi spuse mama ei. Și stai

pe picioarele tale, copilă.

Abigail simți mâna mamei ei mângâindu-i capul, cu degetele răsfirate prea mult pe craniul ei. Eliza o ridică în picioare cu ușurință. Abigail rămase singură, lipsită de acea contopire. Se holbă în sus la mama ei.

— Copilă, sunt ocupată acum.

În scurt timp, un nou pacient avea să ajungă, iar ea trebuia să îl primească, dat fiind că Matthew era plecat la fabrică. Și aceea era doar grija ei imediată. Eliza, în timp ce era în biroul soțului ei, găsise condica de investiții și văzuse o pagină a calculelor lui. Dacă înțelegea bine ce văzuse, investiția era mare. Toată proprietatea depindea de investiție și asta puse un munte între ei. Era bine că soțul ei era cine era. Își reamintise asta, dar descoperea că tot avea nevoie să își confirme de repetate ori acest gând.

Abigail întinse o mână. Eliza o prinse, o legănă într-o parte și alta, apoi îi dădu drumul.

— Du-te și te joacă, spuse ea, și plecă.

Simțind o încărcătură dureroasă de furie și de tristețe înăuntrul ei, Abigail o privi pe mama ei plecând. Stătu acolo gâfâind până când mama ei plecă de tot, apoi începu să alerge din nou cu cizmele ei îngrozitor de zgomotoase.

Una dintre deficiențele semnificative ale lui Alfred Tennyson, așa cum decisese Hannah, era lipsa lui de spirit conversațional. Aceasta nu era neimportantă. Făcea orice practic imposibil. Conversația era una dintre singurele resurse ale lui Hannah. Prin conversație, ea putea să atragă, și să țească, și să modeleze simpatii puternice pentru, ei, bine, posibili iubiți și încercase cu siguranță asta cu Tennyson, dar el se purtase anost, necomunicativ, tălâmb ca o bestie. Fusese doar acea ocazie singulară în care făcuse acel lucru extraordinar cu fața lui și fusese amiabil. Restul timpului, toată strălucirea ei primise doar sclipiri slabe. Atenția ei era o lumină aruncată în apele mlăștinoase care descoperiseră adâncimi interiorizate posace, dar nu văzuse mai mult, nimic care să țină speranța în viață. Oricum, nu era chiar cumsecade să observe asta, dar el nu era curat și mirosea. Desigur, poeții se imaginau tulburători și minunați în poeziile lor; realitatea era însă diferită. Era nedrept de fapt că despre alți oameni nu se scria atât de mult.

Acum, Charles Seymour era cineva care se putea antama repede într-o conversație. Era sociabil și deschis, un gentilom, probabil singur, cu o

inimă lui frântă vindecându-se încet. Era evident un bărbat inteligent, dar era amabil și deschis celorlalți într-o mare măsură. Nu era mereu închis în sine, făcând poezii pentru placul sau critica publicațiilor.

Hannah stătea pe scaun în camera ei realizând o listă de posibile subiecte de conversație atunci când Abigail intră alergând înăuntru, găsind-o. Pe pagina ei scria:

Vânat – emoționant. Oare vânează? *Regina Elisabeta*, *la vânătoare în această pădure.*

Tânăra regină și Lordul Melbourne. Virtute și experiență. A întâlnit regina?

Cea mai bună societate fiind a oamenilor care gândesc la fel, indiferent de rang.

India.

Popularitatea în scădere a poeziei.

Își închise jurnalul când Abigail intră pe ușă și își îndreptă mâinile către ea. Abigail atacă între ele și se lovi de genunchii ei.

— Oho, spuse ea, imitându-l pe unul dintre pacienți, așa cum făcea de obicei, oftând, agitându-se și trăgându-se de păr.

— Nu face asta, o dojeni Hannah, ținând-o de încheieturi. Acum, spune-mi, surioara mea, despre ce vrei să vorbim?

— Despre ferme, răspunse Abigail.

— Serios? Ferme?

Abigail încuviință.

— Ferme. Sau cadouri.

— Vino aici, spuse Hannah, și își băgă mâinile în subsuoara caldă a lui Abigail ca să o ridice pe genunchi.

•

Era mai dificil, mai groaznică decât absența. Privitorul ei tăcut se holba în disperare, dar nu avea unde să se ducă.

Părea că soțul ei se întoarse, sau cineva ca el, mai puternic chiar și mai determinat. Stătea și se uita la ea cum defeca și urina în vasul ei de toaletă înainte să înceapă.

Uneori, erau doi dintre ei.

Zilele aduceau lumină și apoi întuneric la fereastra ei. Întunericul îl aducea pe el. Ea se ruga. Se ruga cu fiecare gând, toată ființa ei un strigăt care nu era auzit, care nu aducea nicio eliberare. Veneau să o posede în acea

cameră. La noapte, nu în fiecare noapte, dar imprevizibil, veneau.

•

Hannah îl observase suficient timp ca să îi cunoască obiceiurile, privi printr-o fâșie îngustă și strălucitoare în perdelele trase din dormitorul ei. Avea un program destul de regulat și azi se lansă în calea lui. Așteptă la locul ei ales. Ziua era frumoasă. Părul ei avea să arate bine în lumina de toamnă care aprindea ramuri și mușchi, forma iazuri ușoare de aur printre copaci. În apropiere, un tufiș foșnea strălucind de fructe de vâsc. Mai era și acea mireasmă dulce a arzătoarelor de cărbune: probabil că deschiseră un depozit și acum introduceau cărbunele în saci. Pe lângă cărare, murele atârnau de bucle lungi și răvășite de țepi. Luă o mură și o băgă în gură. Se dizolvă ca o aromă care mânjea simțurile, acră, subțire, alertă.

El se apropia, cum plănuise, cu pălăria în mână, de-a lungul cărării. Dar ce făcea ea acolo? Probabil că o văzuse stând acolo fără să facă nimic. Cum de nu se gândise la asta? Dar deveni imediat evident ce putea face. Începu să culeagă mai multe mure, strivindu-le în timp ce le culegea cu degete nervoase, nedelicate. Se uitase la el când îl văzu și el o văzuse cel mai probabil. Își feri privirea de parcă nu l-ar fi văzut. Ce putea el să creadă despre asta? Și nu avea în ce să pună murele, niciun vas, doar mâna ei. Le strânse în palma stângă, stoarse și făcute terci.

— Bună ziua, spuse el, ridicându-și pălăria.

Se întoarse, încercă să pară că îl vedea pentru prima oară, dar nu reuși să fie convingătoare, hiperbolizând gestul prea mult.

— Domnule Seymour, bună ziua, răspunse ea și făcu o plecăciune superficială.

— Culegeți mure?

— Da, mă plimbam și le-am văzut și m-am gândit…

— Mă scuzați, spuse el. Îi simți vârfurile degetelor pe pielea ei în timp ce îi luă o mură din palmă și o mâncă. Dar nu aveți în ce să le duceți.

— Ba da, am. Vreau să spun, voi culege doar câteva.

— Uitați.

Își oferi pălăria lui.

— Dar o vor păta.

— Interiorul. Și apoi, ce mare lucru este o pălărie?

Hannah, încercând să răspundă întrebării, se încurcă în cugetări filosofice, cu mintea ocupată de o pălărie abstractă.

— Sau așteptați. Aici, spuse el, luând o batistă din buzunarul lui și căptușind cu ea interiorul pălăriei.

— Oh, mulțumesc.

Vărsă palma plină de mure în pălărie.

— Îmi place drumul acesta, spuse el.

— Așa este?

— Hm. Este unul dintre cele mai atrăgătoare drumuri de pe aici, nu vi se pare? Poate fi destul de anost pe aici. Și îmi place să scap de Alfred.

Se panică la auzul numelui.

— De cine?

— De valetul meu. Nu îl pot avea spionându-mă în fiecare zi, este obositor. Atenție, pășiți aici.

Își întinse brațele de parcă ar fi izgonit gâște, ghidând-o către marginea drumului. Hannah nu auzise poneiul ce se apropia din spatele ei. Trecu: un cal stânjenit, țeapăn, cu plete pline de mărăcini și zdrențuit, fără șa și cu un băiat pe spatele său. Băiatul purta cizme largi, fără șireturi. Își atinse pălăria. Charles Seymour nu băgă în seamă salutul băiatului. Câțiva metri mai încolo, băiatul întoarse poneiul de pe cărare și începu să dispară și să apară printre copaci.

— Țigan, spuse Charles Seymour. Părul lui moale era luminat frumos de soare. Bine că eram aici.

— Vânați? întrebă Hannah.

— Da, spuse el. De ce întrebați?

— Oh, mă gândeam doar, ei bine, trebuie să fie foarte interesant și poate vă este dor.

— Sincer, nu este primul lucru de care mi se face dor.

Inima ei începu să bată. Nu putu să se gândească la ce altceva ar fi putut spune și nu putea să își amintească nici lista ei pentru schimbarea subiectului, o cale de ieșire din moment. Spuse:

— Atașamente sentimentale?

El își ridică sprâncenele.

— Tatăl dumneavoastră vă spune tot?

— Nu, nu, deloc. Nu trebuie să gândiți astfel. Dar vedeți, nu ați fi primul gentilom cu un anumit rang, trimis aici pentru un motiv, iar în mod evident dumneavoastră nu sunteți nebun.

— Înțeleg. Poate ar fi mai bine dacă aș fi, spuse el vag.

— Nu spuneți asta. Începuse să se simtă bine în rolul ei de interlocutor neînfricat. Acum oferea sfaturi importante. Cred că secretul este să fiți definitiv și curajos, puternic cu dumneavoastră. Dacă aș putea să vă spun din puțina experiență.

El păru surprins.

— Puteți?

Ea nu spuse nimic, confuză și îmbujorată.

— Îmi cer scuze, spuse el. Își lăsă capul în jos, se gândi pentru un moment, apoi își ridică privirea, inspirând adânc aer în piept.

— Ați mai vrea să culegeți?

— Ah, da. Hannah se înclină în față pentru cules. Veți mai rămâne aici mult timp? întrebă ea, fără să se mai uite la el.

— Voi mai rămâne aici. Familia ei mă crede nebun, dar de frică, mă înțelegeți, unei fugi de acasă.

— Înțeleg. Și ați face asta?

— Chiar că sunteți o fată extraordinară – vorbind despre astfel de lucruri singură cu un gentilom. Presupun că situația dumneavoastră aici este extraordinară. Vorbiți cu nebunii toată ziua.

— Presupun că este. Nu se simte așa. Și rareori vorbesc cu nebuni deși dacă… circumstanțele mele nu se schimbă, se așteaptă de la mine să lucrez cu mama mea îndeajuns de curând.

— Să sperăm că acest lucru nu se întâmplă.

— Da, să sperăm.

— Dar ca să vă răspund la întrebare, presupun, acum că ați întrebat, că este… dificil să stabilești o gospodărie fără nimic. Ea nu are nimic. Și aș fi dezmoștenit. Credeți că este urât și prozaic? Cred că da. În fine… o zi bună!

— Pardon?

— Zi bună.

Hannah se întoarse să vadă un alt călăreț apropiindu-se. Thomas Rawnsley pe un cal de luptă bine țesălat. Își ridică pălăria.

— Bună ziua.

— Zi bună, se bâlbâi Hannah, vă ciocniți des?

— Nu știu cum să răspund, zise Rawnsley, cu o expresie de confuzie amuzată.

— Aveți flori, spuse Seymour, mângâind gâtul calului cu câteva palme

de călăreț.

— Am, am, răspunse Rawnsley, întorcându-se în șa ca să le ia din desagă.

— Trandafiri, spuse Hannah, în această perioadă a anului.

— Da. Le am din sera unui prieten. Uitați, de ce nu le luați dumneavoastră? I le dădu lui Hannah. Trandafiri galbeni, cu o mireasmă răcoroasă, proaspătă, înveliți în hârtie.

Hannah îi primi, tăcută. Thomas Rawnsley văzu că nu știa ce să facă cu ei. Îi ușură conștiința:

— Credeam că poate îi dați mamei dumneavoastră. Îmi imaginez că pot înveseli un colț de cameră. Bine, nu vă rețin mai mult. O zi bună.

Atunci când Hannah se întoarse acasă, o aștepta un mesaj.

> „Dragă Hannah, trandafirii erau pentru tine. Sper că nu te deranjează să afli asta. Poate te vei uita la ei și te vei gândi la mine. Cu respect, Thomas Rawnsley”.

Lordul Byron fu trezit. Lacătul de la ușa camerei lui fu ridicat, aruncat cât colo. Ușa se deschise. Se șterse la gură și se ridică, apoi se scărpină bine prin haine calde, murdare.

Luminile glisau în coridorul de afară, cu servitorii care mișcau lanterne într-o parte și alta în timp ce deschideau alte uși.

De fapt, lui Byron nu îi plăceau mult aceste treziri pe timp de noapte. Tumultul spiritelor agitate din jurul lor asmuțea senzația propriei lui singurătăți, a izolării lui lejere și dureroase. Dar îi plăcea să iasă dacă ușa era deschisă, nu numai pentru că dacă nu făcea asta voluntar atunci un servitor urma să se întoarcă, să îl apuce și să îl arunce de-a dreptul aproape pe scări, ci pentru că îi plăcea să stea și să testeze dacă ușa din față era și ea descuiată. Dacă era, putea să iasă în sfârșit, să evadeze în noapte.

Oamenii se târau pe lângă ușa lui spre scări, gemând și fremătând. Ieși să li se alăture. Vocile lor erau mai liniștite decât cele ale oamenilor care erau încă în celulele lor, țipând să fie lăsați să iasă. La capătul scărilor, se desfăceau sticle. Un fluier, despachetat dintr-o pătură, fu dat unuia dintre cei care știau să cânte. Lord Byron, care și el știa să cânte, se simți enervat, dar își reaminti că își ținea talentul secret aici, că prefera să cânte printre țigani și oameni liberi.

Ieși prin mulțime, cu atenție, spre ușa principală. Încuiată. Putea să miroasă lumea rece de afară și se propti de-a lungul lemnului. Un fir de aer respiră printr-o crăpătură în ochiul lui. Clipi.

— Du-te de acolo. O palmă puternică pe spatele lui. Bea, băiete, în loc să încerci să ieși. Hai să fim toți veseli, da? Pe cine pariezi noaptea asta? El acceptă sticla. Strânsoarea prietenoasă a servitorului prinse cartea gâtului lui în timp ce luă o înghițitură de lichior tare. Bravo, băiete!

Luă o nouă dușcă.

— Anturaj select, spuse Byron.

— Ce-i asta? Servitorul își ridică vocea peste urlete, lătrături și pledoarii ale celorlalți treziți.

— Anturaj select. Obișnuiam să cutreier cu ei în Londra. Zile glorioase. Reputația mea la zenit atunci.

— Chiar așa?

— Dai tot. Cânți și cânți. Scrii și sufletul din tine, iar la final, mulțimea se transformă, te va insulta, va călca pe acel suflet în timp ce se grăbește către un alt amuzament.

Servitorul nu răspunse la asta. Capul se întoarse în timp ce țipă:

— Stai acolo!

Byron își șterse ochii și privi ciocnirea dintre corpuri. Servitorii trăseseră un bărbat din brațele altuia ca să reînceapă lupta. Confuz, așezat greu pe scaun, pătat cu sânge pe față, bărbatul fu ajutat să stea din nou în picioare. Un servitor îi șopti în ureche ceva în timp bărbatul își șterse de pe față sângele uleios cu degetele și apoi le linse. Orice i-ar fi șoptit servitorul, funcționase. Fața luptătorului căzuse îndurerară și plină de furie, iar el fugi spre oponent. Fluierul cânta o linie subțire și singuratică printre aplauze, și încurajări, și plânsete, și urlete. Doi bărbați făceau ceva nenatural în umbre; nu putea să le vadă zvâcnirile țepene. Un altul țipă brusc destul de tare încât să atragă atenția tuturor și apoi începu să se comporte bizar, făcând cercuri încet cu mâinile rigide, cu ochii albi, cu respirația sforăită și cu răgușeală în gât. Unul dintre paznici stătea deasupra lui și îi turna băutură, sau cel puțin încerca, în gură.

John Byron își luă privirea de la scenă. Aceasta nu era ce trebuia să fie, nu sportul pe care el îl iubea. În timp ce oamenii se luptau, auzi o lovitură puternică a unui cap de podea, clară și ascuțită precum ciocanul unui pietrar, iar apoi urmară râsete. O lună plină, observă el, uitându-se în altă

parte apoi. Văzu că una dintre ferestrele mici, înalte, era umplută de un alb rece. Una dintre cunoștințele lui, un doctor, îi spusese odată că luna plină îi vexa pe nebuni. Cu siguranță păreau vexați. Dădu sticla mai departe la un altul. Băutura nu avea efectul revigorant seara aceasta. Nu se simțea mai liber și nici mai cald. Era, în schimb, lăsat lejer în melancolia lui, plutind tot mai jos.

În agitația de acolo părea posibil să se strecoare înapoi la camera sa ca să se odihnească și poate chiar să recupereze un pic cu versurile. Încet, el se sustrase din mulțimea de mai jos și urcă încet scările.

Trecu de o ușă care încă tremura din cauza bătăilor unuia încă furios că era ținut înăuntru, pe lângă o altă ușă cu un gemut ușor, și una care era întredeschisă și dincolo de care știu imediat că se petrecea ceva greșit. Nu ar fi putut spune cum de știa, dar acele voci înfundate… știa, pur și simplu, încet, cu vârfurile degetelor, împinse ușa mai departe până când se deschise. Picioare de-a lungul podelei, un bărbat împingând, un altul stând în picioare, fața lui în umbră, o lampă lângă capul ei, și când îl simți intrând pe ușă, capul ei se întoarse ușor spre el. Mary! Nu, nu, nu Mary. Ochii ei erau întunecați și deschiși și nemișcați. Clipeau puțin în respirația bărbatului care împingea, dar privirea lor era atât de profundă că Byron simți de parcă ar fi căzut înspre ei, de parcă podeaua s-ar fi înclinat spre o groapă și ea era la fundul ei, uitându-se în sus. Din adâncurile ei, părea să îl privească și să implore ajutorul lui. Sub acei ochi, buzele ei se mișcau. Du-te la… nu. Dumnezeu este… ceva. Dumnezeu este… ceva. Semăna cu Mary, nu? Un pic? Byron își simți fața dezintegrându-se în timp ce începu să plângă.

Stockdale observă privirea ei și se întoarse, uitându-se peste umărul lui.

— Tu, spuse el.

— Nu, nu, nu, rosti Byron. Eu, niciodată. Doar lasă-mă să mă întorc în camera mea.

Stockdale se ridică în picioare și ieși din ea, mergând către John, fără să se obosească să se acopere, erect, ud și crud. În spatele lui, femeia își acoperi partea cu o mână și își făcu cruce cu alta. Omul întunecat îngenunche pe pieptul ei.

— Lasă-mă să mă duc la camera mea.

— Cât de nebun ești? întrebă Stockdale, în sfârșit trăgându-și pantalonii. Ce știi?

— Știu când miros sulf. Știu când oamenii au uitat rușinea.

— Deci, nebun atunci.

— Știu când se comit crime. Eu, Lordul Byron, am vorbit împotriva sclaviei și a abuzului.

— Nu ai văzut nimic și nici nu îți vei aminti nimic.

Stockdale își trase înapoi mâna dreaptă și își aruncă pumnul în fața lui John. Văzu oasele pumnului închis mărindu-se brusc, mari cât parii unui gard, având cute de umbre între ele în timp ce lovi ochiul. O imagine vie pe care încă o mai contempla în momentul în care o a doua lovitură umbrită înotă ca o știucă înspre el, făcându-l să își piardă cunoștința.

•

Singure împreună în camera lui Hannah, conversația lor viră înspre subiecte lumești, ca între domnișoare, implicite și cele mai potrivit fetelor, rapide și pline de uimire. Hannah decisese pentru prima oară să nu îi spună Annabellei tot, fiind poate mai bine pentru ea să nu îl întâlnească pe Charles Seymour. Numele lui era cel pe care Hannah nu îl spusese. Tăcerile și eliziunile ei erau pline de el. Despre Rawnsley ar fi vorbit. Puteau să îl discrediteze împreună.

Annabella folosi periile lui Hannah pe părul ei întunecat și gros. Scoteau un sunet electric, gripat. Annabella arăta foarte feminină sau ca o sirenă cu părul ei dezlegat, curgându-i pe umeri. Cu toate acestea, expresia ei facială, golită de concentrare, îi se părea lui Hannah că seamănă cu cea a unei fetițe sau a unui animal.

Hannah descoperi că putea vorbi despre Alfred Tennyson. Numele poetului, atunci când îl rostea, răsuna rece și solid pe buzele ei. Până foarte recent, atrăgea mereu o senzație de panică și fugă.

— Oh, da. L-am văzut zilele trecute, spuse Annabella. Își înclină capul pieptănându-și părul cu o șuviță în mână. Se uită în sus, spre tavan.

— Chiar așa? Hannah deveni brusc interesată, de vreme ce nu știa acest lucru.

— Da, chiar așa. Acoperit cu pelerina lui, afară în ceața friguroasă, spuse ea cu vocea de recitare. Printre copacii spectrali.

Acolo era acel ton de batjocură ușoară, de satiră, care nu îi plăcea lui Hannah. Putea să îl displacă pe Tennyson, dar nu era încă ușor să i se pară comic încă. Și tonul sugera că Alfred Tennyson nu ar fi fost destul de bun pentru Annabella. Ea era o nimfă sau o driadă pentru el. Ea era o nimfă sau

o driadă pentru oricine. Ea putea să aștepte și să aleagă.

— Ai vorbit cu el?

— Am spus „Bună ziua” și el a răspuns „Bună ziua”. Îi imită acel accent de Lincolnshire fără succes și încercă din nou. „Bună ziua”. Și și-a ridicat pălăria din toată claia aceea de păr încurcat și a mers mai departe.

Hannah era brusc, în mod surprinzător, enervată de cele aflate. Nu îi plăcea gândul acestor oameni mișcându-se independent, întâlnindu-se și având conversații pe care ea nu avea să le audă niciodată, fără ca nimeni să se gândească la ea. O ucidea, o transforma într-o fantomă. Și chiar dacă ar fi renunțat la Tennyson, nu îi plăcea tonul plin de dispreț al Annabellei. Era prea tipic pentru persoana despre care ea știa că se ascundea în spatele acelei frumuseți.

— Poate nu voia să îți vorbească pentru că se gândea la lucruri mai interesante.

— Adică?

— Doar pentru că ești așa frumoasă, Anna, nu înseamnă că toată lumea trebuie să îți cadă la picioare și să te venereze.

— Poftim? Annabella întrebă din nou prostește, cu fața ei inocentă și uimită. Roșise în felul acela ridicol de frumos în care înroșea – două amprente roșii deasupra gropițelor ei – nu pata roșie, dureroasă pe care Hannah putea să o simtă că se întindea de la gâtul ei în sus.

— Știu că tu poți avea pe oricine vrei să ai. Știi că ești frumoasă. Nu trebuie să încerci și să te prefaci: oh, nu, eu sunt doar o fată simplă și confortabilă.

— De ce spui asta?

— Pentru că…

Hannah nu știa exact de ce. Era mult mai furioasă decât putuse să anticipeze. Frumusețea Annabellei nu era corectă; atrăgea lumea înspre ea, îi atrăgea viitorul fără efort, și Hannah se săturase să pretindă că nu era acolo. Era de parcă ar fi complotat pentru propria trădare, știind că Annabella urma cu siguranță să o depășească, ușor și disprețuitor în orice moment ales de ea. Nu puteau fi prietene adevărate, decise Hannah în acea clipă, pentru că nu erau egale.

Nici nu i se dădu timp să se răzgândească. Se auzi un ciocănit la ușă. În spatele ei era Fulton, care deschise ușa. Se înclină cu o galanterie plină de flirt către Annabella și îi zise surorii lui cu un zâmbet într-o parte:

— Ai un vizitator.

— M-a numit o nimfă, țipă ea după Hannah după ce plecase. Poetul tău te-a numit vreodată așa?

La capătul scărilor, Hannah îl găsi pe Thomas Rawnsley. Doi cai așteptau afară. Hannah primi invitația de a călări calul de rasă gri. Stătu în spatele ei în timp ce ea se sui pe șaua nouă cu două măciulii, cu pielea lucioasă și netedă, cu miros de atelier.

— Unde să mergem atunci?

El arăta speriat, aproape rănit.

— Nicăieri în mod special. Doar prin păduri. Să luăm aer și așa mai departe. Mă gândeam că ți-ar plăcea.

Ziua devenise foarte agitată. După multe oftări, și dorințe, și așteptări, și suspine, după mai nimic de fapt, viața se întâmpla, în sfârșit, dar nu așa cum și-o imaginase. Întâi, o ceartă cu Annabella și acum, ca să scape de ea, această întâlnire pe cai. Pentru marea parte a timpului, reflectă asupra certii cu Annabella, alternând regretul cu determinarea. Thomas Rawnsley nu o întrerupse aproape deloc. Deși intențiile lui deveniră evidente, irevocabile, nu părea să facă un efort să îi atragă afecțiunea pentru el. Nu era șarmant sau expansiv. Nu era liber sau ușor precum Charles Seymour. Nici nu avea tăcerea profundă, productivă a lui Tennyson. Era literal, direct și inconfortabil. Curtarea lui (era așa ceva, se părea) era tristă și congestionată. Aparent, îi provoca durere. Era serioasă. Spre deosebire de poet sau de aristocrat, el muncea. Asta îl îmbogățise, dar avuția lui era ca o ghirlandă pe umerii lui, casantă și separată. De fapt, el era munca. Numele sugera asta. Rawnsley. Rawnsley. Lui Hannah nu îi plăcea acea vocală lungă ce se târa. De ce cuvânt îi amintea? Ceva puternic, vânjos, musculos, muncitor, cărnos. Cu toate acestea, hainele lui erau frumoase, posesiunile lui – mănușile, caii – impecabile. Era interesant, cel puțin la nivel teoretic, să se imagineze cum soția lui ar fi putut fi îmbrăcată similar, închisă în acea bogăție lustruită și sigură și recunoscută lumii.

Pădurea se întuneca. Iarna nu era departe. Frunzele negre căzute, lipite de ploaia grea erau montate acolo, pe argintul înghețului. Trunchiurile copacilor erau ude. Bună vremea pentru melci. Frâiele lor scârțâiau. Gurile cailor cloncăneau în timp ce respirau nori mari. Lui Hannah îi păru rău de Rawnsley atunci când calul lui defecă. Părea vizibil rușinat, holbându-se cu gâtul țeapăn în depărtare, de parcă el ar fi făcut asta.

Liniștea era foarte îmbietoare. Era plăcut să nu vorbești. După un timp, Rawnsley întrebă:

— Mi-ai permite să îți arăt ceva?

— Desigur. Sunt intrigată, răspunse.

Merseră greu de-a lungul unor cărări mori până când Thomas Rawnsley îi opri. Se întoarse cu ochii luminoși și cu un deget la buze. Ziua lui Hannah continua să pună în mișcare o mașinărie teatrală elaborată cu o altă revelație bizară. Rawnsley arătă printre copaci cu o plăcere clară în ochi, o tabără de țigani. Un foc sfârâitor și umed, câini, și cai, și caravane aveau o viață liberă, ilicită pe care ea fusese mereu învățată să o evite. Urmau să o jefuiască. Ar fi putut să o fure și pe ea. Vederea lor, de la o distanță sigură, protejată fiind de Rawnsley, o umplu de o frică aspră și dulce și plăcută. Îi zâmbi lui Rawnsley, care îi întoarse zâmbetul. Stăteau pe caii lor ce fremătau pe loc și stăruiră mai mult timp cu privirea, iar apoi plecară în liniște.

Iarnă

Scaunul episcopal era o biserică în sine: spătar înalt, înaripat, cu brațe răsfirate cu sfeșnice pentru citit și un raft într-o parte, pentru cărți. Lângă acest edificiu era o măsuță cu o lampă și ochelari cu lentile ce luceau.

Scaunul lui Matthew Allen, așezat peste covorul cu model de la celălalt capăt al lespezii de piatră a șemineului, era mai puțin grandios, dar cu toate acestea comod și rezistent. Însă nu era ca și cum s-ar fi bucurat de asemenea calități. Corpul lui încă se legăna cu mișcările fantomatice ale călătoriei îndelungate cu trenul și cu caleașca agitată, și nu era nici deloc relaxat. Apucă ferm brațele scaunului și zâmbi.

Episcopul avea o față binevoitoare și demnă, cu o pietate vădită și lipsită de pasiune. Ochii lui palizi stăteau în orbite largi, buzele lui erau pline și trase înapoi sub un nas lung, arcuit și sidefat. Perciunii erau un bogat ornament alb. Arăta bine hrănit, într-o formă fizică bună. Portretele maronii și crăpate ale foștilor episcopi pe lângă care Matthew Allen trecuse în drumul lui prin palat includeau multe chipuri mai dure, mai austere, așezate pe gulere rigide cu pliuri.

Palatul trezea emoții violente în doctorul Allen. Se simțea îmboldit de fantoma palidă și feroce a tatălui său, putea să-i audă vocea disprețuitoare față de bunăstarea comodă a bisericii instituite, față de letargia spirituală a acesteia. Neobositul sandemanian nu ar fi admirat măreața cruce din argint ornată prin lovituri de ciocan, așezată pe lespedea șemineului, sau tabloul lui Christos care se afla în dreptul ochilor lui Matthew: un Iisus italienesc lăcuit, închis la culoare, capul plecat, umeri senzuali și puternici, ochii de căprioară, negri și elegiaci. Christul tatălui lui fusese ca el: suplu, definit, destăinuind la nesfârșit adevărul, probabil cu aceleași buze bălțate de scuipat și gât înroșit. Era o pârghie îngustă introdusă în Palestina Antică pentru a schimba întreaga lume. Nimic aici nu se schimba. Totul era nemișcat, solid, lustruit și avea să țină cu mult peste carnea celor doi bărbați așezați acolo.

Palatul îi aducea aminte și de universitate, provocând atât un recul pasional, cât și o dorință de a sta acolo, să fie bine-venit. Datoriile îl

forțaseră departe de universitate. După aceea fusese un magazin și ore de seral. Dacă episcopul era de acord cu mai mult timp pentru manufactură, Allen ar fi iubit și ar fi aparținut locului. Dacă nu, urma să știe că avusese dreptate în tot acest timp.

Când un servitor intră aducând ceaiul, Allen se aplecă în față în scaunul lui. Servitorul fu instruit să servească oaspeții imediat deoarece, din nefericire, episcopul nu avea mult timp. Allen privi în timp ce se turna printr-o strecurătoare ceaiul într-o ceașcă de porțelan. Se adăugă puțin lapte la sfârșit. El acceptă același serviciu, ritualul calmant, intim, impersonal ca o vizită la frizer, simțindu-se mai curat, mai bine pregătit să continue conversația.

— Deci, sunt sigur că înțelegeți, Preasfinția Voastră, că aceste dificultăți tehnice reprezintă un obstacol ce poate fi biruit pe deplin. Sunt perfect încrezător că voi fi în stare să vă informez că pot să vă trimit sculpturile necesare într-una sau două luni.

Episcopul, suflând în ceaiul lui, răspunse:

— Aceasta este o veste bună. Am văzut biserici în eparhia mea, doctore, care, după cum știi, își așteaptă comanda. În această parte a Ținutului de Nord, cu noile parohii industriale, avem mare nevoie de ele.

— Și ele vor fi livrate.

— Într-o lună?

— Într-o lună sau două.

— Într-o lună?

— Presupunând că dificultățile tehnice sunt… retehnologizarea necesară a avut loc… partea de mașinărie care are nevoie de înlocuire a fost înlocuită, înlocuită, atunci da, într-o lună.

— Din nefericire, am auzit multe condiții dependente una de cealaltă în acea propoziție.

Matthew Allen mută ceașca de ceai dintr-o mână în alta.

— Nu pot garanta că totul va fi gata într-o lună.

— Asta este dezamăgitor. Am sperat că mă voi putea baza pe dumneavoastră și să ducem parteneriatul nostru la bun sfârșit, dar având în vedere această amânare, sunt sigur că veți înțelege dacă vom aborda un atelier consacrat.

— Pot finaliza comanda.

— Nu la timp. Tocmai ați spus că nu puteți. Îmi cer scuze, dar nu am

nicio dorință în a mă contrazice cu dumneavoastră. Puteți garanta livrarea în decurs de o lună?

Episcopul îl privi pe Allen cu o sprânceană ridicată, cu creasta fină a nasului lungită și lucioasă

— Nu.

— Foarte bine, atunci. Asta este o dezamăgire. Acum, dacă mă scuzați.

— Dar avem un contract.

— Sper că nu intenționați să vă tocmiți cu mine precum un negustor israelit. De fapt, cred că am avut o înțelegere, și nu un contract. Îmi pare foarte rău că această călătorie a fost o risipă pentru dumneavoastră și chiar vă doresc succes în viitor pentru întreprinderea dumneavoastră. Așa cum mi-ați explicat, nu văd de ce nu ați avea succes. Acum, dacă mă scuzați…

Episcopul se ridică din scaunul elaborat și Matthew Allen se ridică de asemenea, așa cum se cerea. Ținându-și ceașca de ceai în ambele mâini, fără să aibă unde să o pună, se închină episcopului care părăsi camera.

•

Cu tatăl încă plecat, mama ocupată cu toți servitorii pentru rufele din Casa Fairmead, Hannah însăși deschise ușa pentru Thomas Rawnsley. Păru șocat la vederea ei, tresări un pic îndreptându-și spatele, dar îmbină cu isteține mișcarea cu înclinarea pălăriei.

— Hannah, spuse el. Acești…

— Da?

— Acești trandafiri…

— Da?

— Ei bine, sunt pentru tine, nu-i așa?

•

În camera lui de la han, Matthew Allen stătea îmbrăcat la cămașă, lângă fereastră, uitându-se în jos la ploaia care ropotea pe pasajul curții, la menajerele care se grăbeau de la ușă la ușă. Tavanul întunecat era aproape de capul lui. Rachiul îl înmuiase. Stătea în cutia lui și se gândea. Banii intrau și banii ieșeau. Cererile pentru dividende și comenzile plasate. Se ciocneau. Era strivit între două coloane dintr-o condică. Speranța și aerul erau stoarse din el. Bău mai mult și decise că, realist vorbind, totul se terminase și că urmau să piardă totul. Lumea nu știa ce înseamnă să pierzi totul, dar el da. Fusese într-o închisoare de datornici, între pereți întunecați, lipsit de libertatea de acționa, infantilizat, un puștăriaș, între pereți

întunecați. Să fie nevoit să cerșească bani pentru a începe din nou – cine ar visa să îi împrumute bani acum, după asta? Nu exista lumină. Era strivit.

Se întreba dacă era posibil să te sinucizi prin consumarea unei întregi sticle de rachiu dintr-odată și decise să încerce. Ridică sticla la gură, dădu capul pe spate și bău, uitându-se la bulele mari care se întorceau în sticlă. Țipă în timp ce pocni sticla jos pe masă și își șterse ochii. O boare grețoasă și fierbinte se ivi din râgâitul lui.

— Nu-i destul, gemu. Ar lua trei sau patru sticle. Nu-i destul. Sau. Sau.

Se târî până la oglindă, prinzându-se de perete cu o mână întinsă la maximum și se holbă la față, la buzele-i umede și arse și la ochii duri și ostili.

— Nu, spuse, nu, nu, nu, nu. Nu încă. Nu încă. Ceva se poate face. La dracu'. Eu pot face ceva. Nu muri, bătrâne. Uite ce-i… ce va… Merse cu spatele drept, apoi căzu în față pe pat, întinzându-se după portofoliul lui, după stilou și hârtie, pentru a-i scrie lui Tennyson.

Zăcu acolo, cu camera rotindu-se încet în jurul lui cu fraze ce prindeau contur în mintea lui.

— Imens, zise cu voce tare. Imens. Se ridică și scrise:

> „… Vom avea o afacere imensă. Speranța este mare, frica ne-a părăsit și mă simt fericit. Suntem în siguranță. Dacă ai fi știut prin câte anxietăți am trecut și de sentimentul de ușurare care mă copleșește și care adesea îmi face capul să se umfle până plesnește cu recunoștință! Sunt salvat doar de lacrimile care îmi fug pe obraji, doar așa ai vedea profunzimea și sinceritatea din inima unui om care se consideră prietenul tău, care are încredere în Dumnezeu, că el va putea să îi numească mincinoși pe toți care s-au îndoit vreodată, dar nu vreau să mă laud, nu vreau să spun nimic rău despre nimeni.
>
> Plouă cu comenzi de la toți clienții mari. Episcopul de Chester a adăugat patru scaune la comanda lui. Niciodată nu am avut ceva mai promițător. Tot ce se spune este o minciună și tot este fals dacă această afacere eșuează. Lumea și natura umană se pot schimba, dar afacerea nu este așa și nu va fi așa."

•

Tennyson stătea lângă foc, în jalea care urma să îl facă faimos. Când

tristețea era totală și plină de întrebări, plină de cuvinte, era o lume în sinea ei, când urma să o scrie, când soțul tânăr al tinerei regine avea să moară și ea avea să spună tuturor că poezia lui Tennyson era cea mai mare alinare și elaborare a propriei sale triste ți, atunci Tennyson urma să fie premiat, să fie bogat, să fie unul dintre cei mai mari oameni ai epocii, cunoscut și elogiat prin întreg imperiul. El avea să o întâlnească pe regină la reședința ei de pe Insula Wight. Înainte să meargă, soția lui avea să îi curețe pantofii de nisip, să îi aranjeze hainele și părul. Atunci urma să se așeze lângă foc, auzind o ușă deschisă, întorcându-și privirea ca să o vadă pe regina lui intrând, sau cel puțin să o vadă pe jumătate. Ochii lui ar fi tot mai slăbiți și s-ar umple într-o clipă cu lacrimi de fericire și admirație.

— Sunt ca singuratica ta Mariana acum, i-ar spune regina, iar Tennyson, neștiind ce să spună, ar răspunde fără să judece:

— Ce rege ar fi fost prințul Albert.

I-ar fi frică să nu fi vorbit necorespunzător, dar ea ar încuviința în acord. Tennyson ar simți între ei o înțelegere în camera aceea, o fuzionare a spiritelor singuratice, fragile și lente precum contopirea unor nori. Dar în acel moment, era doar triste țe pentru el, dură, neplăcută și obositoare. Nu semăna deloc cu succesul. Nu era ca un viitor iluminat. Se simțea ca o singurătate și ca o furie și confuzie trepidând lent.

Nu aprinsese lămpile, iar unghiile lungi îi luceau în melancolia serii timpurii de iarnă, cu un roșu de foc, un roșu mai cald decât purpuriul apusului pe care, cu o întoarcere de cap, ar fi putut să îl vadă spart de siluete de copaci, pătând suprafața iazului înghețat. Tincturi roșii, gândi el în sinea lui, tincturi roșii. În felul acela heraldic, roșii ca sângele. Mintea lui avansă în direcția aceea. Prin pădure, pe jos, lănci distruse. Lăncile distruse căzute în noroiul petrecut de copite. O pădure veche englezească pe unde trecură călare cavaleri, pe unde regina Elisabeta vânase, pe unde Shakespeare trecuse pe cal, după spusele fiicei doctorului, ca să își desfășoare *Visul* într-o încăpere de aristocrat. Penumbră în acel loc, o decădere dulce, soarele ușor care scormonea prin rămășițe împrăștiate. Era ceva acolo, o saga englezească, o reîntoarcere a lui Arthur. Un Homer britanic. Sânge, și bătălie, și testosteron, și mașinăria sorții. Putea să îi audă muzica, sunetul metalic și profund cu ecouri interioare. Mintea lui se apropie de ea, o simți pe marginea acestui lucru. Merita încercarea, dacă ar fi avut vreodată puterea. Bușteni trosneau și se afumau. Pădurea de afară era din nou

mohorâtă, întunecoasă. Nu era nimeni acolo.

Prietenii lui erau altundeva. Septimus era în azilul doctorului. Fratele lui Edward era în altul. Tatăl lui era mort. Arthur Hallam, prietenul lui, era mort și luase cu el și energia din lume, aerul, viața. Cea mai genială minte pe care Alfred o cunoscuse vreodată: cerea respect, era clară și rapidă, inventivă, adultă, poetică. Arthur iubise poezia lui Alfred, o apărase în scris, îl iubise pe Alfred și era mort. S-ar fi căsătorit cu sora lui Alfred, ar fi devenit cel mai bun gentilom din familia lui, dar el murise și îl lăsase pe Alfred singur.

Imaginile cu Arthur veneau și treceau, dar niciun cuvânt. Cuvintele aveau să vină, poate putea să știe asta, dar nu era cazul în momentul acela. Era sărac în idei și singur. Ducea lipsă și de energia de a citi cuvintele altor oameni sau de a se ridica din scaunul lui. Se holbă la foc. Era singur.

•

Doctorul Matthew Allen stătea la biroul lui cu o ceașcă de cafea și cu un stilou în mână. Avea o nouă condică deschisă în fața lui și introduse cu grijă numerele inventate care aveau să îi mulțumească pe investitorii lui. Uneori se uita pe hârtie la minciunile lui materializate, iar scalpul i se strângea la ceafă, dar își reamintea sieși scopul lor onorabil și logic. Atunci când avea de-a face cu nebuni, era necesară și absența sincerității. Așa și cu investitorii lui: urma să îi mintă pentru recompensele finale. Inima lui bătea ușor și repede cu plăcerea propriei istețimi.

Cu toate acestea, nevoia pentru bani rămânea valabilă. Din fericire, el se gândise la cineva de la care să ceară înainte să ajungă la ultima salvare, scrisoarea către fratele lui, Oswald. Îngânând un cântec în sinea lui, se ridică în picioare, își netezi barba și intră în camera lor.

Ciocăni ușor și nu auzi nimic. Deschise ușa și intră. Septimus, îmbrăcat bine, stătea chircit pe patul lui, cu genunchii la piept, cu mâinile lui în jurul genunchilor.

— Bună dimineața, spuse Matthew. Tocmai cu tine îmi doream să vorbesc.

•

Lordul Byron se trezi cu o durere de cap înspăimântătoare, în haine murdărite. Știa că doar el era de vină, dar fără aceste disipații cum putea să își disperseze el spiritele animale și să găsească altceva? Paginile pe care le scrisese! Fuseseră câteva săptămâni de mii de versuri, cu mâna lui

grăbindu-se să le aşeze, cu buza lui tremurând, cu capul lui o maşină de bătut untul de poezie bătută. Familia lui urma să sforăie înainte ca el să adoarmă şi avea să se trezească atunci când stelele tocmai începeau să se scufunde în potopul de lumină al răsăritului şi atunci când primii oameni aveau să trudească pe câmp, buzele lor deja se mişcau cu versuri scrise. Poeziile se formaseră în visele lui, deveniseră mai stridente şi mai clare până când formaseră o punte zdravănă în trezire.

Îl forţau să le servească. Uneori ieşea din patul lui până la scaunul din colţ, găsea o bucată nefolosită de hârtie şi începea să le scrijelească înainte să realizeze că deja le scrisese. Săptămâni febrile. Nu era de mirare că John Barleycorn fusese criticat să îşi lase cuvintele mai libere, să se pună din nou pe picioare şi să iasă din maşinăria violentă a poeziei.

Dar fusese mai bine cu prietenii lui, o adunătură gălăgioasă pe străzile Londrei. Nu le-ar plăcea să îl vadă aşa, singur în camera lui, înfometat, abandonat, într-o cămaşă murdară şi lenjerie plină de excremente. Şi în fulgerături, cu încordări subite de ruşine, imaginile desfrâului nopţii trecute îi reveneau în minte. Mai văzuse vreodată asemenea lupte sălbatice? Şi păcate trupeşti? Îşi aminti ţipete şi auzi mai multe din alte părţi ale casei lui.

Servitorul lui deschise uşa.

— E timpul pentru exerciţii, spuse el.

Byron se uită la el, amintindu-şi.

— Da, spuse el liniştit şi se ridică în picioare, fixându-l în continuare pe bărbat din priviri. Faţa servitorului lui se schimba sub ochii lui său, poate mai bine îşi spuse, rămase la fel, deveni aceeaşi. În jurul acelei feţe, aerul părea să se rarefieze, să rămână în urmă. Era chinuitor de privit. Faţa se preschimba într-un element nou, de parcă ar fi fost văzută prin apă, până când rămânea absolută acolo, în cameră cu el. În cele din urmă, Byron îl recunoscu:

— Ştiu cine eşti.

— Ştiu cine eşti.

— Ştiu ce faci.

— Ştii, zău?

În spatele bărbatului, dublura lui, el însuşi, cu o faţă ce lucea de la transpiraţie, încheindu-şi la nasturi pantalonii, contopindu-se cu spatele lui.

— Eşti Stockdale.

— Și tu cine ești?
— Lord Byron. Știu ce faci.
— Nu știți nimic, domnule lord.
— Ai făcut-o din nou noaptea trecută.
— Domnule lord, vă înșelați. Ați fost închis aici în ultimele trei zile.
— Acum trei nopți, atunci. Ai violat…
— Haide, haide. Nu fi prost.
— Eliberează-mă și nu voi spune nimic.
— Libertatea ta va fi decisă de doctor. Și oricum, cine te-ar crede?
— Doctorul.
— Care doctor?
— Doctorul Allen. Îmi este prieten.
— Te-a băgat însă aici, nu? Prietenul tău. Vezi tu, ești nebun.
— Nu sunt.
— Cine ești?
— Nu crede…
Byron își plecă fruntea.
— Cine ești?
— Au.

Trebuia, trebuia să se regăsească în el. Stockdale îl luă de cămașă, îl scuturã. El își scrâșni dinții. Înăuntrul craniului lui, ceva se zdrobea, o înecare. Se forță tot mai mult. Trebuia. Era un schimb de dureri și trebuia să o accepte pe cea mai mare. Stockdale îl scutură. John își simțea carnea cum rămâne în mâinile pazniculuí, lăsându-i oasele goale, ca oasele unui bestii moarte, presărată cu rămășițe de carne, acolo unde vântul și soarele îl arseseră. Doar capul lui rămase la fel. Auzi fălcile care mestecau la măruntaiele lor care atârnau și căzu într-o groapă. Stockdale îi dădu drumul. Când lovi podeaua, se văzu pe sine timp de câteva secunde, pe un drum, fără carne, expus, un iepure mort. Auzea căruțele și vocile. Singur. Drumul se întindea kilometri întregi în orice direcție. Vântul adia ușor peste el. Se trezise așa departe de acasă. Știa cine era.

— Sunt John, spuse el.
— Cine ești?
— Sunt John Clare. Sunt John. Sunt un poet celebru. Când doctorul își va face vizitele, îi voi spune ce ai făcut dacă nu îi spui să mă elibereze, că mă simt mai bine.

— Nu știi cine ești. Parcă Shakespeare, nu? Nelson? Cine ești?

— Știi cine sunt. Îi vei spune să îmi dea drumul. Și ei. Și pe ea o vei lăsa să plece.

— Pe cine?

— Mary?

— Mary? Nu este nicio Mary aici.

— Nu Mary. Știi tu cine. Știi.

•

Iarna se termina cu o lungă ceremonie a ploii, o ploaie fără vânt în afară de respirația rece a picăturilor de apă. Verticală și zgomotoasă, aceasta aplatiza iarba și strălucea în toți copacii.

Doctorul Allen ieși în ploaie, deschizându-și umbrela. Întârziase și îi era foame. Nu mâncase dimineața aceea. Nu îndrăznise, cu acea durere în stomacul lui în timp ce și cele mai simple mese îi cauzau o vomă violentă. Nu mai avea un program bine pus la punct. Nu mai dormea. Nu mai avea bani.

O siluetă se ivi pe drum, tot sub o umbrelă.

— Doctore Allen, țipă prin zgomotul ploii.

— Da. Doctorul Allen își miji ochii, ținându-se de guler.

— Dumneavoastră sunteți doctorul Allen?

— Da.

— Atunci dumneavoastră sunteți dracul pe care îl caut, țipă el.

— Mă scuzați?

— Da, așa voi face.

— Îmi pare rău, sunteți un pacient?

— Cum îndrăzniți!

Ploaia ropotea pe umbrela bărbatului, formând o perdea de picături în fața chipului său înroșit. Doctorul Allen simți un atac subit de panică: bărbatul era un creditor.

— Iertați-mă, spuse el. Vă rog, veniți înăuntru. Nu putem vorbi așa, în ploaie. De abia dacă vă aud.

— V-a luat atâta timp să mă invitați înăuntru. Vă urmez, doctore, vă urmez.

Oricine ar fi fost, doctorul Allen îl ghidă în holul de la intrare, îi strânse umbrela și o îndesă în suport.

— Știu, începu el, că dumneavoastră conduceți un azil relaxat, dar

credeam că măcar știți cine e și cine nu este pacientul dumneavoastră.

— Mă scuz pentru confuzie. Sincer. Dacă mă puteți urma, vă rog, în biroul meu. Putem vorbi acolo.

Allen merse rapid până în biroul lui, voind să ascundă orice urma să se întâmple, să pună capăt. Deschise ușa, iar bărbatul intră nonșalant pe lângă el – pe lângă cele două seturi de condici, într-un mod înspăimântător, însă nu se uită la ele.

— Ce este acela? întrebă el arătând cu degetul.

— Oh, acela. Este un planetariu. Are planete.

— Da, da. Știu ce este. Uitasem numele.

— Dacă vă pot explica, spuse Allen. Am avut câteva dificultăți, așa cum am recunoscut, de natură mecanică, dar așa cum am încercat să clarific, mașina funcționează acum perfect…

— Mașina? Despre ce vorbiți?

— Pirogliful. Mă scuzați, domnule, dumneavoastră sunteți…

— Mă scuzați, „Excelența Voastră” ar fi o formă de adresare potrivită pentru un viconte.

— Pentru un viconte?

— Într-adevăr. Un viconte.

Allen începu să se întrebe dacă el nu era într-adevăr un pacient, unul dintre cei noi de care se ocupase soția lui.

— Mă scuzați…

— Așa va trebui să mai repetați până când termin cu dumneavoastră. Aveți oare cea mai mică idee despre ce se întâmplă?

— Îmi pare rău. Nu mă simt foarte bine. Mașinăria, manufactura, contabilitatea îmi iau mult din energie.

— Nu vă mai gândiți atâta la mașinăria dumneavoastră blestemată.

— Îmi pare rău, nu înțeleg.

— Nu înțelegeți. Nu știți. Fiul meu este un pacient, într-un fel. Charles Seymour. Numele lui este măcar familiar?

— Oh. Oh. Desigur. Mă scuzați, Excelența Voastră.

— Așa cum am prezis. Îl chemați pentru mine?

— Dacă așa doriți.

— Așa doresc. Îmi doresc foarte, foarte mult. Dar nu se poate face acest lucru. Dumneavoastră nu puteți. Și din nou observ cu uimire că nu știți că nu puteți. Nu puteți pentru că el nu este aici. A făcut exact ceea ce voiam să

evit internându-l aici, plătindu-vă pe dumneavoastră. A fugit cu acea târfuliță atroce.

Primăvară

Dimineața. Se deschise ușa. Pășind afară în lumină, cu grijă în lume, pas cu pas ca să nu cadă. Își inhală mica ei cantitate necesară de aer infinit. Frunze pe copaci, o creștere vedere în grădina cu legume unde oamenii munceau în liniște. Nu veni nimic înspre ea, nimic nu o atacă. Erau flori și nori. Ziua era blândă.

Iertare. Așa se simțea iertarea – oferită înapoi lumii, eliberată în ea, întreagă și reconstruită. Fără cuvinte, ființa ei transmitea mulțumiri în timp ce stătea acolo, închizându-și ochii încet în adierea vântului și deschizându-i din nou să vadă Creația, joaca spiritului copilului Hristos, în mișcarea subtilă a vieții din jurul ei.

O văzu pe cea mai mică fiică a doctorului și o chemă. Copilul se sperie, își strânse mâinile împreună. Poate că o speriase în timpul misiunii ei, după înger, când i se ceru să fie teribilă și insistentă. O chemă din nou și zâmbi, iar copilul se apropie de ea.

— Bună ziua, Abigail. Ce mai faci?

— Bună ziua.

Copilul se mișca pe loc, foindu-se, ridicându-și mâinile la cap, uitându-se în jur. Margaret simți că aproape putea să îi vadă sufletul mare, clar, prea mare pentru corpul acela compact.

— Este bine să te văd.

— Te simți mai bine?

— Domnul protejează, Abigail. Domnul protejează. Poți să îi spui tatălui tău că îl iert. Compasiunea lui Dumnezeu, râse ea, ridicându-și ambele mâini, este uimitoare.

— Nu plânge.

— Nu plâng. Plâng? Nu voi face asta.

— Bine.

Abigail își întinse mâinile în sus și îi ținu mâna subțire cu mâna ei mică și caldă.

— Vei lucra mai mult la broderii acum?

•

Matthew Allen se luptă să își elibereze brațul din strânsoarea ei, dar în

timp ce trăgea mâna, strânsoarea el fu răsucită spre mânecă. Era acea vreme furtunoasă care îi înnebunea și mai mult, zgomotul, vântul care bătea în ferestre și care făcea ravagii prin păduri, toți copacii care se agitau în sus într-o lumină ciudată. Ea îl întrebă:

— Este adevărat? Nu mă vei spune, nu?

— Nu, deloc.

— Nu mă vei pârî?

Erau lacrimi în ochii ei. El o prinse de degete. Îi lăsă cealaltă mână pe el, pe umărul lui, trăgând. Aceste mâini cu care se lupta, în oboseala lui: se simțea de parcă îl puteau rupe în două, să îl verse ca o valiză plină de haine. Se scutură ca un animal și se întoarse. Era John.

— Ce este?

— Trebuie să vorbesc cu tine.

— Trebuie? Acum?

— Da.

— Dă-mi drumul atunci.

— Nu mă vei pârî? repetă ea.

— Nu, nu vom face asta. Matthew aproape că țipă, luându-i mâna de pe încheietură. Vino în biroul meu, îi spuse lui John. Trebuie, eu… doar dă-mi drumul. Își șterse fruntea cu spatele palmei.

John merse în spatele doctorului și se holba la ceafa lui, la modul în care ieșea din haină, delicat și subțire, din gulerul țeapăn. Făgașul din mijloc. Smocurile de păr blond. Rezistența lui, efortul voinței.

Matthew Allen descuie ușa și îl băgă pe John înăuntru, într-o jale roșie de hârtii și cărți adunate claie peste grămadă. John se uită la el în timp ce deschise perdelele.

Doctorul se așeză cu greutate pe un scaun.

— Deci, care este problema? Își frecă fruntea cu vârfurile degetelor și le verifică de sudoare, apoi le șterse de pantaloni.

— Îmi vreau libertatea, începu John, stând țeapăn și justificat în mijlocul covorului. Trebuie… Tu trebuie… Trebuie să mi se permită din nou să ies din acest loc.

— John, tu înțelegi…

— Lord Radstock pentru tine.

— Poftim?

John văzu că doctorul stătea în gardă pentru răspunsul lui, părând obosit

și neajutorat și simți avantajul lui.

— Ei, bine, iată unde suntem, murmură doctorul. Aici.

— Unde suntem noi? Eu sunt aici, sufocat aici. Am nevoie de libertate. Cer libertate.

— Nu țipa. Nu este nevoie.

— Este nevoie. Uite, nu intenționam să îți zic asta, mic drac de sticlă, dar dacă s-a ajuns aici, aici suntem. Sunt lucruri care se întâmplă aici, violări…

— Am spus că nu este nevoie să țipi. Matthew Allen săltă în picioare. Nu este… Începu să tușească și nu se putea opri. John așteptă nerăbdător, dar tușea era severă. Ochii doctorului se înroșiră în cavități, iar din buzele vinete ieși scuipat. Ținu o mână ridicată ca să atenționeze că urma să treacă. În cele din urmă, cu câteva zvâcniri cu scuipat, tușea cedă. Allen gemu, respiră atent.

— Nu te simți bine.

Allen râse.

— Mă tem că ai dreptate.

În sinea lui, vocea lui răsuna slab. Ceva se mișcă în spatele urechilor lui.

— Și obosit.

— Oh, da. Și obosit.

— Atunci, odihnește-te. Întinde-te. Întinde-te pe canapea.

— Da, da, așa voi face.

Matthew acceptă. De ce nu? Toată lumea trăgea de el, cerându-i câte o decizie. Să îi lase și pe alții să decidă. John se poziționă deasupra lui în timp ce el se întinse gemând peste niște perne. John luă apoi pătura de pe spătarul canapelei și o întinse ca o cuvertură peste doctor. Matthew Allen privi chipul poetului, sfărâmat și confortabil al unei fețe umflate, în timp ce era căptușit în pătură în părți astfel încât să stea cât mai comod învelit. Își aminti atunci că bietul om era și el un tată ca și el. Îngrijise copii cu febră, probabil cu aceeași privire de grijă abstractă, pragmatică din ochii lui. Îl făcu pe doctor să se simtă neajutorat pentru o clipă, pe punctul de a plânge. Mâinile murdare și scurte ale lui John își duseră la bun sfârșit misiunea, iar el se ridică din nou în picioare.

— Mulțumesc, spuse el. Se întinse, extenuat și incapabil de propria viață, stând întins sub ea, fără energia de a continua. Mulțumesc.

— Deci, despre libertatea mea.

•

John își întoarse chipul spre soare, cu lumina împărțită în raze pe lângă ramuri. Una dintre ele, de mărimea unui sărut molatec al unui copil, se juca prietenos în colțul ochiului lui și al frunții. Miji ochii de-a lungul razei ca un tâmplar care verifică lungimea unei scânduri. Moale cu fire de praf și cu polen. O pereche de aripi transparente care se mișcau în cercuri.

Merse înspre bețele uscate pe care furtunile le smulseră din copaci. Printre stejari, albăstrelele ocazionare tremurau împreună. Deasupra, ciripitul păsărilor. Tăcerea lumii. Fericit să o simtă. Tânjind după ea, după casă. Toată lumea era un drum până când el ajungea acasă.

Ieși din pădure la biserica Buckhurst. Biserica avea o față, un aspect, când o persoană, când o casă. Merse până la porțile de piatră și intră în grădina îngrijită, plină de morminte, în tăcerea grea unde se odihneau morții. Copacii din jur, cu acele lor întunecate, încete, răspândeau o tristețe decentă.

Înăuntrul bisericii găsi obișnuitele ecouri seci, stranele întunecate, siluete înghețate în ferestre pictate în flori sălbatice și o femeie care stătea singură. Trecu de ea în timp ce merse spre altar ca să se închine. Mary! Nu, nu Mary, ci o alta, dintre pacienți, femeia pe care… o salvase din brațele lui Stockdale. Se holba în sus spre cruce și zâmbea cu lacrimi pe față. Nu se uită la el. El făcuse asta. El o salvase. Un vânt umed murmura în vitralii și în sfinții înghețați. El se furișă afară.

În curtea bisericii era un băiat, odihnindu-se probabil, îmbrăcat ca un băiat de plug într-o bluză. Arăta de aproximativ nouă ani și nu zâmbea, nici nu salută. Părea serios și obosit ca orice om muncitor și semăna, realiză John, cu unul dintre fiii lui la acea vârstă: aceeași constituție solidă, aceeași carne greoaie, curată a feței și gene lungi pe obraz.

— Nu am niciun bănuț, spuse John și băiatul îi întâlni privirea, dar nu răspunse. Adierea vântului îi ridică părul lung de pe frunte și el își miji ochii, creând efectul unui răspuns. Altfel, ți-aș da ceva.

Băiatul se uită la el, ridică în cele din urmă o mână ca să îi mulțumească lui John pentru gând, apoi își încrucișă brațele.

John rătăci înapoi prin pădure, în mirosul de mosc al primăverii și se învârtea ușor. Văzu un copac prăbușit pe o parte, fără scoarță, curățat bine, ca o fantomă printre ceilalți pomi. Era bizar să fi fost tăiat în această perioadă a anului, cu rășina viguroasă care întrema copacii, îi făcea dificili

și plini de voință. Poate că era bolnav. Și orice urmă de scoarță fusese luată pentru comerțul de pielărie. Îi era milă de el, simți deodată că el era copacul, întins acolo fără apărare, cu tulpina întărindu-se în vânt. Începu să meargă mai repede.

Se mutaseră. Îi luă ceva timp să îi găsească. Atunci când dădu de ei, era însetat și înfometat. Erau mai puțini acum, mai puțini cai, doar două căruțe. Dar bătrâna, Judith, era încă acolo lângă foc uitându-se la el, cu fața ca o mască pictată de flacără. Se sperie la apropierea lui, ridicând un umăr, era cât pe aci să se ridice în picioare.

— Nu, spuse el. Judith, eu sunt.

Își miji ochii în direcția lui și se relaxă recunoscându-l.

— Ai venit din nou printre noi, John Clare. Ia un loc. Ești bine?

— Sunt, spuse el. Dar nu era. Căldura zilei îl leșină brusc. Fiecare zi diferită. Fiecare zi trecea. Viața lui la final.

•

Stâncile de cărămidă murdară de pe o parte și de pe alta a trenului tremurau printre mahalale. Murdărie în canale, copii care alergau, rufe vechi care fremătau în vânt, vieți nenorocite ținute în spatele ferestrelor. Lumea era într-o condiție proastă. Doctorul Allen știa că putea face multe dacă i s-ar fi dat șansa, dacă cineva îl asculta, dacă cineva se uita în sus să îi ceară asta. Dar nu se întâmpla. Oamenii nu îl mai întrebau nimic când era în faliment, cu azilul vândut, descompunându-se în închisoare.

Dincolo de oraș veni ușurarea peisajului rural, cu vaci care pășteau, drumuri umede, căruțe și nori. De obicei, lui Matthew îi plăcea să meargă cu trenul, să călătorească triumfător la viteză prin lumea suprimată, cu muncitorii speriați de pe câmp uitându-se înapoi la el, dar nu avea aceeași stare în ziua aceea, în timp ce se ducea spre Oswald și umilire.

Dacă Oswald îi dădea un împrumut, atunci totul urma să fie bine. Mașina era acum, mai mult sau mai puțin, funcțională. Fusese doar o întârziere; inspirația lui, afacerea lui erau bune. Mai mult decât atât, erau geniale. El știa că ideea lui era genială. Și fratele lui știa asta.

Se uită la cadrele de lemn din interiorul vagonului. Cine se ocupa de ele? Cine era un om bogat datorită lor? Poate trebuia să vorbească el însuși cu companiile de cale ferată. Doar ideea: birouri de bilete, camere de așteptare, băi – căile ferate aveau o grămadă de locuri unde sculpturile lui de lemn puteau să fie de folos. Trebuia să îi spună lui Oswald de asta. Și el putea să

fie bogat dacă se lăsa convins de genialitatea frățiorului său.

— Dacă nu vă supărați, piciorul dumneavoastră.

O doamnă din vagon, citind prostii, consideră freamătul piciorului doctorului Allen enervant.

— Mă scuzați. I-ar fi plăcut să o trateze câteva zile în camera întunecată, cu o baie de gheață, o clismă. Femeie insolentă!

Urma să ajungă neanunțat la fratele lui, așa cum ajunsese și fratele lui la High Beach. Așa evita să i se răspundă printr-o scrisoare în avans că nu avea sens să facă drumul până acolo. Astfel, Matthew se baza pe avantajul unui apel personal.

Până când trenul se împiedică în York, Matthew obosise deja, cu o stare care se schimbase repede din exultare în furie. Văzând York-ul, i se făcu rău, un oraș în care nu reușise să își facă un nume, nicio reputație, în care fusese închis și unde oamenii puteau să îl recunoască.

Își netezi barba, hainele, își închise servieta din piele și se avântă pe străzi, mergând repede. În timp ce se lansa spre ținta lui, își repeta în minte lucrurile pe care urma să le spună, impresionându-se pe el însuși din nou de inspirația sa comercială, succesul lui fragil, dar de succes.

Era el oare? Nu. Se grăbi pe lângă bărbat și intră pe strada magazinului fratelui său. Prin reflexia geamului, în spatele borcanelor aranjate cu pastile, sticlele cu tonicul inutil al lui Oswald care compromitea prestigiul numelui Allen, văzu capul chel al fratelui său mișcându-se. Își șterse palmele de pantaloni, apucă clanța ușii și activă clopoțelul mic și isteric cu intrarea sa.

Oswald își ridică privirea, se uită la el în timp ce Matthew făcu un efort să zâmbească, se uită direct în ochii lui și văzut în modul fratelui său de a se purta – intim, frățesc, încrezut – scopul vizitei lui Matthew. Se uită în altă parte în timp ce întoarse borcanele pe tejghea ca să le alinieze etichetele precis în exterior și spuse:

— Renumitul, respectabilul meu frate. Dar nu am motiv de sărbătoare pentru întoarcerea ta…

— Oswald.

— Ți-am spus acum ceva timp.

— Te rog, un moment.

— Nu pot face nimic.

— Nu, nu. De fapt, am vești bune…

— Nu pot face…

Matthew bătu cu pumnul în masă. Se șocă singur de zgomotul pe care îl scoase și își coborî privirea în jos, la pantofii lui lucioși.

— Am bătut cale lungă…

— Nu pot face nimic.

— M-ai trimite la închisoare.

— Nu te trimit eu nicăieri. Nu pot face nimic.

•

Matthew se lăsă pe spate în scaun, cu cartea lui de numere imaginare deschisă în fața lui. Ochii lui se îndreptară, fără să se uite la ceva anume, spre planetariul din fereastră. Se scufundă în umilința sa. Simțea o căldură murdară, ca și cum ar fi fost apă cu urină. Planetariul intră încet în imaginea din fața ochilor. Când îl observă, gândurile lui alunecară spre filosofie. Acele globuri mici de la finalul brațelor suspendate în imensitatea spațiului, în tăcere totală, și viață, din câte se putea ști, doar pe unul dintre acele globuri, doar un praf care adera la suprafața sa, cu ce scop? Reuși o dejecție pașnică profundă, un zâmbet trist pe fața lui, gândindu-se la nebunia agitației scurte a omului înainte de tăcere. Știa acel haos, consecințele care urmau să se întâmple, așa că își asumă o plăcere grijulie în acest răgaz singuratic în biroul lui, cu cifrele lui șlefuite uscându-se pe condică, scrisoarea reîmpăturită, ultima lui speranță pierdută. Așa că atunci când ușa biroului se deschise, Matthew Allen se ridică în picioare imediat.

— Ce mi-a fost dat să aud? țipă Tennyson. Ce am putut să aflu?

— Nu știu, răspunse Matthew Allen. Mi-este teamă că va trebui să îmi spui.

— Cu siguranță. Tennyson stătea cu bărbia ridicată, cu capul înclinat, cu mâinile în păr, uitându-se de sus la doctor. De abia dacă se mai putea controla, furia îi alungase calmul, îl umplu cu o energie nefamiliară și cu ferocitate. Vorbi cu precizie ca să își țină supărarea sub control, ținându-se de scaunul lui. Tocmai am vorbit cu fratele meu. El m-a informat, cu ceva ezitare, așa cum se poartă cineva cu teama de suferință inutilă și deranj, că acum ceva mai multă vreme i-ai cerut bani, când tot timpul acesta a fost perfect clar că Septimus nu vrea să investească în planul tău.

— Este adevărat. I-am oferit oportunitatea de a atrage niște fonduri în planul nostru, în așteptarea unui viitor…

— Pentru că nu mai aveai bani. Pentru că mașinăria ta imbecilă nu face bani. Între timp, primesc scrisori de la alți membri ai familiei mele care

întreabă nerăbdători de dividendele care ar trebui să înceapă acum să le fie plătite. Și de la tine nu vine nimic, mai mult decât nimic.

— Te rog, calmează-te.

Permite-mi să îți arăt conturile mele. Acum era timpul pentru ele, în sfârșit, după toată munca scrupuloasă. Allen luă condica și se îndreptă spre poetul iritat. Tennyson îl luă de umăr și îl împinse înapoi.

— Destulă vorbărie, așa cum zic negrii. Nu vreau să îți văd numerele. Vreau ca primul dividend să fie plătit. Am avut încredere în tine. Ai luat de la familia mea opt mii de lire și acum îi ceri lui Septimus încă o mie?

Tennyson era foarte puternic. Allen, acum golit de boala lui, se ținu de mâna lui Tennyson în timp ce fața mare, murdară, cu gura mare se apropie de el. Aproape că îi făcea plăcere ploconirea fricii în organele lui genitale. Voia să se sprijine de forța furiei lui, să fie purificată de ea, să fie distrus.

— Tatăl meu este mort, spunea Tennyson. Ce am investit era moștenirea noastră și se pare că o pierdem. De luni de zile ne amețești cu vorbe goale și promisiuni.

— Banii familiei. Acea familie care te trage în jos. Ai putea să fii recunoscător.

— Ce afacere este asta?

— Îți vei primi banii înapoi și încă mai mult pe atât. Are nevoie doar de puțin timp.

— Credeam că erai un om deosebit, dar se pare că ești unul cu turma. Am avut încredere în tine. Dar, evident, ești parte din turnă, cu cap de berbec. Unsuros și comercial și incapabil.

— Nu sunt. Te rog, dă-mi drumul.

— Cu un spirit mercantil. Patetic. Un escroc. Tennyson scutură bărbatul cu ambele mâini. Allen își prinse condica la piept, cu pleoapele lui fluturând în respirația bărbatului uriaș. Nu te voi lăsa să mă ruinezi, Matthew Allen. Îți vei plăti datoriile față de mine, față de toți. De ce, de ce ai făcut asta?

— Nu am făcut asta. Nu voi face asta. Sunt prietenul tău. Uite, aici, o idee: asigurarea de viață, pe numele meu, o garanție absolută.

— Pentru ce?

— Pentru banii care ți se întorc ție.

— Pentru care tu va trebui să mori?

•

Crusoe luă în calcul poziția și circumstanțele reduse de pe insulă. Pentru claritate, el împărți pe roluri binele și răul, precum debitorul și creditorul, scrijelind în caietul lui, pe paginile încrețite de apa de mare uscată.

Răul: Eu sunt fără apărare, sau mijloace de a rezista oricăror violențe, fie ale unui nebun, fie ale unui om sănătos la cap, fie ale unei bestii.

Binele: Eu sunt un luptător experimentat cu o reputație mare și pot să mă descurc cu pumnii.

Răul: Încă de la naufragiul meu, mi s-a negat dragostea soțiilor mele, satisfacția dorinței bărbătești, zâmbetele copiilor mei.

Binele: Există mâncare. Nu trebuie să culeg prea multe.

Răul: Sunt singur-singurel.

Răul: Sunt chinuit de amintiri și fantezii și stări de insensibilitate.

Răul: Versurile mele rămân necitite și neauzite de nimeni.

Binele: Natura este mama mea și este aici și pretutindeni, deși poartă o față ciudată, atât de departe de peisajele pe care le iubesc.

Răul: O vreau pe Mary a mea.

Răul: Aș putea muri aici și o vreau pe Mary și îmi doresc cu jumătate de inimă să fi murit în furtuna de pe mare.

•

Ceară de albine și lavandă. Mirosul casei o afectă pe Hannah cel mai tare. Așternuturile, tapițeria miroseau a ierburi și o aromă fină, liniștitoare de trandafir din lemnul lustruit. În hol, o zambilă într-un ghiveci răspândea un parfum puternic, precum lumina puternică a unei lămpi, în aer. Casa poate că era mică, dar era minunat de bine ținută, curată și liniștită. Covoarele erau noi, cu un tipar care se încolăcea într-un roșu intens, iar ei stăteau în picioare pe podele de aproape trei centimetri înălțime. Prin fereastra de la intrare, unde serveau ceaiul, lumina soarele, iar toate ceștile străluceau aurite.

Nu era nicio surpriză că Dora reușea să fie o soție excelentă, dar confortul resimțit de Hannah era uimitor. Nu crezuse că avea să îi placă atât de mult. James era evident mândru de șarmul respectabil al casei zâmbind în sinea lui în timp ce locuința era admirată. Dora era mai puțin relaxată, vigilentă cu frații ei și tensionată în fiecare parte a vizitei ceremonioase. Își mări ochii cu înțeles când Fulton, după ce termină felia de tort, se lăsă pe spate ștergându-și gura cu șervețelul și inspirând adânc pe nas. Privind-o pe Dora cum încerca să îl certe pe Fulton în tăcere, Hannah se simți datoare

să fie răutăcioasă. O tachină pe sora ei mai mare:

— Sper că acesta este cel mai bun set de porțelan. Îmi amintesc că erau două la nuntă.

— Desigur că este.

Hannah simți cum se îmbujora, de la gât în sus. Se ruși instantaneu. Răspunsul răstit al Dorei era perfect de așteptat. Nu mai era nimic altceva de care să își bată joc. De fapt, multe lucruri erau de apreciat. Dora își dorise mereu liniște și decență, și de asta avea parte. Dora nu întrebase nimic despre ce se mai întâmpla acasă pentru că nu voia să știe. Inventarele, vânzarea bunurilor, totul i se părea respingător. Nici măcar nu întrebă de sănătatea tatălui ei pentru că știa ce implica acest lucru. Nu simțea de parcă era datoare să știe. Ea și James erau o nouă generație, într-o casă nouă. Acolo urmau să fie în siguranță, departe de extravaganțele și eșecurile părinților ei și nu mai avea să cunoască un alt pacient niciodată.

Fulton îi puse lui James întrebări politicoase despre munca lui la bancă.

— Este o fereastră așa frumoasă, îi spuse Hannah Dorei.

— Da, răspunse Dora. Surprinde foarte bine tot soarele de după-amiază.

Să iubești viața posibilă: și aceasta era o libertate, poate singura reală. Un loc ca acela era posibil. Hannah putea să iubească o astfel de viață, siguranța, calmul, pe propriii copii. Charles Seymour îi trimisese o scrisoare după ce fugise. Îi mulțumi pentru conversația lor de la cules de mure. Îi amintise să fie curajos. Îl alungase cu propriile cuvinte. El o înțelesese cu totul greșit și plecase. Mai citise scrisoarea încă o dată și o arsese și plânsese singură.

Tăie o felie de tort cu furculița ei și mâncă.

•

Abigail crescuse. Știa asta pentru că, alergând pe scări, era la nivelul ochiului cu diagonala mare a barei de susținere pentru soclu. Acolo erau rafturi în cămară la care putea ajunge, ceea ce îl făcea pe bucătar să țină proviziile la o altitudine mai sigură. Putea să vadă peste mese și acolo regăsea chipurile părinților ei, încruntate, preocupate cu ochi goi și nevăzători.

Fugi lângă tatăl ei și își puse mâna pe genunchiul lui. El se uită în jos la ea cu acel chip de iepure anost și îi spuse:

— Nu acum, copile.

Abigail își înclină capul în jos, se lăsă pe spate și se uită dincolo de

sprâncenele ei la el, în acel fel în care de obicei își înmuia părinții, ar fi înmuiat pe oricine, aducându-i spre ea zâmbind. Niciun răspuns. Ea se apropie mai mult ca să îl ia de ureche și să i-o strângă, dar el își scutură capul ca un cal nervos.

— Copile, nu mă distrage.

Mama lui Abigail intră în cameră, iar tatăl lui Abigail se lăsă puțin mai în jos pe scaun și tuși. Abigail putea să vadă – oricine ar fi văzut – că el se prefăcea să fie mai grav bolnav pentru a-i atrage mila mamei ei. Într-adevăr, Eliza merse în spatele lui și îl mângâie cu o mână peste toată lungimea hainei mari de pe spatele lui. El tuși încă o dată în timp ce ea îl mângâia. El o voia pe Mama. Eliza nu arăta nici ea prea fericită și Abigail îl ocoli pe tatăl ei ca să se sprijine afectuos de fustele mamei. Ca recompensă, mama ei îi mângâie umărul. Abigail încerca mereu să îi înveselească pe oameni și întotdeauna reușea. Urma să trăiască devotată familiei alături de mama ei cu mult timp după boala tatălui, care, deși exagerată atunci, era reală și avea să îi vină de hac în curând. În cele din urmă, ea urma să se mărite cu un soț care nu era niciodată atât de amabil cu ea, așa cum ar fi putut fi, neavând nicio trebuință să fie altfel.

— Nu cred că ne mai putem lipsi de ceva, îi spuse mama ei tatălui.

Acesta tuși cu buzele închise, apoi spuse.

— Nu ne vor lăsa niciun băț. Toți anii aceștia de muncă. Niciun chibrit. Acești indivizi din familia Tennyson vor lua tot.

Fulton intră aici și se holbă cu dezgust vădit la privirile triste care îl întâmpinară, nu spuse nimic și ieși trântind ușa.

•

Foșnet de frunze, de băutură tare. Unul dintre ei se juca absent cu un acordeon, fără să cânte, doar împingând câteva note liniștite. Fiertura cu carnea de iepure atârna peste foc, făcând bule de aer la suprafață. De-a curmezișul, un rând de fete înarmate cu cuțite scurte tăiau labele ca să le vândă. Le tăiau atât de repede, de parcă ar fi scobit mere.

Judith îi povestea de cei doi bărbați care lipseau.

— Au spus că suntem un trib groaznic și că ar trebui să fim excluși din orice regat civilizat. Acestea sunt cuvintele lui, îți spun. Și că ar trebui să fim șterși de pe fața pământului. Exterminați.

— Și el era un preot.

— Un creștin.

— Sau se preface, spuse John.

— Asta este. Sau se preface. Era pământ comun cu câteva luni în urmă și ce creștea sau se înmulțea pe el era la comun, ca aerul lui Dumnezeu. Acum este șina asta de tren și băieții sunt prinși. Și poți să îți dai seama imediat că nu știau să citească, nefiind învățați. Acum sunt orfani fără părinții lor.

— Când ies din închisoare?

Dădu din cap de parcă răspunsul ar fi putut fi „niciodată”.

— Un an sau doi. Mai puțin poate, cred.

— Și voi toți plecați.

— Pădurea este un loc bun pentru noi, bun pentru mâncare, dar am avut prea multe vizite de noapte, am fost treziți în corturile noastre și câinii lor înnebunesc. Așa că acum mergem spre Kent pentru un târg. Vrem de fapt. Toți oamenii noștri se adună.

— Să se distreze la târg.

— Nu și eu, spuse Judith. Eu o să vorbesc, doar asta fac, poate ghicesc în vreo palmă. Odată, obișnuiam să mă trezesc la patru dimineața. Puteam să alerg sau să sar, să fac orice spui tu. Dar azi sunt inutilă. Aceea, ea se va distra mai bine ca mine.

Arătă cu pipa ei la una dintre fetele care tăia labe de iepure.

— Ea se va întâlni cu iubitul ei acolo. Vezi, pasiunea i-a cuprins și mâinile, uite ce mizerie face.

Dacă fata putea auzi, ea se prefăcu că nu, șoptind în spatele mâinii ei către fata din stânga ei.

— El va fi acolo, nu? întrebă John imediat, nejustificat de gelos.

— Va fi. Nu s-au mai văzut de când aveau nouă ani, amândoi, dar și-au promis și cuvintele lor au mers mai departe, cu mesaje unul către altul, din gură la ureche prin călători și acum tribul lui va fi în Kent, ca și noi.

— Înțeleg. John mai luă o dușcă. Trebuie să plec pentru o clipă, spuse el, și se ridică.

Lumina molatecă se strecura printre frunze. Se deschise la nasturi și se ușură printre rădăcinile groase, îngropate ale unui carpen cu burta lui sprijinită de antebrațul drept. Se gândi la fată, la dragostea ei, la drumurile separate ale unor iubiți prin lumea căreia i se putea alătura acum, la reuniunea lor, la fuzionarea mult așteptată. Emoția care se simțea probabil în pieptul ei, pasiune pură! Și în John, singurătatea, rătăcirea și dorința pentru acasă, pentru Mary. Cum ea i-ar fi fost credincioasă și stoică în timp

ce toată lumea se ducea de râpă. Își simți degetele umede și se uită în jos văzându-și propria băltoacă întinzându-se spre cizmele lui. Ce greșeală prostească: să se pișe la deal! Asta era consecința traiului între patru pereți și pisatului în porțelan. Își uscă degetele săpând șanțuri în pământ.

În timp ce rupea crengi în drumul lui înapoi, începu să strige:

— Oare cum găsesc drumul afară din pădure? Spune-mi. Încotro?

— Încotro unde?

— Nord. Spre Northampton.

— La nord este drumul Enfield.

— Cum găsesc drumul atunci?

— Îți putem lăsa semne dacă vrei, înainte să plecăm. Panglici pe crengi ca să îți arate drumul.

— Faceți asta?

— Dacă vrei.

— Vreau. Secretul nostru însă?

— Secretul nostru? Noi suntem secreți. Nu vorbim.

— Și le voi găsi?

— Le vei găsi, nu te teme.

•

Există toate șansele, presupun.

— Presupui?

— Ei bine, Thomas Rawnsley se foia în scaunul lui. Soțul tău a intrat pe o piață nouă tuturor.

— Așadar, nu are de unde să știe, spuse Fulton și se uită în ochii îngrijorați ai mamei lui.

— Nu, nu poate ști cu siguranță. Niciunul dintre noi nu poate ști. Dar asta nu înseamnă că…

— Dacă ar fi fost afacerea ta, tu ai fi procedat la fel?

— Fulton, nu îl interoga pe oaspetele nostru.

— Dar ai face la fel?

— Eu… Rawnsley își ridică mâinile, își aruncă o privire către tăcuta de Hannah. În mare, da, presupun că da.

— Deci, tu de ce ai succes și…

— Fulton!

— Tatăl tău este un om foarte ingenios, nu am nicio îndoială în această privință.

Îndoielile pe care le avea însă pluteau în aer. Fulton se holba la covor, gândindu-se.

— Dar nu am venit în mod special să discutăm despre doctorul Allen.

— Oh, nu? întrebă Eliza.

— Nu. Voiam dacă se poate, să vorbesc cu Hannah.

— Înțeleg.

Hannah simți toate privirile lor asupra ei și roși dureros. De ce trebuia să anunțe motivul atât de public? Acum, mama și fratele ei se ridicară în picioare să îi lase singuri, de parcă urma să fie examinată de un doctor și avea nevoie de intimitate.

— Vă vom lăsa singuri, atunci, spuse mama ei.

Hannah întâlni privirea mamei ei. Avea vârful limbii între dinți, cu acea expresie prostească. Hannah se uită în jos din nou repede, își strânse dinții și își simți buzele încordate într-o linie.

Ușa se închise în spatele lor. Camera era tăcută. Erau singuri.

— Ei bine, începu Rawnsley și apoi se opri. Își puse o mână plină de empatie pe masă de parcă ar fi vrut să înceapă din nou, dar nu făcu asta. Începu să bată cu degetele în masă.

De ce trebuia să facă asta acum? De ce nu atunci când era mai viu și mai interesant? Putea fi, ea știa asta. Însă el se uita în direcția lui Hannah, dar nu la ea, și bătea cu degetele în masă. În cele din urmă, spuse:

— De ce nu mergem noi la o plimbare? Ar fi frumos să fim în aer liber, nu crezi?

— Da, așa ar fi.

Așa că părăsiseră și ei camera, care era acum goală. Faptul că nimeni nu mai era atunci în cameră părea să fie o altă ciudățenie, deși Hannah nu ar fi putut să explice de ce simțea asta. Se gândi la tăcerea și la nemișcarea goală din ea în timp ce intrau în hol.

Thomas Rawnsley o ajută să își pună haina și o așteptă în timp ce își închise cu nasturii mănușile.

Adierea vântului era răcoroasă, dar nu puternică. Erau frunze mici pe jumătate din copaci și nori pe cer. O zi obișnuită. Nu dădea semne pentru nimic special, niciun eveniment DEOSEBIT.

Rawnsley, ținându-și mâinile la spate, porni primul din casă. Apoi, la o anumită distanță, poate chiar acolo unde se vedea drumul și pădurea, el se opri.

— Știi că te admir foarte mult, Hannah, începu el.

— Desigur, răspunse ea repede înapoi. Florile. Vizitele.

El dădu din cap, de parcă ar fi fost întrerupt, mormăind în sinea lui. Începu din nou.

— Știi că te admir foarte mult, Hannah.

Hannah putea să vadă că repetase cuvintele în mintea lui, acest loc, aceste cuvinte și că seriozitatea lui, aparenta lui lipsă de bucurie, era pentru că voia foarte mult ca să se întâmple totul întocmai așa cum trebuia. Ea avea puterea, bineînțeles, să se conformeze visului, să îi permită imaginației lui să se realizeze. Ea, care risipise atâtea fantezii proprii, putea să i-o ofere lui pe aceasta și brusc, voia asta foarte mult.

— Aș vrea să îmi dai permisiunea să îi cer tatălui tău permisiunea – clipi el, de parcă nu era sigur că propoziția avea sens – permisiunea lui ca să îți cer mâna în căsătorie.

— Da.

— Hannah. Ai fi de acord să devii soția mea?

Hannah zâmbi, răspunzând sincer.

— Da, aș fi de acord.

— Ah!

El zâmbi, își ridică pumnii, apoi se controlă. Se pare că nu se terminase aici, mai era ceva din visul lui de îndeplinit.

— Aș putea… pot să îți sărut mâna?

Hannah își mări ochii în timp ce inima ei începu să bată cu putere la auzul acestor cuvinte. Oftând și sărutând în sfârșit.

— Da, șopti ea, ai putea și își întinse mâna dreaptă.

Thomas Rawnsley o primi cu ambele mâini și, fără să mai zică nimic, îi desfăcu nasturii de la mănușă. Și aceasta fusese probabil o etapă din vis. Îl privi în timp ce el trase încet mănușa de pe mâna ei, o ținu întoarsă în mâna lui, îndoită înainte și apoi, cu un suflu cald al respirației lui și cu barba atingându-i pielea, el îi sărută palma. Îi închise apoi pumnul peste sărutul lui de parcă i-ar fi dat o monedă.

•

Fuma în timp ce își strângea cărțile în vrafuri. Pufăi cu o strângere ușoară din buze, citind cotoarele. *Purgatorio.* Nu învățase destulă italiană ca să îl citească pe Dante. Desigur că nu. Nu avea să învețe niciodată. Urma să se întoarcă la Somersby și nu mai apuca să facă asta nici acolo,

scufundându-se în acel loc ca să se dizolve, așa cum fumul se duce în sus în aer. Umbrele familiei urmau să îl înconjoare, cu sângele lor negru în venele lui. Nu era nicio cale de scăpare. Era egalul oricărui poet englez, dar luă cu el o servietă ce conținea lucruri numai pe jumătate făcute și avea unele noi despre Arthur în gâtul lui, dar niciuna care să valoreze ceva. Eventual, dacă erau publicate, criticii aveau să le distrugă din nou și nu mai era niciun Hallam să se ridice în apărarea lui. Nu, se întorcea fără nimic. Încercase lumea, încercase să se implice în afaceri și acum era în faliment, cu banii lui risipiți pe doctorul nebun, în nebunia lui de plan. Ce umilire. Mai rău, trebuia să se întoarcă în casa familiei și să trăiască din mai nimic. Crezuse iluziile doctorului, scrisese câteva poezii și asta era tot. Rămânea aceeași persoană râncedă. Urma să își termine de împachetat cărțile. Servitorii aveau să curețe locul după el, să îndrepte cutele lăsate în urmă. Avea să se întoarcă la Somersby să fumeze și să se facă tot mai mic, iar când starea avea să îi permită, urma să înceapă poezia despre Arthur.

•

Hannah nu asculta ce zicea tatăl ei. Așezată lângă ea la orgă, mama ei – da. Cu capul căzut în față, Eliza stăruia cu privirea la degetele roșii, strânse în poala ei. Hannah o găsi de câteva ori stând așa, singură, în ultimul timp. Postura accentua umerii mici ai mamei ei, o făcea să pară ca o fetiță mustrată. Și apoi repede își revenea pe picioare și era activă din nou.

Hannah se holbă vag la piedicile de la orgă, albe ca osul, etichetate cu vocile lor, o litanie care răsuna zdrăngănitor în mintea ei de fiecare dată când stătea acolo întorcând paginile. Clarion. Bombard. Contra Posaune. Amestec. Gemshorn. Dulciana. Trompetă. Se întâmpla asta și acum, deși nu în modul obișnuit și enervant, ci cu bucurie, ca ciripitul unei păsări din fundal în timp ce se gândea la scrisoarea lui Thomas Rawnsley de pe pupitrul ei, la promisiunile lui, la viitorul ei.

— Nenorocirea îl separă de om pe om, spuse doctorul Allen.

Mâinile lui se prinseră de pupitru. Se uită în joc, către nebuni și le spuse:

— Aceasta este unul dintre rolurile sale. Este trimisă de Dumnezeu ca să ne forțeze să ne întoarcem către El, să vedem că El este adevăratul nostru refugiu, să ne păzească de incoerența nestatornică a semenilor noștri, să ne conducă spre sanctuarul lui Christos.

Margaret se holba la orator. Roșul din ochii lui îl dădea de gol: și pe el îl posedară demonii. Dar nu trebuia să îi fie teamă. Trebuia să îi spună asta.

Chiar dacă îi distrugeau corpul muritor, el nu avea de ce să îi fie frică. Totul avea să fie bine. Fusese învrednicit. Era la îndemână. Propria ei eliberare era numai începutul. Bucuria ardea înăuntrul ei.

Hannah fu scoasă din gândurile ei când mâinile mamei ei se ridicară în sus și începură să se joace pe clapele de la orgă. În spatele lor se auzeau mai multe voci înghesuite împreună.

William Stockdale veghea plecarea pacienților.

George Laidlaw dădu din nou mâna cu doctorul entuziasmat.

— Mulțumesc, spuse el. Mulțumesc. Nu îți pot spune câtă alinare îmi aduceți!

— Mă bucur, spuse Allen, strângându-și hârtiile, iar George Laidlaw se legănă ezitant tot mai departe către calculele lui nesfârșite ale datoriei de stat.

•

Departe, mergea spre casă, în sfârșit, în sfârșit. El își atinse pălăria în salut către Peter Wilkins care, deschizându-i poarta, își înclină fața complexă ca răspuns. Se abătu de la drum, în pădure. Când ajunse la locul cu pricina, ei plecaseră, așa cum spuseseră că ar putea face. Corturile nu mai erau, nici caii. Lăsaseră ce era de lăsat pe pământ, peste grămada de cenușă lăsată în urmă de foc. Tresărea în adierea insuficient de puternică pentru a o ridica. O pălărie cu borul lat rămăsese pe jos. Uitându-se la pălărie, îl încerca un sentiment de melancolie, dar nu avea timp de așa ceva. Nu erau semne, nicio panglică pe care să o poată vedea. Prietenoși și nesupuși legii și de neîncredere, se ridicaseră și plecară. Se lăsă pe vine pentru un moment, citind nordul în umbrele pădurii și după mușchii de pe copaci, iar apoi porni la drum. Umbrele se jucau în acel gard nemărginit de copaci. Trebuia doar să nu se oprească, să reziste, să înfrunte distanța cu strășnicia tăcută a unui bursuc și avea să reușească, avea să ajungă acasă, să fie liber și cu Mary. Avea dreptate, cel puțin parțial: Mary nu mai era, dar el putea să se întoarcă acasă și să își găsească soția, casa lui, viața lui, și avea să rămână acolo ceva timp până când mintea lui se defecta din nou și devenea iar imposibil. Urma să fie luat de azilul de nebuni de la Northampton, din care nu mai avea să iasă. Ultimii 23 de ani din viața lui urmau să se desfășoare între pereții aceia. Urma să moară acolo, obscur și ținut prizonier, fără să mai fie poet.

Ieși din pădure, îl părăsise pe doctor, pe ceilalți pacienți, tortura lui

Stockdale era în spatele lui. Întrerupea tăcerea pădurii cu crengile pe care le rupea în drum. O zi. O adiere sufla încet asupra lui. Trebuia să aleagă un drum spre Enfield și alese greșit. Întrebă la o casă publică și fu îndrumat în direcția corectă. După Enfield urma Drumul Mare York, mergând înspre nord până la căderea nopții.

La asfințit, începuse să amețească. Trebuia să își fi luat mâncare, apă cel puțin, dar ar fi arătat suspect. Genunchii erau slăbiți, cu dureri ascuțite resimțite în centrul lor. Văzu un câmp îngrădit cu un iaz și o curte dincolo de iaz. Escaladă gardul ce putrezea, merse de-a lungul marginii iazului, la o distanță sigură, de frică să nu cadă în el și să se înece, și apoi se târî în curte. Înăuntru găsi un pat fin din trifoi, de doi metri pe doi. Se întinse pe jos, cu mișcarea mersului dispărând din mușchii săi extenuați. Continua să se afunde în pat ca o pasăre care aterizează de la înălțime, se tot scufunda în el. Dormi iepurește și visă că Mary stătea lângă el, dar că apoi îi fu luată de lângă el. Se trezi nemișcat în întuneric și singur. Crezu că auzise pe cineva zicând „Mary", dar când se uită în jur, nu era nimeni acolo. Se uită în sus spre stele să găsească Steaua Nordului. Se întinse din nou cu capul în jos astfel încât să știe direcția în care să meargă imediat după trezire.

Își deschise ochii din nou pe timp de zi de această dată și târziu, cu ceața care se disipa în soare și cu rouă care se evapora, dar cel puțin nu fusese văzut de nimeni. Îi mulțumi lui Dumnezeu și se întoarse pe drum.

Mergând, cu capul plecat, ignorând ocazionalele căruțe, număra într-una kilometrii pe care îi parcursese. Curând trebuia să bea ceva, să mănânce, să găsească o cale de a mânca.

Își scoase cizmele ca să scuture pietrișul care îl tăia, cu tălpile care deja începuseră să se sfâșie. Trecând pe sensul opus, spre Londra, un bărbat călare spuse:

— Iată încă un cosaș rătăcit și îi aruncă un bănuț. Sclipea pe drum. John îl ridică și îi mulțumi strigând după el. Dădu bănuțul pe o jumătate de pahar de bere într-un bar care se numea Plugul, găsind acolo refugiu din calea unei ploi abundente ce îmbrăca ferestrele inegale ale barului.

Pornind la drum din nou, i se părea că începu să străbată kilometri mult mai repede, dar la căderea nopții se lungeau în oboseala și foamea care făceau totul să pară tot mai departe. Se opri într-un sat și decise să caute o casă ca să își aprindă pipa, neavând chibrituri, și poate să găsească un preot căruia să i se facă milă de el. O bătrână îi permise să intre într-o casă unde o

fată împletea dantelă pentru o pernă și unde un gentilom fuma și se holba. Îi întrebă încotro trebuia să meargă până la preot, dar nu îi răspundeau. Vocea lui scotea un sunet măcar? El putea să o audă. Bătrâna îi aduse o lumânare subțire aprinsă. Trase flacăra prin pipă, amețind. Fata spuse ceva cu capul ei plecat. Bărbatul zâmbi.

Pe drum, din nou găsi un țăran, amiabil și guraliv, care se ducea să prindă o trăsură, care îi spuse că preotul locuia departe, prea departe pentru mers pe jos. John întrebă dacă nu era un adăpost prin apropiere, un hambar poate, cu paie uscate. Bărbatul îi spuse că Hanul Ram se potrivea descrierii și îi spuse să îl urmeze. John nu reuși să ajungă prea departe însă, înainte să trebuiască să se odihnească pe o movilă de cremene. Stomacul lui ardea în gol, picioarele îl refuzau. Bărbatul fu amabil și stătu mai mult timp pe lângă el, dar când auzi clopotul de biserică începu să se grăbească spre trăsura lui.

John merse mai departe, dar nu putu găsi hanul. Se așeză să se odihnească la umbra unui rând de ulmi, dar vântul bătea prin ei și gonea somnul. Se ridică pe înserate să găsească un loc mai bun. Casele ciudate erau despărțite de spații de-a lungul drumului unde se aprindeau înăuntru, comode și separate.

În sfârșit, ajunse la Ram, dar neavând bani, nu intră. Era un șopron acolo, rezemat de han, dar cu toți oamenii care treceau nu avu curaj să se strecoare. Așa că merse înainte. Drumul era întunecat și tot mai întunecați erau copacii care se legănau ușor, trosnind în vânt.

Ajunse la o trecere cu două sârme ghimpate și în oboseala lui nu putea să își dea seama în ce parte era nordul și în ce parte era sudul. Alese fără să aleagă, începând să meargă, iar peste puțin timp se convinse că făcuse alegerea greșită și că se întorsese pe același drum pe care venise, îndreptându-se spre Casa Fairmead, către Cabana Leopard's Hill și către pădurea întunecată. Se auzi pe sine plângând nefericit, aproape prea slab ca să mai poată merge, rătăcindu-se pe întuneric. Simțea aproape că nu se mișca deloc, mișcându-și picioarele în sus și în jos într-un întuneric infinit. În cele din urmă, o lumină apăru atârnată în aer, ridicându-se și coborând în ritmul pașilor lui. O trecere cu taxă. Ochii lui se strânseră în lumina puternică atunci când ajunse la ușă și ciocăni. Un bărbat ieși cu o lumânare, uitându-se în jur neprietenos, cu flama lumânării înclinându-se într-o parte. John îl întrebă dacă mergea spre nord.

— După poarta aceea, da, spuse bărbatul și închise ușa.

O nouă putere îl cuprinse pe John. În timp ce mergea, cânta un cântec vechi *Mary din ținuturile de sus*. Îi cânta numele. Se apropia.

Puterile îl părăseau din nou. Când găsi o casă pe lângă drum, cu o verandă mare, se furișă înăuntru și se întinse pe jos. Reuși să se întindă bine cu picioarele lui înnodate. Își reaminti în sinea lui să se trezească înainte de cei care locuiau acolo. Se sprijini de căldura locului, precum un copil de mama lui. Toți cei din casă dormeau. Putea să le audă sforăiturile, scârțâitul saltelei de paie.

Se trezi la răsărit, simțindu-se întremat. Vestul era alb și albastru. Deasupra capului, înspre est, un drum bătut în piatră se ducea spre nori rozalii aprinși. Își binecuvântă cele două soții, pe fiica lui, regina Victoria, și porni la drum din nou.

După câțiva kilometri, se sprijini de zidul mare al unei moșii. Din poarta cabanei ieși o țigancă înaltă. O întrebă unde se aflau și ea îi răspunse. Avea o față frumoasă, cinstită. Merseră împreună până la următorul oraș, iar ea șoptea cântece. Îi spuse să își pună ceva în pălărie ca să țină coroana sus.

— Vei fi băgat în seamă, îi spuse ea.

Când plecă spre un alt drum, îi zice de o scurtătură pe lângă o biserică, dar nu îndrăzni să îi urmeze sfatul de frică, în foamea lui, în oboseală, să nu se rătăcească.

În jurul lui, lumea slăbea, începu să dispară. Doar durerea picioarelor lui mai era, foamea, mâinile grele care pulsau pe lângă el. Dădu de un șanț de-a lungul un câmp de pe lângă drum. Își împletici picioarele sub el ca să prindă un pic de somn. Se trezi udat pe o parte. Se sculă în picioare și merse mai departe în întuneric, în noapte, către întunericul fără sfârșit.

De dimineață îi veni o idee. Se puse în genunchi și în mâini și începu să mănânce iarba umedă. Dulce și simplă, nu era foarte diferită de pâine. Mai putea să mănânce ceva, realiză el, și își scoase tutunul din buzunar, mestecând în timp ce mergea, bând saliva amară, iar în cele din urmă înghițea totul.

Continuă să meargă. Era greu de ținut o linie dreaptă. În jurul lui se ridica orașul Stilton. Pe la jumătatea drumului, se odihni pe pietriș și auzi o voce de femeie zicând:

— Săracul. O voce de femeie mai în vârstă răspunse:

— Oh, e un prefăcut.

Se sculă în picioare atunci și femeia mai în vârstă spuse:

— Oh, nu, nu se preface.

Nu se mai uită înapoi la ele. Merse mai departe.

La celălalt capăt al orașului, își adună puterile ca să o întrebe pe o tânără femeie:

— Este acesta drumul bun pentru Peterborough?

— Da, spuse ea. Acesta este drumul spre Peterborough.

Acasă. Era aproape acasă. Își șterse lacrimile și nasul.

Chiar în afara Peterborough, un bărbat și o femeie într-o căruță strigară după el. Erau vecini vechi din satul copilăriei lui, din Helpston. Îl recunoscuseră. Se aplecă și își ținu genunchii și țipă către ei că nu mâncase și nu băuse nimic de când plecase din Londra. Împreună, ei găsiră ceva bănuți și îi aruncară pe jos. Îi ridică de pe drum, mulțumindu-le și își flutură pălăria ponosită în timp ce căruța lor se îndepărta.

Un bar mic de pe lângă un pod, deasupra unui izvor zgomotos. Înăuntru, bănuții deveniră pâine și brânză și două jumătăți de pahar de bere. Aținea în timp ce mesteca, luptându-se să își țină ochii deschiși, dar în puțin timp mâncarea îl întremă. Începu să meargă din nou, cu durerea din picioare asmuțită de odihnă, dar era prea aproape de casă acum ca să se așeze pe drum – ar fi fost prea rușinat să facă asta în caz că îl putea recunoaște cineva.

Peterborough. Străzi. Ferestre. Oameni. Cai. Peterborough legănându-se în spatele lui. Apoi Walton. Apoi Werrington. Încă vreo câțiva kilometri. O căruță opri lângă el. Un bărbat, o femeie și un băiat.

— Urcă în căruță, îi spuseră ei, dar el refuză; era prea aproape și nu trebuiau să se deranjeze cu el. Dar femeia insista cu o pasiune care îl făcea să creadă că poate era beată sau nebună.

— Sunt Patty, spuse ea. Sunt Patty, soția ta. Urcă.

Îl luară pe sus în căruță și el se așeză pe spate, dus așa pe ultimii kilometri spre casă. Se uită în sus la norii care se mișcau cu ei. Simți apăsarea aspră a săruturilor lui Patty pe fața lui.

— John, spuse Patty. Săracul John. Ești aproape acasă. Ești aici.

Reușise. Totul fusese lăsat în urmă. Patty îi șterse murdăria de pe față cu mâna ei curată și grea. Îi mângâie capul. Picioarele lui zvâcneau. Își întoarse fața spre mireasma ei. Își linse buzele crăpate.

— Patty, șopti el. Patty.

— Așa este. Aproape am ajuns acasă.

— Mary…

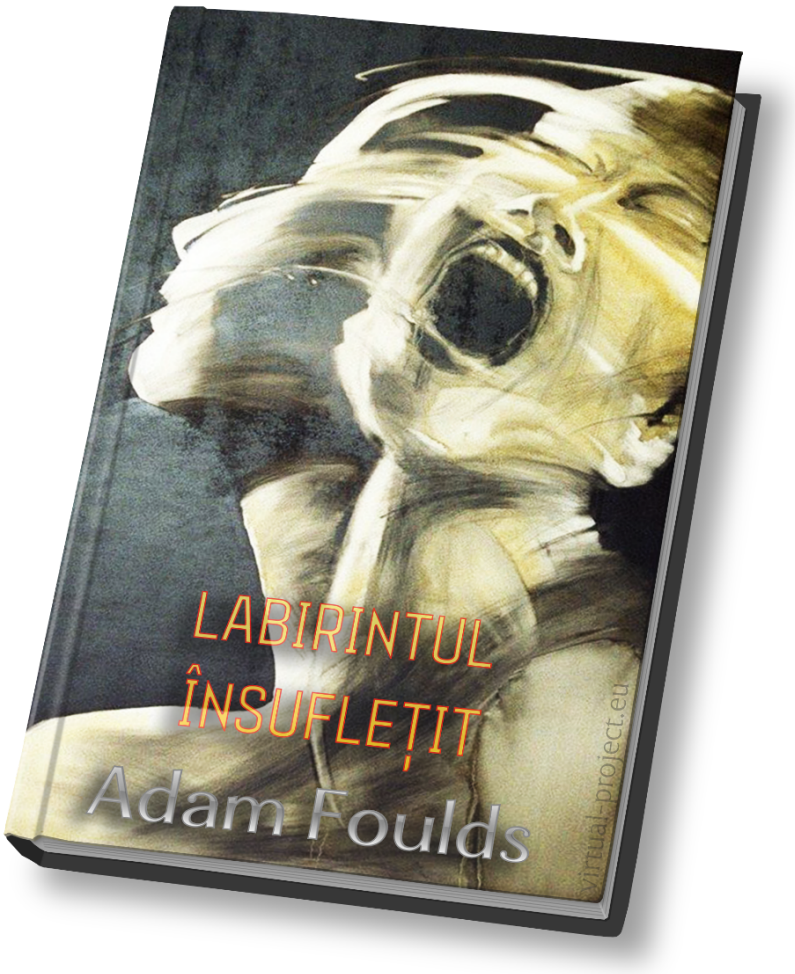

virtual-project.eu

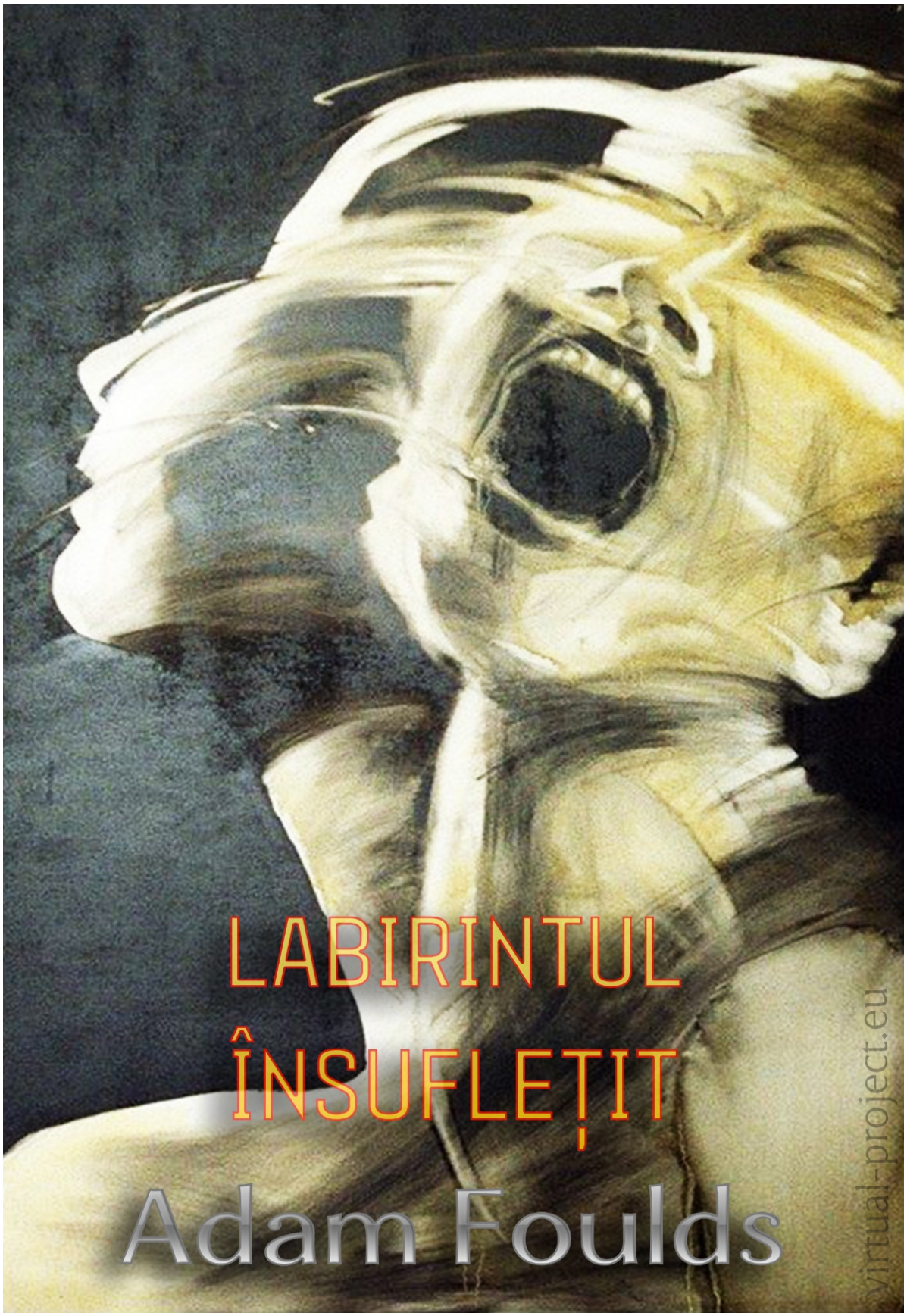
LABIRINTUL
ÎNSUFLEȚIT
Adam Foulds
virtual-project.eu